

**MASARYKOVA
UNIVERZITA**

**JAK ŽENA POZNÁ, ŽE
NAŠLA TOHO
PRAVÉHO ?**

Diplomová práce

BC. LUCIE ŽALUDOVÁ

Vedoucí práce: doc. Mgr. Dušan Klapko, Ph.D.

Pedagogická fakulta

Katedra sociální pedagogiky

Brno 2024

JAK ŽENA POZNÁ, ŽE NAŠLA TOHO PRAVÉHO ?

M U N I

Bibliografický záznam

Autor:	Bc. Lucie Žaludová Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita
Název práce:	JAK ŽENA POZNÁ, ŽE NAŠLA TOHO PRAVÉHO ?
Studijní obor:	Pedagogická fakulta
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Dušan Klapko, Ph.D.
Rok:	2024
Počet stran:	131
Klíčová slova:	Láska, manželství, generace Y, generace Z, feminismus, gender, kvalitativní výzkum, narativní analýza, příběhy

Bibliographic record

Author:	Bc. Lucie Žaludová Faculty of Pedagogy, Masaryk University
Title of Thesis:	HOW DOES A WOMAN RECOGNIZE SHE HAS FOUND THE TRUE ONE?
Field of Study:	Social pedagogy
Supervisor:	doc. Mgr. Dušan Klapko, Ph.D.
Year:	2024
Number of Pages:	131
Keywords:	Love, marriage, generation Y, generation Z, feminism, gender, qualitative research, narrative analysis, stories

Anotace

Diplomová práce se zabývá otázkou, jak žena pozná, že našla toho pravého. Tento výzkum se zaměřuje na specifika partnerských vztahů a identifikuje faktory, které vedou k uvědomění si této důležité skutečnosti. Práce analyzuje příběhy tří žen, které jsou dlouhodobě ve vztahu a uvědomily si, že jejich partner je ten pravý. Struktura práce se skládá z teoretické a výzkumné části. Teoretická část je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola se zaměřuje na generace Y a Z, neboť informantky jsou z těchto generací. Druhá kapitola probírá témata feminismu a posfeminismu. Následující kapitola se věnuje rovnost mezi muži a ženami a konceptem rodiny. Poslední kapitola definuje, co to je gender a s ním spojené předsudky a diskriminace. Výzkumná část prezentuje kvalitativní výzkum, který analyzuje příběhy informantů pomocí narativní analýzy.

Abstract

This diploma thesis deals with a question of how a woman can recognize she has found the true one. The research focuses on specifics of partner relationships and identifies the factors that lead to understanding this important fact. This work analyzes stories of three women, who live in a relationship for a long time and have realized that their partner is the right one. The structure of this work consists of a theoretical and a research part. The theoretical part is divided into four chapters. The first is focused on Y and Z generations, where the respondents belong to. The second chapter deals with the topics of feminism and post-feminism. The following chapter deals with equality between men and women and with a concept of family. The last chapter defines what gender is and prejudice and discrimination connected with it. The research part presents qualitative research, which analyzes stories of the respondents via narrative analysis.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma JAK ŽENA POZNÁ, ŽE NAŠLA TOHO PRAVÉHO ? zpracoval sám. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil k sepsání této práce, byly citovány v textu a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Brně 20. dubna 2024

Bc. Lucie Žaludová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda vyjádřila své upřímné poděkování panu doc. Mgr. Dušanovi Klapkovi, Ph.D., za jeho odborné vedení mé práce, věnovaný čas a cenné rady, které mi pomohly při jejím zpracování. Dále bych chtěla srdečně poděkovat všem informantům za jejich přínos k výzkumné části. A velmi důležité je vyjádřit mé hluboké díky mé rodině a přátelům, kteří mi během psaní této práce poskytli nepostradatelnou podporu a povzbuzení.

Obsah

ÚVOD	11
TEORETICKÁ ČÁST	13
1 Teorie a rozdělení generací lidstva	13
1.1 Generace Y	15
1.2 Generace Z	17
2 Feminismus	19
2.1 Historie feminismu	20
2.2 Postfeminismus.....	22
2.3 Ženy dnes a dříve.....	25
3 Rovnost mezi muži a ženami	28
3.1 Postmoderní rodina.....	31
4 Gender	36
4.1 Společenské předsudky a stereotypy	38
4.2 Diskriminace v lidské společnosti.....	39
VÝZKUMNÁ ČÁST	41
5 STRATEGIE VÝZKUMU A VOLBA METODY	41
5.1 Výzkumné cíle.....	41
5.2 Výzkumné otázky.....	41
5.3 Kvalitativní výzkum	42
5.4 Narativní analýza.....	44
5.5 Narativní rozhovor	46
5.6 Výběr a charakteristika výzkumného souboru, popis místa sběru dat	47
5.7 Reflexe vlastní zkušenosti s tématem diplomové práce a vymezení vztahu k informantkám.....	49
5.8 Postup narativní analýzy.....	51
6 VLASTNÍ POSTUP SBĚRU DAT A ANALÝZY	54
6.1 Tabulka rozdělení příběhu	55
6.2 Tabulka vysvětlivek žánrů od Murraye a přidělení číselného stupně..	56
6.3 Analýza rozhovoru č.1	56

6.3.1	Graf dějové linie	57
6.3.2	Pubertální láska.....	58
6.3.3	Deset let lásky	60
6.3.4	Krůček ke společnému snu	63
6.4	Analýza rozhovoru č. 2	65
6.4.1	Graf dějové linie	66
6.4.2	Začínající láska ve stínu minulosti	67
6.4.3	Životní dobrodružství.....	70
6.4.4	Vstříc ke klidnějším zítřkům.....	72
6.5	Analýza rozhovoru č.3	74
6.5.1	Dějová linie	75
6.5.2	Z úplných cizinců k neoddělitelnému páru.....	75
6.5.3	Společná cesta lásky	77
6.5.4	Rozkol ve společném snu.....	80
6.5.5	Na prahu rodinných tajemství a rodičovský kabát v manželském obleku	83
7	ZÁVĚREČNÁ INTERPRETACE K VÝSLEDKŮM VÝZKUMU	87
7.1	Polemika nad výzkumnými závěry	92
	ZÁVĚR	95
	Zdroje	98
	Seznam příloh	101
	Transkripce rozhovoru č. 1	101
	Transkripce rozhovoru č. 2	108
	Transkripce rozhovoru č. 3	118

ÚVOD

Můj výzkumný projekt ovlivnila životní událost – svatba. Před svatbou jsem si kladla otázku, zda manžel je ten pravý? Nebylo to z důvodu, že bych si nebyla manželem jistá, ale spíše jsem si procházela ve vzpomínkách naší společnou životní cestu a co ho dělá tím pravým. Přemýšlela jsem, co se na naší cestě stalo, že jsem si uvědomila tuto skutečnost, nebo zda si ji dostatečně uvědomuji. Srovnala jsem si v hlavě důvod a situace, kdy jsem zjistila, že můj manžel je pro mě ten pravý.

Na přednášce předmětu Sociálně pedagogické teorie, kterou vedl doc. Mgr. Dušan Klapko, Ph.D. se probírala témata svatby a rodiny. Začala diskuse a já reflektovala svoje pocity před svatbou ostatním. Téma se rozvíjelo a změnilo se v diskusi, kdy si jedinec přijme myšlenku, že jeho partner je ten pravý. V tu chvíli jsem si uvědomila že tento námět není zajímavý pouze pro mě, ale i pro mé okolí. Je pravdou, že mě přiměl se nad tímto zamyslet náš blížící sňatek. Mám své priority a potřeby jako každý jedinec. Otázkou mi však zůstávalo, jestli to tak má každý, co je pro ostatní důležité, aby splňoval jejich protějšek. Musí si něčím ten vztah projít, nebo existuje láska na první pohled? Co je pro druhé prioritou? Jaké mají preference? Jak probíhá vztah druhých? Jsou tam nějaké podobnosti?

Další inspirací pro vytvoření výzkumného projektu se stali o lásce píšící psychologové a sociologové, například Anthony Giddens, Carl Gustav Jung, Zygmunt Bauman a Jean- Jacques Rousseau. Dále Erich Fromm (2015) u kterého mne zaujalo dílo s názvem Umění milovat a tato citace, která evokují se zamyslet nad tím, zda vymezuje toho druhého za pravého partnera:

Když dva lidé, kteří si byli cizí, jak jsme si všichni, náhle nechají padnout stěnu, která je oddělovala, a mají pocit blízkosti, cítí se jako jedna bytost, je pro ně tento okamžik splynutí jedním z nejvíce obšťastňujících, nejvíce vzrušujících životních zážitků. Je ještě podivuhodnější a zázračnější pro takové lidi, kteří žili uzavřeně, osaměle, bez lásky (s.15).

Tato diplomová práce si klade za cíl přispět k současnému pochopení mladých dospělých a jejich vnímání lásky, faktorů, které ji naplňují a aspektů vztahu, které jsou pro ně důležité či nevhodné. S ohledem na proměnlivé vnímání lásky v každé generaci

je zásadní analyzovat, jak mladí lidé reflektují vztahy a jakými kritérii se řídí při výběru životního partnera. Zohlednění sociálního kontextu vztahů, který se promítá do různých sfér jedincova života, od rodinného prostředí až po pracovní a zájmové aktivity, je klíčové pro pochopení dynamiky mezilidských vztahů a formování sociálního prostředí jednotlivců. Budeme se zaměřovat na vysvětlení postojů informantek k rovnosti práv v partnerských vztazích a na analýzu jejich názorů na genderovou rovnost a stereotypy v této oblasti. Hlavním cílem je porozumět příběhům informantek týkajícím se jejich partnerského vztahu a okamžiku, kdy si uvědomily, že jejich partner je ten pravý.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a výzkumné, má za cíl poskytnout čtenářům přehledné a kvalitně zpracované informace. Teoretická část diplomové práce se zaměřuje na čtyři hlavní kapitoly: teorie a rozdělení generací lidstva, feminismus, rovnost mezi muži a ženami a gender. První kapitola si klade za cíl nejen definovat jednotlivé generace, ale také podrobněji zkoumá generace Y a Z. Sekce věnovaná feminismu zkoumá jeho historický kontext a pojmy jako posfeminismus. Kapitola o rovnosti mezi pohlavími zahrnuje historický kontext a pojednává také o postmoderní rodině. Poslední kapitola se zabývá genderem a jeho souvisejícími tématy, jako jsou diskriminace, stereotypy a předsudky.

Druhou částí diplomové práce je výzkumná sekce, která se zaměřuje na analýzu dat získaných prostřednictvím rozhovorů s informantkami. Na začátku této části jsou stanoveny výzkumné cíle a otázky. Následuje popis strategie výzkumu a volba vhodné metody, včetně definice kvalitativního výzkumu, narativní analýzy a rozhovorů. Také je zde uveden výběr a charakteristika výzkumného souboru a místo sběru dat. Dále je zahrnuta reflexe vlastních zkušeností autorky s tématem práce a vztah výzkumnice k informátorkám. Druhá polovina výzkumné části se zabývá samotným postupem sběru dat a jejich analýzou. Jsou zde detailně popsány procesy analýzy a samotná analýza. Na závěr je učiněno shrnutí a interpretace výsledků výzkumu, včetně odpovědí na výzkumné otázky a diskuse nad získanými výsledky. Nechybí zde ani závěr diplomové práce.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Teorie a rozdělení generací lidstva

Každá generace vykazuje specifické chování a postoje. Je nezbytné pochopit, jaké faktory ovlivňují myšlení a chování našeho výzkumného vzorku, abychom lépe porozuměli odpovědím na naše výzkumné otázky. To nám umožní lépe interpretovat data a dosáhnout kvalitnějších závěrů ve své diplomové práci.

Pojem generace se objevuje již před vznikem sociologie, která tento fenomén dále rozpracovává a ve větší míře se jím zabývá. Prvním významným sociologem rozpracovávající kategorií generace je Karel Mannheim s dílem nesoucí název Problém generací napsaného na začátku 19.století. Vymezení pojmu generace dále rozpracovává umění, demografie a psychologie. „Věkový rozdíl mezi generacemi je dán dobou potřebnou k biologickému vývoji od narození k zahájení biologické reprodukce. V našich podmínkách se jedná zhruba o dvacet let. I samotná biologická kategorie reprodukce je zabarvena sociálně.“ (Sak, 2012, s.35).

Vědci zabývající se nejen sociologií, ale i demografií či psychologií rozdělují lidstvo do několika skupin podle data narození. Jedná se o odborníky studující chování, preference, hodnoty a životní styl lidí. Lidé spojují události, které se v daných letech staly. Jako příklad by autorka chtěla zmínit světové války nebo průmyslovou revoluci, která život populace razantně změnila. Berg (2020) zmiňuje:

Druhá světová válka byla předělem ve vývoji Evropy. Po konci války začal svět nabírat jiný směr, začaly se formovat hlavní rysy současné společnosti. Je potřeba připomenout, že některé charakteristiky dnešní společnosti mají kořeny dokonce ještě dříve. Spotřební společnost, nadprodukce, čerpání neobnovitelných zdrojů, znečištění životního prostředí, tání ledovců, finanční inflace, obrovské objemy přepravy zboží a sklady zbraní - to všechno jsou příklady následků obrovského poválečného industriálního rozmachu (s. 13).

Těchto generací je celkem pět, rozdělují se od počátku minulého století. Generacemi se zabývá a popisuje je Strauss Howeova generační teorie, která identifikuje opakující se cykly v chování a hodnotách skupin lidí stejného věku. Tato teorie rozpoznává hlavní 80letý cyklus, ve kterém každých 20 let probíhá změna generací. Každé

čtyři generace je spojena s krizí, která narušuje existující společenský řád a vedle toho vytváří nový. Podle ní jsou generace rozděleny následovně:

- Tichá generace: 1925 – 1943
- Baby boomers: 1943 – 1960
- Generace X: 1961 – 1981
- Mileniálové nebo generace Y: 1982 – 2004
- Generace Z: 2005 – současnost

V rámci pracovního zařazení osob a konfliktů na pracovišti se zabývali generacemi partneři Lancaster a Stillman. Jejich teorie spočívá v rozdílnosti věku zaměstnanců a odlišných potřebách. Popisují čtyři generace, které spadají do minulého století. První z nich jsou Tradicionalisté, kteří jsou narozeni v letech 1900 až 1945, následují takzvaní Baby boomers, pro které je hraniční rok 1964 a dále pokračuje Generace X v letech 1965 až 1980. Poslední generací jsou Mileniálové končící posledním rokem před novým tisíciletím.

Další teorie vytvořili vědci Tulgan a Martin v pracovním prostředí, nebo Obligner a Obligner v edukačním prostředí a také Don Tapscott, který se zabývá populací narozenou až od roku 1946. Jeho kniha se věnuje generacím, které ovlivňují technologie a internet. Autorka by chtěla dále zahrnout vědce Zemke, Rainesa a Filipczaka, kteří společně vytvořili další teorii započínající generací Veteránů v letech 1922 až 1943. (Bejtkovský, 2016).

Generace je tvořena významnými historickými událostmi a drobnými sociálními změnami, které ovlivňují naše životy a formují naše chování a hodnoty. Osoba, která zažila válku bude cítit jiné hodnoty než dnešní mladý dospělý. Jejich charakter je určen sociálním obsahem, který spojuje lidi a formuje jejich společenskou identitu. Jedná se o skupinu lidí, kteří mají stejné zážitky, výchovu i postoje. Například výchova za dob politické vlády komunismu byla velmi odlišná než dnešní výchova dětí. Učitelé praktikovali jiný způsob výuky a kázeňské tresty. Děti byly vedeny k autoritě a rozvoj osobnosti byl přenesen do pozadí.

Je potřeba zmínit, že všechny teorie popisují generace ve stejných obdobích s rozdílem pár let. Dále si musíme uvědomit, že jinak se rozvíjeli dané generace v odlišných částech světa. Jižní Korea je rozdělena v minulém století pouze do tří generací na rozdíl od Japonska, které rozlišuje sedm generací. Česká republika obsahuje tři generace: Baby Boomers v letech 1943 až 1964, dále Generaci X, také nazývanou jako Husákovy děti končící rokem 1982 a následující Generace Y počínající 1983 až 2000 (Bejtkovsky, 2016).

V diplomové práci se budeme soustředit na generaci Y, známou jako mileniálové, a generaci Z, nejmladší populaci. Do výzkumu byly zahrnuty ženy narozené v letech 1997-1999, což znamená, že jsou na pomezí těchto generací. Tyto mladé ženy prožívají první lásku, označují svého partnera za toho pravého a začínají uvažovat o dalším životním kroku v dospělosti či zakládat rodinu a vlastní bydlení. Cílem je hloubkově porozumět jejich životním příběhům, abychom lépe pochopili jejich hodnoty a postoje k životu, což je klíčové pro pochopení zkoumaného společenského kontextu. Proto je důležité, aby informantky byly v jedné věkové skupině a pomocí popisu generací jsme je mohli lépe identifikovat. Další text se bude zabývat chronologicky nejprve generací Y a generací Z, kde budou obě detailně popsány.

1.1 Generace Y

Jedná se o skupinu lidí narozených přibližně během let 1980 až 2000. Podle Moniky van den Berg se tato skupina řadí do let 1981 – 1999, Strauss Howeova strategie do let 1982 – 2004 a další vědci se pohybují podobně. Tato část populace vyrůstala v době, kdy nastoupil internet a virtuální svět, změnil se průmysl a zaměnil se socialismus za kapitalismus. Změna politického systému umožnila lidem volnost v rámci cestování, větší možnosti v podnikání a příchod možností nejen v rámci seberealizace.

Název generace se někdy používá jako anglické slovo “why?” v překladu znamenající „proč?“. Důvodem je asertivní styl komunikace, který začal být mnohem více používán než v předchozích letech. Lidé se nebáli ptát na otázku „proč?“. Asertivní styl komunikace se vyznačuje jako schopnost vyjadřovat své pocity, myšlenky a potřeby upřímně, ale také schopnost respektovat toto sdělení ostatních. V předchozím

režimu nebyla možnost se v některých věcech taktovým způsobem vyjadřovat. Nová generace přinesla volné vyjadřování bez útlaku a agrese, dále možnost vymezit své hranice a respektovat názory ostatních. Lidé této generace nemají rádi předstírání a je pro ně přínosné otevřené jednání.

V rámci zaměstnání osoby narozené v již zmíněných letech jsou výrazně ekonomicky aktivní, což znamená, že jsou podnikatelé a přispívají ekonomickému průmyslu, nebo jsou velmi aktivní v rámci svého zaměstnání či investic. Podnikatelé mohou zaměstnávat další lidi a být produktivními pro společnost. Lidé dostali v rámci nového politického systému spousty příležitostí a podpory, kterou neváhali využít. Tímto způsobem i vyžadují vyšší životní úroveň a cítí se být více zodpovědní za své výdělký a svůj život, nebo život své rodiny. Začíná být pro ně mnohem více důležité jejich osobní uplatnění a dávají nově do popředí svůj volný čas a rodinu. Rozvíjí se nové způsoby pracovní doby a benefitů. Lpí na smysluplnosti své práce, moderním pracovním prostředím, možnosti mentorství od starších pracovníků a při spokojenosti v práci dokážou být velmi produktivní (Rezlerová, 2009).

Vysoké sebevědomí dětí generace Y proudí z velmi dobré doby jejich narození, jednalo se o takzvanou dobu blahobytu. Byly vychovávány tak, že mají otevřených spoustu možností, které budou jejich rodinou podporovány. Během období mileniálů, jak někteří vědci generaci nazývají, se nic závažného ve světě nestalo. Pokud budeme generaci brát až do roku 2004, tak na začátku nového tisíciletí byl svět ohrožen teroristickým útokem. „Méně emocionální přístup k tragédiím je zřejmě způsoben tím, že Generace Y od malička vnímá zprávy díky médiím takřka v přímém přenosu, takže má zřejmě snížený práh citlivosti na katastrofy, války a různé ptačí chřipky.“ (Dufková, 2011).

Životní styl je založen na vlastním rozhodování, nepotřebují vše, ale když něco chtějí, tak to musí mít. Nevěří reklamám, jsou pro ně klamavé, ale raději si poslechnou doporučení ostatních. Při nákupu vyžadují interaktivitu a chtějí si vybírat a mít vše k dispozici. Důležitá je zábava, práce není nutností, ale stává se zálibou. Vyrůstali v době většího rozvoje a dosahu drog v naší republice. Mají potřebu být součástí skupin a dbají na svůj vzhled a pověst mezi vrstevníky. Respekt vůči autoritám oproti generaci X je velmi malý (Dufková, 2011).

1.2 Generace Z

Podle Marka McCrindla generace Z je vymezena skupinou lidí narozenou mezi lety 1995 a 2012. Můžeme se setkat s určením některých vědců s počátkem generace až v novém tisíciletí a jeho působením do současnosti. Na rozdíl zmiňovaný vědec považuje za aktuální generaci Alfa, kterou i sám určil a nazval. Jeho společnost pojmenovaná po něm se zabývá výzkumy nejen v sociologii.

Tuto část populace, kterou vymezují pojmy jako sociální média, internet, digitální svět a podobně můžeme chápat jako poslední generaci abecedy a další generace je předurčena k něčemu novému. Tito jedinci nežijí pouze v reálném světě, ale i v tom digitálním. Všechno sdílejí, fotí a řeší v rámci sociálních sítí. Umí velmi dobře komunikovat v rámci sítě, ale mají často problém s komunikací v reálném světě. Jejich idoly se stávají produktivní lidi v digitálním světě, jedná se o influencery, youtubery, blogery a podobně.

Internet se stal nedílnou součástí každodenního života mladých lidí. Jejich rodiče je vychovávají k nezávislosti a kritickému myšlení. Nevadí jim, že jejich děti tráví většinu svého času na počítači nebo telefonu. Příslušníci generace Z mají sklony k sebestřednosti a netrpělivosti a věří ve svou schopnost vyřešit každý problém po svém. Netrvají na tradicích, národech nebo zvyklostech. Rostou v éře rozpadu tradiční jistoty, finanční krizi a multikulturalismu.

Působení na sociálních sítích jim umožňuje sdílet svoje názory, ať jsou jakékoliv a to poté praktikují i v opravdovém životě. Vnímají přátele jako někoho, kdo s nimi sdílí věci ve virtuálním světě, i když žije v jiné části republiky či světa. „Velmi usilují o to, mít úspěch, ale zaměstnanecký poměr je neláká. Chtějí být co nejdéle nezávislí, proto většina z nich zakládá své vlastní podniky. Jsou mezi nimi takoví, kteří v útlém věku, někdy již na konci základní školy, mají společenský úspěch a dost peněz, někdy více než jejich rodiče.“ (Berg, 2020, s. 16).

Generace Z jako zaměstnanci jsou teprve krátce na trhu práce, ale již nyní můžeme konstatovat některé jejich vlastnosti. Nejvýstižnější je pro ně rychlý příjem nových technologií, neustálá potřeba přijímání informací a netrpělivost. Pokud jsou

uspokojeny jejich potřeby, tak dokážou být velmi dobrými zaměstnanci. Upřednostňují menší skupiny a vedoucího pracovníka, který je dokáže i školit a při nesnázích jim pomoci. Pokud se rozhodnou pracovat někde, kde se musí umět vyjadřovat, tak potřebují získat sebedůvěru v projevu a absolvovat školení. Stejný postup platí i v jiných úkonech ve kterých si nejsou jisti. Pro některé z nich je důležitý pracovní posun. Každý z nich je jiný, ale prahnou po svém cíli a uspokojením svých potřeb. Je důležité každého pracovníka brát jako individuum, a tak k němu přistupovat. Proto je vhodné jako zaměstnavatel, nebo v rámci svých podřízených osob na vedoucím postu, absolvovat školení v rámci vedení a motivace svých zaměstnanců (Jakoby, 2015).

Jedná se o generaci dětí, dospívajících a mladých dospělých, kteří mají nejméně sourozenců ze všech generací. Většinou mají starší rodiče, kteří jejich narození plánovali na nejvhodnější okamžik jejich života. Vedou vysoce organizovaný život, který nedovoluje v reálném životě moc svobody. Důvodem je strach rodičů a nebezpečí číhající kolem. Jako příklad si můžeme uvést pedofily či únosy dětí. Jsou velmi osamoceni a pomocí počítače a telefonu se propojují se svými přáteli. Ve většině případech velmi brzy zahajují školní docházku, mají několik mimoškolních aktivit a nestíhají si užívat bezstarostné dětství. Dospívají mnohem rychleji než předchozí generace a kladou důraz na rychlost před přesností. Je pro ně důležité mít více možností než kdy jindy. Často i proto na začátku svého profesního života vyzkouší více prací než najdou tu správnou a vhodnou (McCrindle, 2018).

Již od útlého dětství jsou jedinci obklopováni telefony, televizemi, počítači a další moderní technologií včetně sociálních sítí. Velkou událostí, která se stala na počátku této generace byl útok na obchodní budovy ve Spojených státech amerických. Tato událost vedla k opatrnosti a obezřetnosti. Podle některých vědců do roku 2001 nespadá generace Z, ale je zde potřeba tuto událost zmínit. Další velkou událostí pro Českou republiku byl vstup do Evropské unie v roce 2004, která občanům umožňuje například lepší pracovní možnosti v rámci unie.

2 Feminismus

Podle Pam Morrisové (2000) lze feminismus chápat jako politický pohled, který rozděluje na dvě hlavní části. Za prvé existuje částečně přirozený aspekt spojený s biologickým rozdělením na dvě pohlaví. Tento rozdíl vede k sociální nerovnosti, kde je ženské pohlaví často znevýhodňováno, což je částečně dáno biologickými rozdíly, jako je například fyzická síla mužů a jemnější motorika žen.

Druhým prvkem je přesvědčení, že rozdíly mezi pohlavími nejsou determinovány biologii tak, aby jedno z pohlaví bylo diskriminováno. Diskriminace spíše vychází z kulturních stereotypů a předsudků. Historicky byly ženám přiřazovány především reprodukční role, které byly odvozeny z biologických faktů, jako je neschopnost mužů být těhotný a porodit dítě.

Nelze u ženy očekávat jen předurčené ženské rysy a u muže zase pouze ty mužské. V dějinách ovlivněných tradičním chápáním byly ženy označovány za ochotné se podřizovat autoritě, přizpůsobovat se, přijímat pokyny a byly považovány za méně podnikavé. Také měly za přirozený úkol se starat o svého muže, domácnost a děti. Jejich emoční citlivost byla považována za mnohem vyšší a emotivnější, proto jim bylo přisuzováno otevřenější vyjadřování citů.

Z knihy nesoucí název Feministická filozofie od paní profesorky Herty Nagl-Docekalové můžeme feminismus chápat jako reakci na problém: “ Toto jádro tkví ve znevýhodnění na základě příslušnosti k ženskému pohlaví, které dnes stejné jako dříve v nejrůznějších podobách prostupuje všemi oblastmi společenského života. V posledních desetiletích sice nesporně došlo k významným změnám.” (Nagl-Docekal, 2007, s.17).

Aby tyto faktory byly naplněny, tak ženám bylo upřeno vzdělávání z důvodu, že pro své ženské vlastnosti nejsou vhodné, aby byly vzdělané. Dále žena byla závislá na svém muži nejen finančně, ale i v rámci socializace a své společenské reputace. Pokud by tomu tak doopravdy bylo, tak bychom dnes nemohli hovořit o feminismu. Feminismus toto chápání změnil a nadále se snaží bojovat proti diskriminaci.

Morrisová (2000) definuje:

Nikoho však dnes nepřekvapuje myšlenka, že v dílech spisovatelů se může občas objevit to, co bývá v dané kultuře označováno za „ženské“ rysy, stejně jako nepřekvapí, když se o některých spisovatelkách říká, že ve své tvorbě projevují rysy „mužské“. Že tato konstatování často vyvolají také negativní soudy, je pouze jednou ze známek toho, jak pečlivě si společnost střeží hranice mezi pohlavími a s nimi spojené hodnoty (s. 12) .

2.1 Historie feminismu

Historie feminismu je velmi důležitou částí diplomové práce, protože stanovuje účel a vysvětluje zakotvení dané problematiky. Pokud by se feminismus nerozvinul, tak bychom se dnes nemohli zabývat ženami a jejich potřebami a názory. Autorka se v této tématice inspirovala v knize od Margaret Walters (2005). První zmínky o feminismu můžeme nalézt již kolem roku 1000 a to snahou žen svoje pocity prosadit v náboženství. Jednou z nich se stala Hildegarda z Bigen, když byla uzavřena do kláštera. Tam byly uzavírány ženy, které se neprovdaly a byly rodinám na obtíž. Některé z nich to mohly brát jako doživotní vězení, jiné jako vhodné místo na seberealizaci. Jednou z nich je Hildegarda. Stala se abatyší a spisovatelkou, byla podporována i předními představiteli církve a vydala se i na kazatelské turné. Další významná jména bojující za ženy v rámci náboženství jsou Julian z Norwich a Margery Kempe.

Větším průlomem se stalo 16. století, kdy více žen začalo bojovat za svou pozici ve společnosti, ale pořád se jednalo o náboženský kruh. Touto reformací ženy získaly větší možnosti vzdělání, ale také spoustu kritiky a bojů za svoje výroky. S menší výhrou ženy pociťovaly i rostoucí sebevědomí, a to se prosazovalo v jejich dalších aktivitách. Jedním z nich bylo veřejné vystupování za svá práva, což byla například Margaret Fell, která byla silnou bojovnicí za ženská práva i přes silnou opozici a nenávist některých příznivců církve.

Dalším jménem, které v historii lidstva přispělo k feminismu byla existence královny Alžběty I., která svým postavením vyjadřovala své „neženské“ rysy. Spisovatelka Margaret Cavendish pomocí svého postavení vévodkyně publikovala spisy o ženách a jejich bolestech, které byly velmi kritizovány, avšak ona to i přes to nevzdala. V 18. století se dostává do popředí feministek Mary Astell, která podporovala ženy

k tomu, aby se začaly brát vážně a nenechaly se nikým omezovat. Její dílo je známé dodnes a je považováno za průkopnické. Na ni navázaly další ženy, například Mary Wollstonecraft, která se musela vyrovnávat i s kritikou vzdělaných žen. V 19. století publikovala Marion Reid své dílo s názvem „Apel pro ženy“ ve kterém rozebírá, jak lidé hovoří o ženské roli a jak je tato role podrobena obětováním se pro druhé. To může vést až k sebezničení, čímž obhájí svoje feministické smýšlení.

Ve druhé polovině 19. století začalo v Anglii vznikat skutečné ženské hnutí, které vedla Barbara Leigh Smith. Ženy tam bojovaly za lepší vzdělání a zaměstnání pro ženy, pro – ženské právní reformy a byly nápomocny v rámci zakládání prvních organizovaných skupin. Josephine Butler se stala významnou vůdkyní v boji proti zneužívání a podporovala rovnost ženy. Annie Besant se postavila za zneužívání pracujících žen, a tak společně s Josephine a mužskými příznivci položily základy pro hnutí za volební práva žen. V roce 1903 byla založena první Ženská sociální a politická unie rodinou Pankhurstových, která bojovala za práva žen. Hnutí pořádalo akce, protesty, masové shromáždění, aby upozornilo na volební právo žen.

Na počátku 20. století dosáhly anglické ženy právní a občanské rovnosti, alespoň v teoretické rovině. Od roku 1918 měly ženy právo od 30 let volit. Po první světové válce bylo mnoho ovdovělých žen, proto vznikaly tendence prosazení žen do parlamentu. Feministická hnutí bojovala za rovnost a speciální potřeby žen. Marie Stopes a Margaret Sangerová se zabývaly sexuálními, reprodukčními a biologickými potřebami žen. Jednalo se o témata antikoncepce, sexuality a potratů.

Další vlna feminismu se objevila po druhé světové válce v několika zemích. Vznikla Organizace spojených národů, která bojovala za práva žen a vydala Deklaraci lidských práv. OSN uspořádala tři mezinárodní konference o ženských tématech, kde byl uznán feminismus za politický projev. Objevily se zde významná jména Simone de Beauvoirová a Betty Friedan. Feministická hnutí a boj za práva žen začaly více a více vzkvétat, vznikaly časopisy, knihy, demonstrace, změna právního systému v různých zemích, což pokračuje stále dál. V této vlně feminismu se mnohem více, než kdy dříve začalo otevřeně hovořit o sexualitě. Sexualita umožňovala mužům nadvládu nad ženami, které bojovaly za plnou sexuální samostatnost. Témata antikoncepce, potratů či znásilnění se stávaly více aktuálními a potřebnými. „Bojem za uznání

nových práv souvisejících s tělem, zavržením patriarchálního rázu trestních zákonů a prolomením zdi mlčení kolem potratu, znásilnění či manželského násilí ženy zpolitizovaly problémy sexu a zajistily intimním dramatům politickou viditelnost.“ (Lipovetsky, 2000, s.66).

Jakmile se začalo mluvit ve veřejném a politickém prostoru o sexu, soukromí lidí se stalo politikou, což mohlo být lidem nepříjemné, ženy si však potřebovaly vydobýt moc nad svým vlastním tělem. Je pochopitelné, že každá země přijímá feminismus a otevřené sexuální téma jinak. Česká republika se staví spíše k pomalejšímu vývoji feminismu než Spojené státy Americké.

Lipovetsky (2000) sdílí ve své publikaci data o Amerických ženách a tvrdí, že skoro každá druhá žena byla obětí pokusu o znásilnění, skoro polovina žen je terčem sexuálního obtěžování, třetina dvojic přiznává násilné vztahy a polovina žen byla ve vztahu bita. V letech 1976 až 1984 vzrostly sexuální vraždy až o 160 procent. Dále neustále stoupá počet nahlášených znásilnění. Dříve se ženy styděly tuto skutečnost nahlásit, nyní je tomu jinak. Můžeme i polemizovat nad obětní hysterií, jakou mohla vlna feminismu vyvolat. Zda všechna sexuální obtěžování jsou reálná, nebo mohou znamenat subjektivní zhoršování dané události.

„Stručně řečeno - byly znásilněny, aniž by o tom věděly! Ostatně 40 % z nich nadále udržovalo sexuální vztahy s údajným útočníkem! Není třeba velké zvědavosti k tomu, abychom z těchto čísel vyčetli, že údajné znásilnění žádným znásilněním není.“ (Lipovetsky, 2000, s.68). Můžeme zde mluvit o teorii, že každý muž je potenciální útočník a každá žena je potencionální oběť. Autorka by chtěla zmínit i druhou stranu, že muži tzv. Starého světa, do kterého spadá i Evropa, znásilnění považují za normální za předpokladu, pokud je žena vzrušuje. Z toho důvodu i nahlášený počet znásilnění v těchto zemích roste.

2.2 Postfeminismus

Pojem postfeminismus se datuje k druhé vlně feminismu, myšlenky tohoto hnutí se začaly objevovat kolem roku 1980 až do současnosti. Jedná se o ideologii či přístup

následující po feminismu, co naznačuje, že feminismus je považován za překonaný. Představuje revizi a transformaci feministických idejí druhé vlny.

Některé badatelky jako Elizabeth Evans zdůrazňují, že postfeminismus přijímá vybrané prvky feminismu, ale zároveň odmítá jiné aspekty, zejména politickou angažovanost nebo kolektivní akce. Tento pohled naznačuje, že některé ženy mohou pociťovat, že feminismus již dosáhl svého cíle a že další aktivismus není nezbytný. Naopak jiní autoři, včetně Judith Butler, poukazují na možné negativní dopady postfeminismu, zvláště pokud ženy vnímají tlak potlačit svou ženskost nebo mateřské role, aby dosáhly úspěchu v profesní sféře. Další významnou postavou je Rosalind Gill, autorka knihy "Postfeminism", která zkoumá rozdíly mezi teoretickým konceptem feminismu a jeho praktickou aplikací. Susan Faludi ve své knize vystihovala reakce médií a společnosti na úspěchy ženského hnutí, zatímco Angela McRobbie se zaměřuje na to, jak postfeminismus ovlivňuje kulturu a jak se projevuje v politických a ekonomických strukturách. Postfeminismus se dotýká témat genderových rolí, rovnosti a individualismu, což může být pro některé ženy osvobozující, ale zároveň pro jiné omezující. Celkově lze konstatovat, že postfeminismus je komplexní a rozmanitý fenomén, jehož interpretace se liší v závislosti na perspektivě a vyvolává rozmanité reakce jak uvnitř feministického hnutí, tak mimo něj.

I přes pokrok v oblasti ženských práv, který byl v mnoha zemích dosažen v posledních desetiletích, zůstávají ženy stále minimálně zastoupené v politických sférách, což omezuje jejich možnosti ovlivňovat rozhodování týkající se své země a svých práv ve srovnání s muži. Vyšší pozice v pracovní hierarchii jsou převážně obsazeny muži, což vede k nedostatečnému zastoupení žen na těchto pozicích a ke sníženému přístupu žen k vysokým platům. To má za následek nerovnost ve vyplácení mezd mezi muži a ženami, což ještě umocňuje skutečnost, že ženy často pracují na zkrácený úvazek, aby mohly lépe skloubit práci s péčí o děti a domácnost. Zde můžeme vidět další nedořešenou problematiku, péče o děti a domácnost stále zůstává prací ženy, i když za to není nijak oceněna. Podle feminismu by práce v domácnosti a péče o děti měly být rozděleny mezi partnery rovným dílem, bohužel tomu tak ani v dnešní době nebývá (Nagl-Dočekalová, 2007).

V souvislosti s postfeminismem se setkáváme i s tematikou lásky a jak to v dnešní době s ní je, jaké nástrahy při hledání opravdové lásky na jedince čekají.. „Většina lidí vidí problém lásky především jako problém, jak být milován, méně už jako problém, jak milovat, jako problém schopnosti k lásce, Proto jim jde o to, co dělat, aby byli milováni, aby se stali hodnými lásky.“ (Fromm, 2015, s. 13). Lidé často hledají různé cesty, jak získat lásku a zamilovaný pocit. Muži se často soustředí na dosažení úspěchu a bohatství, zatímco ženy dbají na svůj vzhled a vkusné oblečení. Další často používanou strategií obou pohlaví je umění efektivní komunikace s druhými. Otázkou zůstává, co je to ta opravdová láska. V historii lidstva fungovaly domluvené sňatky, kde se láska vyvinula mezi manželi až časem. V dnešní době se člověk prvně musí zamilovat, najít si vhodný protějšek sám a až poté, pokud bude chtít, si jej vzít či založit rodinu. Výběr partnera či partnerky je ovlivněn také dobou, v jaké jedinec žije, co v dané době je bráno za přitažlivé a co naopak ne. I přes dané faktory nejdůležitější prostředek je sama rozhodující osoba a její priority.

Rozdíl mezi láskou a přátelstvím spočívá v přítomnosti erotické složky vztahu a procesu přibližování a unikání během seznamování, což nutí jedince neustále přemýšlet o druhé osobě a hledat způsoby, jak se s ní setkat. Partneři si navzájem projevují sympatie a odkrývají si své osobnosti. Láska zahrnuje pocit zamilovanosti, který bývá náhlý, intenzivní, ale často i krátkodobý. Tento stav, známý jako romantická láska, přináší neustálou potřebu myslet na druhou osobu, přehnanou radost z jejích slov či úsměvu, ale také obavu z odmítnutí. Když zamilovanost opadne a partneři se zbaví růžových brýlí, může se část párů rozejít. Vztah často zahrnuje idealizaci partnera a promítání vlastních ideálů do něj. Jakmile však tuto idealizaci překonáme a přestane partnera vidět tak, jak jsme si ho představovali, může to znamenat konec lásky. Pokud vztah tuto zkoušku úspěšně zvládne, přechází do fáze klidné partnerské lásky. Jedná se o dlouhodobý vztah, ve kterém si partneři udržují vzájemnou náklonnost. I když již není přítomno romantické vzplanutí jako na začátku, partner se stává vhodným společníkem pro život (Plháková, 2003).

Láska je složitý emocionální stav, který obsahuje silnou přitažlivost k druhé osobě, pocit hlubokého propojení, péči, porozumění, důvěru a oddanost. Přináší radost, štěstí a emocionální naplnění, ale může také způsobovat bolest, nejistotu a obavy.

Pokud jedinec zažije opakovaná zklamání v oblasti lásky, může ztratit její hodnotu a vyhýbat se vztahům, nebo se omezit pouze na sexuální partnery.

2.3 Ženy dnes a dříve

Rozhodli jsme se sdílet v diplomové práci kapitulu Ženy dnes a dříve, abychom završili chápání o feminismu. Představíme si, jak ženy žily dříve a jak nyní. Inspirací pro tuto kapitolu je kniha Třetí žena (Lipovetsky, 2000). Začneme spojením ženy a práce. Ženy dříve pracovaly, pomáhaly svému muži v jeho řemeslu, věnovaly se dobytku, kuchyni či prodávaly svoje výrobky. Neprovdané dcery pracovaly jako služky, děvečky či učednice. Muži v předindustriální společnosti vyžadovaly, aby žena přispívala svou prací na živobytí. Po roce 1900 začalo více žen dělat práci, která byla finančně odměněna. Byly to pracovní pozice jako služba, dělnice a kancelářské síly. Jednalo se o rozvoj feminismu a nové postavení žen. I přes to v první polovině 20. století byla stěžejním úkolem vdaných žen starost o domácnost a o potomky. Muž měl roli živitele rodiny a žena měla chodit do práce pouze v případě, pokud muž nezvládal udržet finanční situaci rodiny. Feministické hnutí toto tvrzení rozbíjí dodnes a aktuálně většina žen, které jsou matkami, mají své zaměstnání.

Domácí práce do 18. století nebyly pro ženy hlavní náplní dne, bylo mnohem důležitější se starat o vnější část domu, a to pracovat na poli či starost o dobytek. Péče o děti byla až druhotná záležitost, nebyla jim věnována taková péče, na jakou jsme v dnešní době zvyklí. Nejprve se musela udělat práce na statku či v dílně a poté přišla na řadu starost o děti. V 19. století propukl fenomén žen v domácnosti. Tyto ženy svůj život naplňovaly péčí o děti a domácnost. Jejich nejdůležitějším úkolem bylo zajistit štěstí rodiny. Ideologie ženy v domácnosti se zakládá na odmítnutí zobecnění principů moderní individualistické společnosti. „Žena, ztotožněná s altruismem a rodinnou pospolitostí, nepoukazuje ke smluvnímu uspořádání společnosti, ale k přirozenému uspořádání rodiny. Bude proto zbavena politických práv i práv na intelektuální a hospodářskou nezávislost. „(Lipovetsky, 2000, s. 197). Meziválečné období toto tvrzení začíná napadat, vznikají nové prostředky k úspoře času při domácích pracích. Dnes už není starost o domácnost výhradně ženskou záležitostí, muži se aktivně zapojují. Existuje navíc spousta strojů, které udělají domácí práce za nás.

Žena v domácnosti spojuje moderní prvky s tradičními hodnotami. Zatímco moderní společnost klade důraz na individuální svobodu, žena v domácnosti se angažuje v rodině a komunitě. Tento model zachovává tradiční roli ženy jako péče o domácnost, avšak zároveň zdůrazňuje moderní zodpovědnosti spojené s řízením domácnosti a výchovou dětí. Historicky byly ženské aktivity často podceňovány, ale od 18. století došlo k uznání role matky ve společnosti, přičemž feministky v 20. století prosazovaly uznání domácí práce jako plnohodnotné zaměstnání. Tento vývoj ukazuje na historickou dvojznačnost role ženy v domácnosti spojenou s procesem rovnoprávnosti a oslavou ženských funkcí.

V tématu žen a práce došlo k významnému obratu kolem roku 1960, částečně díky knize Betty Friedanové nazvané „Oklamaná žena“. Tato kniha popisuje život žen, které se cítí frustrované, podceňované a uvězněné v rámci domova. Tento příběh inspiroval mnoho žen k touze po změně a po práci mimo domov. Postupem času se tento trend prohluboval až do současnosti. Ženy stále čelí nerovným příležitostem v pracovním prostředí ve srovnání s muži. Stereotypy o tom, že péče o děti je pouze jejich úkolem, brání ženám v dosahování profesních pozic. Často se stává, že muži jsou upřednostňováni před ženami při obsazování určitých pracovních pozic. Nicméně posun směrem k rovnosti je zřetelný a dnes již většina žen, včetně těch vdaných, pracuje. Ačkoli v pracovním prostředí stále přetrvávají výzvy a stereotypy, ženy se postupně prosazují a získávají své místo na trhu práce. Je důležité si uvědomit, že cesta ke skutečné rovnosti je stále před námi, ale každý krok směrem k této rovnosti je důležitý a hodnotný.

Významný nárůst vzdělanosti žen a rozšíření terciárního sektoru jsou klíčové faktory, které ovlivnily pozitivní přístup k práci žen a jejich ekonomickou emancipaci. Dochází k posunu od tradičního vnímání žen pouze jako domácích hospodyněk k uznání hodnoty placené práce žen. Tento posun je důsledkem zásadních kulturních změn a nových hodnot, které se objevily v éře masové spotřeby a sexuální revoluce. Tyto faktory hrají klíčovou roli při přeformulování postavení a hodnocení práce žen v moderní společnosti.

Lipovetsky (2000) rozděluje tři typy žen podle historie. První žena byla tradičně popisována jako podřadná bytost, obvykle spojovaná s negativními vlastnostmi

jako je lstivost a často se jí přičítala vina za různé problémy. Naopak muži byli často idealizováni a byly jim přisuzovány pozitivní vlastnosti. I když ženy neměly ve společnosti vyšší postavení, mohly ovlivňovat rozdělování peněz, které muži vydělali a mohly si udržovat prestiž prostřednictvím společenských interakcí. Dalším aspektem bylo vnímání žen v rámci reprodukčního procesu, kdy byly často považovány pouze za prostředky k vytvoření nového života, který zajišťoval muž. Tento model přisuzoval ženě spíše pasivní roli a omezoval její autonomii a důležitost ve společnosti.

Ve vrcholném středověku se začíná formovat druhý obraz ženy, který ji zobrazuje jako bytost krásnou, oslavovanou a opěvovanou ve spisech, písních a sochařských dílech. Nastupuje přesvědčení, že žena má schopnost ovlivňovat svět svou rolí vychovatelky dětí a vlivem na svého muže. Postupně se začíná chápat, že žena je rovnocenná s mužem, avšak politická a jiná práva jí stále zůstávají upřena. I přesto, že ženy stále žijí ve stínu mužů, jsou vnímány jako nezbytné bytosti pro pokračování lidského života.

Třetí model ženy se prezentuje jako individuální a rovnocenná bytost, která má právo na vlastní rozhodnutí a osud. Již není považováno za nutnost se provdat a mít potomstvo; má možnost volit si své vzdělání a kariéru, stát se nezávislou osobou. „Samozřejmě se dnes uznává, že ženy i muži jsou pány nad svým individuálním údělem, avšak to ještě nenastoluje stav vzájemné zaměnitelnosti jejich úloh a pozic.“ (Lipovetský, 2000, s. 224). Zde můžeme hovořit o citlivosti, biologickém postavení těla, zaměření osoby v rámci studia, mateřství a podobně.

3 Rovnost mezi muži a ženami

Pojem rovnost jako politická problematika se již objevuje ve starověkém Řecku, tohle téma můžeme nalézt v Aristotelových spisech, které ve svém díle zmiňuje Koldinská (2010):

„Aristotelova filozofie se odráží i v současném uvažování o rovnosti jakožto právní kategorii, kdy se na Aristotela navazuje v posuzování tzv. formální rovnosti. Aristotelem zavedený princip, že se stejným se má zacházet stejně a odlišným odlišně, je používán dodnes, a to nejen v odborné literatuře, ale i soudním rozhodování.“ (s.1).

Diskriminace je odlišné zacházení se stejným nebo stejné zacházení s odlišným. V Římě zavedli rovnost do právních záležitostí, ale žena neměla stejné postavení jako muž. V rámci světových náboženství najdeme také zmínky o rovnosti lidí, Nový zákon stanovuje, že všichni lidé jsou si rovni bez ohledu na původ či jiné faktory. Nesmíme opomenout i některé části, které vyjadřují ženskou podřazenost vůči mužům. Rovnost lidí, jak ji chápeme se objevuje v dějinách lidstva až kolem 17. století. Jednalo se o období osvícenství, kdy lidé začali více přemýšlet a uvažovat o rovnosti. Můžeme zde hovořit i o počínajícím hnutí feminismu a podobně. Další zlomovou událostí byla Velká francouzská revoluce, kde rovnost byla jedním ze tří požadavků, čímž se zakotvila rovnost žen do právního systému. Zde bychom chtěli zmínit jednu velmi důležitou a výstižnou větu, která je psaná v oné deklaraci a to je: „Má-li žena právo vystoupit na popraviště, musí mít také právo vystoupit na řečnickou tribunu. „ (Koldinská, 2010, s.3).

Rovnost se dále objevovala i v Deklaraci nezávislosti Spojených států. Rozmach rovnosti mezi lidmi se v právních systémech začal prosazovat při vzniku demokratických států. Některé diskriminační náležitosti stále zůstávaly a měnily se až časem. Mezi ně můžeme řadit volební právo žen či otroctví. Lze zmínit, že rovnost je základní hodnota demokratických společností a můžeme jí definovat jako stav, kdy je s lidmi zacházeno stejně, a to bez diskriminace, se stejnými právy a příležitostmi. Autorka by chtěla upozornit na záměnu slova rovnost se slovem stejnost. Každá osoba je individuální a není stejná jako druhá, ale rovnost zaručuje, aby měla stejné možnosti, jako druhá osoba.

Zakotvení rovnosti mezi muži a ženami je v dnešní době již ve většině systémů ovlivňující Českou republiku. Můžeme do nich řadit Radu Evropy, dále Evropskou unii či OSN. Problematika rovnosti práv všech lidí je velmi probíraným tématem dnešní doby a stále se posouvá dále k ideálu rovnosti. Jednou z nejvíce důležitých listin je Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.

Bobek a kolektiv (2007) rozlišují základní koncepci rovnosti na rovnost ve formálním smyslu, rovnost v materiálním smyslu, rovnost příležitostí a rovnost výsledků. Toto rozdělení vzniká z důvodu špatné popsitelnosti daného pojmu, protože se jedná o velmi široký fenomén. Zmíněné rozdělení není jediné, které existuje, ale je jedno z nejvíce uchopitelných pro výklad v diplomové práci. Dále budou vysvětleny jednotlivé kategorie rovnosti.

Rovnost formální je ukotvena v Aristotelově filozofii, kterou máme popsanou v textu výše. Jedná se o výrok stejnému stejně a odlišnému odlišně. Stejná událost se posuzuje stejně jako jiná stejná událost. Bez pohledu na dopady dané události – u první události mohou být menší než u druhé události, což může v jednom případě někoho velmi znevýhodnit. Také se nabízí otázka, zda nemůže nastat situace, kdy bude dáno všem stejně špatně. Bobek a kolektiv (2007) popisují několik situací, kdy se tak stalo. Například plovárna v USA měla být přístupná všem, což znamenalo nejen bělochům, ale i černochům. Majitel se rozhodl raději ji znepřístupnit všem, čímž přišli i obyvatelé bílé pleti o možnost koupání. Z toho plyne, že rovnost formální znamená situaci, kdy jsou si lidé před zákonem rovni, mají stejná práva a povinnosti bez ohledu na jejich osobní charakteristiky. To může být například pohlaví, rasa, náboženství či společenská třída. Jedná se o legislativu, která zajišťuje rovný přístup práv pro všechny občany.

Rovnost materiální není pouze zákonnou abstraktní věcí, ale jedná se již o něco reálného. Je to koncept zapadající do politických, sociálních a ekonomických záležitostí. V rámci daného tématu můžeme hovořit o přerozdělování sociálních programů, rovnoměrné rozdělování zdrojů ve společnosti, zajištění stejného přístupu k základním potřebám, jako je vzdělání, zdravotnická péče nebo pomocné dávky v nouzi.

Rovnost příležitostí se nejlépe uplatňuje, když jedinci začínají na stejném místě, se stejnými znalostmi a stejně vybaveni – můžeme využít označení „*Všichni na stejnou startovní čáru*“ (Bobek, 2007, s. 18). Stát by se měl zajímat, jak jsou tyto rozdílnosti velké a pracovat na jejich narovnání, aby danému jedinci dal stejné příležitosti, jako má zbytek populace. Může se jednat o různé kurzy či programy a další podpůrné opatření. Zahrnujeme sem zajištění rovného přístupu ke vzdělávání, eliminaci diskriminaci v zaměstnání a podpora programů zaměřených na vyrovnaní nerovností mezi jednotlivými skupinami ve společnosti.

Rovnost výsledků můžeme chápat jako rovnoměrné rozdělení výsledků ve společnosti bez ohledu na výchozí podmínky jednotlivců. Příkladem této rovnosti je systém sociálních dávek, kdy občané na pokraji životního minima pobírají finanční částku, aby jejich život mohl být částečně srovnatelný s ostatními občany. Americký filozof John Rawls ve své knize v překladu zvané jako Teorie spravedlnosti (1995) navrhl koncepci spravedlivého rozdělení výsledků ve společnosti. Nerovnosti výsledků by měly být tolerovány pouze v případech, kdy přispívají k prospěchu nejslabších členů společnosti a přinášejí pozitivní důsledky pro všechny.

Podle Šmída (2020): Rozvoj evropského práva v oblasti rovnosti žen a mužů v posledních dekádách úzce souvisí s jeho silným institucionálním zabezpečením, které na národních úrovních (včetně České republiky) může chybět. Hlavními propagátory rovnosti žen a mužů jsou Evropská komise, Evropský parlament a Evropská ženská lobby (EWL), zastupující 2 000 vnitrostátních neziskových organizací (s. 69).

V rámci rovnosti mužů a žen každoročně probíhají výzkumy a kontroly, zda jsou dodržena stanoviska Evropské unie. Západní země jsou v této problematice aktivní, naopak země bývalého komunistického režimu jsou spíše pasivní. Česká republika má nedostatky v celkovém odměňování a zaměstnání žen, které mají děti. Převážně ženské zaměstnání, jako je například zdravotní sestra či pedagog mateřské školy jsou finančně velmi podhodnocovány. Dále můžeme hovořit o velmi nízké úrovni právního systému omezující diskriminace vůči ženám. ČR je na prvních příčkách nerovně rozdělených rozhodovacích rolí mezi pohlavími, většinu těchto pozic vykonávají muži.

Velké diskuze Evropského parlamentu ohledně zmíněné problematiky České republiky probíhali na téma otcovská dovolená, která je aktuálně právně ukotvena. Nadále však zůstávají jiná odvětví, která je za potřebí vyřešit. Jedná se například o více politických míst pro ženy, aby se mohly podílet na vedení státu, dále boj proti násilí na ženách a větší podpora při zaměstnání žen matek, například tím, že od dvou let dítěte bude garance státu, že ho přijmou do mateřské školy, aby matka mohla jít do práce.

Rovnost můžeme chápat jako schopnost lidí navzájem diskutovat o věcech bez pocitu, že jeden je nadřazený nebo ponížený ve srovnání s druhým, ale na úrovni, kde jsou si rovni. I když ženské tělo není konstruováno pro stejné fyzické úkony jako mužské, je důležité respektovat rozdíly mezi pohlavími a udržovat rovnost. To platí ve všech aspektech života – v práci, volném čase, domácnosti i v rodinném prostředí. Je důležité vyvarovat se jakéhokoli ponížení či přehlížení těchto rozdílů a namísto toho se snažit udržovat rovnost a vzájemný respekt mezi lidmi, bez ohledu na pohlaví.

3.1 Postmoderní rodina

První záznamy o manželství v rámci náboženství a jeho praktik pocházejí ze středověku, kdy základním pravidlem pro uzavření manželství byl souhlas snoubenců - muže a ženy. Manželství nevycházelo primárně z tělesného spojení. S příslibem sňatku některého dítěte musely souhlasit i samotné děti, ačkoliv tento slib nebyl právně závazný a v případě neplnění nebyl sankcionován soudem. Pro uzavření manželství bylo třeba, aby byli snoubenci dospělí, což znamenalo, že chlapci museli být minimálně ve věku 14 let a dívky minimálně 12 let. Pokud byli mladší, potřebovali souhlas otce se sňatkem. Nebylo neobvyklé, že muž měl více manželek, a že za ženu ručil nejprve její otec a poté její manžel. Manželství mělo v každé ze-mi své specifické tradice, avšak základní princip byl shodný - manželství bylo dobrovolným spojením muže a ženy s cílem přechodu ženy do manželova rodu. Koncept manželství jako smlouvy vznikl v 13. století, kdy se prosadilo kanonické manželství s určitými pravidly, jako například ztráta nároku na věno ze strany manželovy rodiny v případě, že dcera uzavře manželství bez souhlasu otce. Ve středověku se manželství často nezakládalo na principu

lásky, nýbrž spíše na strategických spojeních mezi rodinami, což platilo i u šlechtických rodů, kde manželství sloužilo k posílení sociálních vazeb a zajištění výhod pro obě strany. Vliv církve na manželství byl postupně omezen od 17. století. Postupem času se měnily i právní normy týkající se manželství v souvislosti s danou dobou, až do současné podoby. Významný posun v pojetí manželství přinesla reforma spojená s feminismem, která dala lidem větší svobodu volby partnera (Šínová, 2014).

V knize "Lexikon psychologie" (Nakonečný, 1995) je popsána emocionální škála nazvaná "Potřeby vztahující se k náklonostem", která zahrnuje několik klíčových emocí. Na posledním a pátém místě této škály je uvedena láska, charakterizovaná jako potřeba milovat někoho a cítit, že jsme milováni zpět. Mezi další emoce v této škále patří afiliace, odmítání, ošetřování a závislost. Láska má svůj protiklad v agresi, ale také může existovat synergie, jako je například žárlivost. Projev žárlivosti u člověka může vést k agresi, avšak současně může také signalizovat, že jedinec má hluboké emocionální pouto k dané osobě, což může být projevem lásky. Také může být důsledkem obav z možné ztráty vztahu, který je pro jedince významný a důležitý.

Podle Plhákové (2003):

U dlouhodobých citových vztahů se jejich intenzita průběžně mění. Vášnivá láska mladých manželů se může časem změnit v klidný, spíše přátelský vztah, založený na vzájemné úctě a zodpovědnosti. V kontextu každého citového vztahu neustále vznikají krátkodobé emoční prožitky různé intenzity (s.402).

Dané tvrzení lze chápat jako různé situace ve vztazích, které se mohou lišit od klidných a harmonických po období krizí. Tyto dynamiky jsou často ovlivněny životními situacemi, ve kterých se páry nacházejí. Lidé vstupují do vztahů založených na lásce z několika důvodů, kterými jsou ochrana před osamělostí, touha po trvalém spojení a jistota, zlepšení prestiže ve společnosti, vzájemná důvěra, zrcadlení a podpora sebepojetí. Mezi tyto motivace patří také sexualita a přítomnost stabilního sexuálního partnera. Nejznámější teorií týkající se lidských potřeb je Maslowova hierarchie potřeb, která postupně řadí potřeby od základních fyziologických potřeb, přes potřeby jistoty a bezpečí, až po potřebu lásky, uznání a seberealizaci. Kvalitní vztah může napomáhat splnění a podpoře všech těchto potřeb.

Existují rozdílná očekávání v manželství mezi muži a ženami. Ženy touží po sdílení a komunikaci s manželem, očekávají od něj porozumění, emocionální spojení a laskavé jednání, zatímco muži často kladou důraz na praktické záležitosti jako uklízení a vaření v domácnosti. Dále si přejí, aby ženy byly k dispozici k uspokojení jejich potřeb, obdivovaly je a nezatěžovaly je svými starostmi. Plháková (2003, s. 403) definuje hlavní důvod k rozvodu v České republice: „V některých manželstvích vznikne „ponorková nemoc“, při níž člověku nesmírně vadí partnerovy zvyky a zlovyky. Nudle ve vousech, mlaskání, říhání či ranní kuřácké chrchlání patří mezi projevy, které evokují velmi silné záporné pocity.“

Další spisovatelé a vědci, Carver a Scheier (2000), se ve své práci zabývají rozdíly mezi muži a ženami z hlediska evoluční psychologie. Ukazují, že existuje rozpor mezi reprodukčními strategiemi pohlaví. Ženy mají omezený reprodukční potenciál a vyhledávají kvalitního partnera, zatímco muži preferují co nejvíce sexuálních partnerů. Ženy posuzují partnera podle jeho výděлку, společenského postavení, majetku a štědrosti, zatímco muži kladou důraz na fyzickou přitažlivost, mládí a zdraví partnerky. Nakonec se zabývají příčinami žárlivosti, kdy u žen hraje roli citová vazba partnera k jiné ženě, zatímco u mužů je hlavní příčinou sexuální nevěra partnerky. Tento rozdíl v očekáváních a prioritách mezi muži a ženami je zjevný a důležitým faktorem v mezilidských vztazích (Plháková, 2003).

V probíhající 21. století v České republice je manželství právně chápáno jako dobrovolné spojení dvou osob, jedné ženy a jednoho muže, tvořící monogamní vztah. Každá strana má právo volby a autonomie nad svým životem, což představu je významný posun od středověku, jak bylo zmíněno výše. Manželství zahrnuje závazek k společnému jmění manželů, vzájemnou péči a podporu mezi partnery. V zákoně je zakotvena definice práva a povinnosti manželů spojené s bydlením a vybavením domácnosti. Manželství zároveň přináší vzájemnou odpovědnost a závazky, kdy každý partner ručí za druhého a plní vůči němu své povinnosti. Cílem manželství je založení rodiny a poskytnutí řádné výchovy dětí, což se stává prioritou a zároveň posláním pro manželský pár. Je potřeba zmínit, že každý manželský pár se v dnešní době nechce stát rodiči. Manželství lze zrušit rozvodem nebo smrtí jednoho z partnerů, poté se stává pozůstalý vdovcem.

Podle Šínové (2014):

Od manželství je třeba odlišit vztah mezi mužem a ženou, kteří nejsou manžely, avšak žijí spolu a společně uhrazují své potřeby. Tento vztah je označován jako vztah mezi druhem a družkou, nesezdané soužití; někdy se používá i pojem faktické manželství, konkubinát. Občanský zákoník výslovně tyto vztahy neupravuje, v osobní sféře se práva a povinnosti druha a družky řídí pouze morálními normami (s.122).

V historickém kontextu bylo mnohem méně rozvodů a lidé neměli nemanželské děti, neboť jejich morální normy tuto situaci považovaly za nepřijatelnou. Většinou platilo, že jeden muž měl jednu ženu po celý život, a stejně tak i žena jednoho muže. S postupem času a v dnešní postmoderní době, kdy se všechno stává rychlejším a proměnlivějším z minuty na minutu, ztrácí manželství svou dřívější hodnotu. Velká část rodin žije tzv. "na hromádce", a pro ně je mnohem snazší opustit svého partnera. Dříve bylo opuštění rodiny spojeno s veřejným pohrdáním. Tento jev popisuje i Bauman (2002) ve své knize "Tekutá modernost" a srovnává jej se zaměstnáním. Ještě před několika desítkami lety se lidé snažili udržet dlouhodobě jedno zaměstnání, zatímco dnes zkoumají různé možnosti a často přecházejí z jednoho zaměstnání na druhé. Soudržnost a poslání mladých lidí v manželství a rodinu můžeme vidět v pře-psaném díle Rousseau (1911) pocházející z 18. století s názvem Emil, čili o vychování, kde v poslední kapitole se Emil stává manželem Žofie. Můžeme se zde dočíst poslání manželství a za co bylo manželství považováno:

“ Žeť mi není dovoleno vyličiti návrat Emilův k Žofii a konec jejich lásky, či spíše počátek lásky manželské, která je pojí v jedno! Lásky založené na vážnosti, která trvá tak dlouho jako život, na ctnostech, které nezaniknou s krásou, na shodách povahy, které dodávají styku půvabnosti a zachovávají až do stáří kouzlo prvního spojení. „ (s.388).

I přes to, že se jedná o více než 200 let starou knihu a ukotvení lásky a manželství, tak se v dnešní době objevují ženy toužící po tomto sňatku a vymezení lásky. Jejich manželství je dále popisováno jako harmonické a především plné vzájemného respektu. Žofie je oddaná a podporující žena, která plní svou roli v domácnosti a rodině.

Tím se dostáváme k opačnému pohledu na postmoderní rodinu a to k genderovému diskurzu socializace, který se zabývá tradičními rolemi. Společnost přiřazuje

mužům a ženám role, muže stanovuje jako živitele a ženu jako pečovatelku. Tyto stereotypní představy o genderových rolích nepřesně odrážejí rozmanitost lidských identit a schopností. Genderový diskurz však tuto rigiditu narušuje tím, že klade důraz na to, že jedinec nemusí být omezen na předem určené role založené na jejich biologickém pohlaví. Například osoba narozená s mužskými genitáliemi nemusí automaticky být otcem a živitelem rodiny, jak by je společnost očekávala podle genderových stereotypů. Porozumění postmoderní rodině se výrazně liší od tradiční představy rodiny, která se skládá z otce, matky a dětí. V dnešní době se rodiny mohou skládat z různých konfigurací a role v nich mohou být mnohem variabilnější. Postmoderní přístup k rodině uznává různorodost a flexibilitu v tom, jak jednotlivci žijí a utvářejí své rodinné vztahy, a neomezují je rigidními genderovými představami (Zábrodská, 2009).

V dnešní době máme obrovskou škálu možností, jak žít a kam se ubírat, a lidé mají otevřené dveře ke všem těmto možnostem. Jakou cestu si vyberou a jakým směrem se vydají, je zcela v jejich rukou. I když stále existují stereotypy a očekávání ohledně rolí a struktury rodiny, které preferují tradiční uspořádání. Existují také lidé, kteří ocení a podpoří jedince, kteří si vyberou odlišnou cestu. Postmoderní rodina již není vázána na pevná pravidla jako v minulosti. Každý má možnost hrát roli a přispívat ke společnému životu rodiny, bez ohledu na to, jaká je jeho pohlaví nebo sociální pozice. Dnešní doba je plná možností a flexibilita je klíčovým pojmem při utváření moderních rodinných vztahů.

4 Gender

V právním systému je pojem gender jen zřídka užíván, ve většině případů se stanovuje termín pohlaví. Proto považujeme za důležité tyto dva termíny odlišit. Pohlaví je chápáno jako rozdíly mezi mužem a ženou. Tyto rozdíly jsou v rámci legislativy popisovány pouze jako biologické a geneticky podmíněné. Jedním z příkladů může být porod dítěte. Dalším tématem jsou rozdíly ve fyzické síle, které se odrážejí například v bezpečnostních standardech práce, kde jsou stanoveny odlišné maximální hmotnosti břemen pro ženy a muže (Koldinská, 2010).

Můžeme rozlišit genderové diskurzy podle Kateřiny Zábrowské (2009), které zahrnují esencialismus, socializaci, individualismus, biologizaci, heterosexuální a odlišnost. Genderový esencialismus představuje přesvědčení, že určité vlastnosti jsou přirozeně spojeny s konkrétním pohlavím. Takové přesvědčení může vést k nerovnostem, protože lidé očekávají, že společnost bude jednat v souladu s těmito genderovými stereotypy. To může ovlivnit jejich možnosti v práci, rodině a ve společnosti obecně. Během procesu socializace jedinec začíná formovat svou genderovou identitu, což je proces, během kterého se učí, jak se chovat a identifikovat jako muž nebo žena v souladu s očekáváními společnosti. Tento proces zahrnuje jak sociální aspekty, kterými jsou například role a normy spojené s mužstvím a ženstvím, tak i biologický faktor, kterým je pohlaví.

Genderové stereotypy byly vytvářeny v průběhu celého lidstva a stanoví, jaké činnosti má dělat muž a jaké žena. Avšak jedná se o představy a vize společnosti, ne o právní řád. Proti těmto stereotypům bojují genderová hnutí. V legislativě bychom to nazvali jako genderovou diskriminaci. Diskurz socializace se staví proti tradičním sociálním rolím, které jsou člověku přisuzovány na základě jeho biologického pohlaví. Tedy předpoklad, že žena by měla být matkou a muž otcem, kteří společně tvoří rodinu, kde matka se stará o děti a domácnost, zatímco otec zajišťuje finanční stabilitu rodiny prací mimo domov. Nicméně rodina v dnešní době nemusí vyhovovat této tradiční struktuře a může být složena odlišně.

Genderový diskurz individualismu bude detailně popsán v následující podkapitole. Biologizující diskurz se zaměřuje na genderové rozdíly, které jsou vysvětlovány

biologií a tím se legitimují genderové nerovnosti. Diskurz heterosexuality se zabývá předsudky, že jedinec by měl za partnera vybírat pouze osobu opačného pohlaví a že by měl být k této osobě přitahován. Odlišnost je v kontextu diskurzu vnímána jako jinakost žen ve srovnání s muži. Všechny diskurzy ovlivňují vnímání a chování lidí ve společnosti a mohou přispívat k udržování genderových nerovností.

Koldinská (2010) ji ve své knize vysvětluje na příkladu pracovních příležitostí – zaměstnavatel nechce přijmout do svého podniku ženu z důvodu těhotenství, péči o děti v nemoci a podobně. Naopak muže přijme, protože muži podle stereotypů nepečují o děti v nemoci. Zde stanovujeme i legislativní rozdíl pojmu pohlaví a pojmu gender.

Gender se nezaobírá biologickým pohlavím, osobu neutlačuje předsudky, přijímá ho takového, jaký je a respektuje jeho rozhodnutí, jakým pohlavím se více cítí. V právním systému se gender týká právních záležitostí spojených s identitou jednotlivce, ochranou jeho práv, bojem proti diskriminaci a na základě genderu možnosti změny pohlaví. S tím dále souvisí i narovnání práv souvisejících s rodinou či rodičovstvím a také manželstvím. Například manželství stejného pohlaví je přijetím právního systému podporujícího genderové aspekty.

Zábrodská (2009, s. 24) ve své publikaci ukotvuje tento fenomén jako: „...definice genderu vychází z rozlišení mezi pohlavím jako souborem fyziologických, hormonálních a anatomických odlišností mezi ženami a muži a genderem jako socio-kulturně osvojenými atributy přisuzovanými jednomu či druhému pohlaví. „

Dané rozlišení má být použito k ukotvení zmiňovaných rozdílů, ale zároveň i zavržením stereotypních názorů a dalších neopodstatněných rozdělení biologických pohlaví. Chtěli bychom upřesnit danou definici tím, že každé biologické pohlaví je něčím specifické, u mužů můžeme hovořit o stavbě těla, na kterou se lépe váží svaly a u žen zase na reprodukční funkci. I přes tyto biologické specifika nelze definovat povahu dané osoby, či její charakter a smýšlení pouze v ohledu na danou stavbu těla.

4.1 Společenské předsudky a stereotypy

V této kapitole si nejprve stanovíme pojem předsudek. Jedná se termín, který můžeme rozdělit na slova před a úsudek. Úsudek lze definovat jako proces, při kterém formuluje osoba svůj názor na základě dostupných informací. Před v daném kontextu stanoví jakýsi před – názor, který je bez náležitého opodstatnění, bez dostupných informací a ověření pravdivosti. Proto jsou předsudky chápány jako negativní postoje proti někomu či něčemu. Můžeme hovořit o přiřazování vlastností lidem či skupinám, které opravdu neznáme, ale soudíme podle jejich barvy pleti, nebo místa bydliště, že danou vlastnost s jistotou budou mít. Předsudky se skládají z behaviorální diskriminace, afektivních postojů a kognitivních stereotypů (Čeněk, 2016).

Předsudky se tvoří na základě stereotypů. Ty můžeme chápat jako šablonovité způsoby vnímání. Během našeho života jsme součástí společnosti, rodiny, školy, přátel nebo kolegů. Každá z těchto skupin nás ovlivňuje. Nejvíce rodina, ve které vyrůstáme. Stereotypy nejsou produkty jedincova života, ale jsou přejímány a udržují se tradicí. Oproti předsudkům se může jednat i o pozitivní názor.

V rámci tématu diplomové práce můžeme mluvit o genderových stereotypech. Jak se má chovat muž, či žena. Z tohoto pohledu se dostáváme k feminismu a historického postavení žen. Do dnes jsou v naší společnosti tyto názory uplatňovány. Například: „Pokud je dítě nemocné, měla by s ním zůstat žena doma. Muž si to v žádném případě nemůže dovolit, protože je živitel rodiny“.

Individualismus spojený s diskurzem genderu se zaměřuje na jednotlivce jako autonomní bytost, která má právo a schopnost rozhodovat o svém životě nezávisle na vnějších očekáváních a předsudcích spojených s pohlavím či jinými příslušnostmi. Toto tvrzení lze aplikovat i na mou vlastní zkušenost. Před několika lety, kdy byla pracovní role v kadeřnictví spojována převážně s ženským pohlavím, se jeden mladý kluk rozhodl studovat tento obor. Ve vesnici, kde jsme tehdy žili, byl vystaven předsudkům, přičemž mu lidé z okolí přisuzovali různé štítky, jako například že určitě bude gay nebo že je podivín. Přestože musel projít těžkou šikanou ze strany společnosti, jeho rodina mu stála po boku a poskytovala mu podporu. Dnes je tento mladík

již mužem a úspěšným kadeřníkem, který má svůj prosperující podnik a stálou klientelu. Je potřeba zmínit, že má dlouholetou přítelkyni, takže se předsudky o jeho sexuální orientaci nepotvrdily. Tím jsem chtěla přiblížit koncept individuálního rozhodování v rámci genderového diskurzu.

4.2 Diskriminace v lidské společnosti

V literatuře se diskriminace popisuje jako situace, ve které jsou rozlišovány jevy, stavy či osoby na základě určitých kritérií. Na rozdíl u právního stanovení pojmu nelze hovořit tak neutrálně, zde se jedná spíše o neutrální problematiku. Právo stanovuje zákaz diskriminace, jedná-li se o diskriminaci v určitých právních situacích. Obecně řečeno se jedná o znevýhodňování a vylučování osob ze skupiny či omezování přístupu k příležitostem. Situace, která by mohla přispět k hlubšímu pochopení, může být v rámci zamezení rovného přístupu k pracovní příležitosti z důvodu pohlaví.

Velmi časté téma diskuzí v rámci diskriminace jsou rovné pracovní příležitosti pro ženy. Důvodem nepřijímání žen jsou stereotypy týkající se péče o děti a domácnost. Dalšími častými důvody diskriminace mohou být rasová, etnická, náboženská či sexuální orientace, ale setkáváme se v dnešní době i s diskriminací ohledně věku či socioekonomického statusu (Bobek, 2007).

Čeněk a kolektiv vymezují výstižný popis diskriminace: „Diskriminace je termín označující rozlišování osob podle příslušnosti k určité skupině či dle jejich schopností a osobních kvalit. Člověk může být diskriminován na základě rasy nebo etnického původu, pohlaví, věku, zdravotního postižení, sexuální orientace, víry a dalších hledisek.“ (Čeněk, 2016, s. 236).

V roce 2009 byl v České republice přijat antidiskriminační zákon, který platí dodnes bez větších úprav. Můžeme jej chápat jako ochranu občanů před diskriminací a ukotvení hlavních principů, jak nakládat s těmi, kteří tyto zákony poruší. Tento zákon a jeho zdokonalování přináší do země nové postoje v rámci diskriminačních věcí. Dříve, když se osoba cítila v rámci výběrového řízení na pracovní pozici diskriminována kvůli svému pohlaví, tuto skutečnost musela soudu dokázat ona. Dnes je to nao-

pak. Zaměstnavatel musí prokázat, že danou osobu nijak nediskriminoval. Pojem diskriminace lze přeložit jako rozlišování a spočívá v nerovném zacházení s lidmi v podobných situacích, aniž by to bylo objektivně a rozumně odůvodněno, jak stanovuje judikatura Evropské unie. Jedná se o znění článku Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Forejtová (2013) vymezuje:

Zákaz diskriminace podle tohoto článku, který se vztahuje na práva a svobody chráněné Úmluvou, tedy neznámá, že jsou si lidé všem v rovní, ale že rozdílné zacházení je považováno za diskriminační, pokud ho lze podřadit pod jeden z demonstrativně uvedených diskriminačních důvodů, případně pokud postrádá objektivní a rozumné zdůvodnění (s.19).

VÝZKUMNÁ ČÁST

5 STRATEGIE VÝZKUMU A VOLBA METODY

5.1 Výzkumné cíle

Hlavní cíl:

- Porozumět příběhům informantek na téma jejich milostného vztahu s partnerem a okamžiku, kdy poznaly, že je to ten pravý.

Dílčí cíle:

- Vysvětlit postoj informantek k rovnosti práv v partnerských vztazích.
- Analyzovat názory informantek na genderové rovnosti a stereotypy v partnerských vztazích.

5.2 Výzkumné otázky

- Jaké jsou klíčové momenty v milostném vztahu žen, kdy si uvědomí, že jejich partner je ten pravý?
- Jaké faktory způsobily uvědomění genderových stereotypů v partnerských vztazích?
- Jaký je postoj informantek k rovnosti práv ve vztazích v kontextu tradičních genderových názorů?
- Jak se liší percepce informantek v problematice feminismu mezi tzv. generacemi Y a Z?

5.3 Kvalitativní výzkum

Pro náš výzkum jsme se rozhodli využít kvalitativní metodu, jelikož se domníváme, že je nejvhodnější pro detailní analýzu příběhů, které sdělily naše informantky. Tento přístup nám umožní hlouběji proniknout do zkoumané problematiky a lépe porozumět reálným prožitkům a chování jednotlivců v jejich přirozeném prostředí. Klíčovým důvodem, proč jsme se rozhodli pro tuto metodu, je fakt, že se zaměřujeme na detailní rozbor příběhů tří našich respondentek, což odpovídá našim výzkumným otázkám, jež si vyžadují komplexnější odpovědi než pouhé "ano" či "ne".

Naším hlavním záměrem je porozumět názorům, pocitům, prožitkům a myšlenkám lidí prostřednictvím důkladné analýzy jejich vyprávění a vnímání jejich perspektivy. Jsme přesvědčeni, že právě prostřednictvím tohoto přístupu budeme schopni získat hlubší vhled do tématu a dosáhnout bohatších poznatků. Jak vysvětluje Strauss a Corbinová k čemu je vhodné používat tuto metodu: Kvalitativní metody se užívají k odhalení a porozumění tomu, co je podstatou jevů, o nichž toho ještě moc nevíme. Mohou být také použity k získání nových a neotřelých názorů na jevy, o nichž už něco víme. V neposlední řadě mohou kvalitativní metody pomoci získat o jevu detailní informace, které se kvantitativními metodami obtížně podchycují. (Strauss, 1999, s.11). Toto tvrzení potvrzuje náš účel v rámci výzkumu s názvem: Kdy člověk pozná, že jeho partner je ten pravý?

Principem kvalitativního výzkumu je schopnost adaptace na změny, které mohou být i nepředvídatelné. Tento přístup se zaměřuje na porozumění kontextu a hlubší pochopení faktorů a okolností, které ho formují. Vidíme rozdíl mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem především v hloubce zkoumání dané problematiky. Například kvantitativní přístup by byl vhodný pro otázku jako: "Kolik žen generace Y našlo svého ideálního partnera?" s odpověďmi v podobě čísel nebo ano/ne. Kvalitativní výzkum se zaměřuje na hlubší pochopení jevů a není vhodný pro čistě kvantitativní měření. V našem výzkumu je klíčové dosáhnout hlubšího chápání fenoménu, neboť povrchní informace by neposkytly dostatečné pochopení situace.

Creswell (2009) vysvětluje kvalitativní výzkum jako způsob, jak prozkoumávat a pochopit význam, který jednotlivci nebo skupiny přisuzují sociálním nebo lidským

problémům. Dále zmiňuje, že výzkumník, který si zvolí tento přístup se zaměřuje na individuální významy a na schopnost zachytit složitosti situací. V rámci zmíněné formy si musí výzkumník uvědomit, že jeho vliv a postoje k dané problematice či jeho chování v daný moment, například při rozhovor, bude zahrnut ve výsledném produktu.

Hendl (2005) vymezuje průběh kvalitativní analýzy a jejího výzkumníka následovně: Práce kvalitativního výzkumníka je přirovnávána k činnosti detektiva. Výzkumník vyhledává a analyzuje jakékoliv informace, které přispívají k osvětlení výzkumných otázek, provádí deduktivní a induktivní závěry. Seznamuje se s novými lidmi a pracuje přímo v terénu, kde se něco děje. Sběr dat a jejich analýza v kvalitativním výzkumu probíhají v delším časovém intervalu, výzkumný proces má longitudinální charakter (s.50).

Popis Hendla nám může připomínat i práci sociálního pedagoga, který se ve své práci neustále setkává s novými lidmi, dále vyhledává a analyzuje způsoby řešení vhodné pro své klienty a některým jedincům může připomínat také práci detektiva v rámci pomoci druhým. To je další obhájení volby výzkumného procesu.

Pro výzkumníka je důležité dodržovat stanovené principy a metodologické postupy v rámci výzkumu. V doslovné transkripci rozhovorů je potřeba popsat i intonaci hlasu, smích nebo zamyšlení. Všechny tyto detaily jsou potřebné pro udržení kvality kvalitativního výzkumu. Je důležité zachovat důvěryhodnost své práce, pomocí detailního popisu svých kroků a použitých metod při výzkumu. Kvalitativní přístup byl v historii přehlížen a byl více používán kvantitativní přístup. V rámci našeho oboru a dalších blízkých oborů byl používán od počátku.

Podle Miovského (2005):

Kvalitativní přístup býval v určitých kruzích a žánrech samozřejmostí, ani se o něm nemluvalo, prostě se uplatňoval, případně do sebe vstřebával výsledky kvantitativního přístupu. Příkladem může být profesor Příhoda se svou monumentální čtyřdílnou Ontogenezi lidské psychiky (1963-1974), který bez rozpaků kombinuje statistické údaje o fyzickém růstu dospívajících, postřehy beletristů, vlastní zkušenost a příležitostná pozorování dětí, novinové zprávy atd. Podobně si ovšem odjakživa počínají i kliničtí a poradenští diagnostikové a zvláště psychoterapeuti (s.16).

5.4 Narativní analýza

Narativní analýza má schopnost detailně a hloubkově prozkoumat příběhy našich informantů, proto jsme si ji zvolili jako výzkumnou metodu. Náš výzkumný soubor zahrnuje tři rozhovory, z nichž každý poskytuje unikátní příběh a chronologii událostí od počátku vztahu přes rozhodující okamžik, kdy si žena uvědomila, že její partner je ten pravý až po den, kdy probíhal rozhovor. Rozhovory probíhaly začátkem roku 2024. Tato metoda byla vybrána jako nejvhodnější, protože každý párový příběh poskytuje cenné informace pro analýzu.

V rámci studie s názvem Narativně orientovaný výzkum se setkáváme se zkratkou NOI, jedná se o označení narativně orientovaného výzkumu. „Model NOI vychází z psychologicky zaměřených přístupů k narativnímu výzkumu a zásadním způsobem zahrnuje jak proces sběru dat, tak také širokou škálu přístupů k analýze a interpretaci těchto dat. „(Čermák,2007,s.1).

V dané analýze na zkoumaný fenomén nahlížíme pomocí narativní perspektivy, což můžeme chápat jako jakousi metaforu přes kterou příběh vidíme. Chrz metaforu vysvětluje jako: „Díváme-li se na skutečnost například z hlediska metafory stroje, pak můžeme spatřit „něco jako“ mechanismy fungování, podobně díváme-li se z hlediska metafory organismu, potom můžeme vidět „něco jako“ účelně zaměřený celek atd.“ (Chrz, 2007, s.7). Narativní analýza se dívá na prožívanou zkušenost a její význam, tato zkušenost bývá konstruována a popisována jedincem, který nám ji interpretuje tak, jak jí vnímá, je to jeho konstruovaná realita. Je důležité dbát na to, jak je příběh vyprávěn. Je možné, že dva lidé stejnou situaci budou popisovat jinak, protože pro každého je důležitější něco jiného.

Vhodné pro narativní analýzu jsou životní témata, která jsou využita i v dané diplomové práci – jedná se o životní téma o pravém partnerovi. Téma můžeme nazývat v rámci narativní analýzy tzv. látka ve které mohou být trhliny. Jsou to vytěsněné zážitky či něco, co nám informant nechce sdělit a zůstává to skryto. Ztvárnění jednání je popis situace, ve které se jedinec musel rozhodnout, či rozhoduje a jedná o dané skutečnosti. Je důležité, aby jednání mělo své důvody například proč informant konstruuje rodinného příslušníka tak či onak. Narativní konstrukce umožňuje zdůvodnění

jednání, rozvrhnutí aktérství v příběhu, zhodnocení a cíle jednání. Dalším konstruktem narativní analýzy mohou být zápletky a figury. Pokud jedinec vypráví svou zkušenost a obhájí své jednání a spor, který k něčemu vedl, tak mluvíme o zápletkce. Zápletkka stanovuje časovou osu, cíl a kauzální strukturaci. V rámci celkového tvaru zkušenosti, který máme pomocí zápletky, můžeme příběh rozdělit do archetypální perspektivy od Murraye, které jsou komedie, romance, tragédie a ironie. Dále v narativní analýze objevujeme jedincovi hodnoty, přesvědčení a obrazy sebe a druhých (Chrz, 2007).

Důraz v rámci této analýzy je vložen především na kontext a vyjádření subjektivní perspektivy například v rámci osobních příběhů o životě, lásce či dětství. Autorka by tímto chtěla zmínit, že příběhy jsou považovány jako struktura identity a smyslu jedince. Odkrýváme analýzou jedincovo myšlení a pohled na svět, nebo danou problematiku. Je za potřebí brát v úvahu vztah mezi jednotlivci, skupinami, společností nebo i kulturou. Z toho pramení, že každý člověk je ovlivňován tím, kde žije, jak je vychováván a s kým se stýká. Toto vše pomáhá utvářet jeho myšlenky a postoje. Narativní analýza dbá na zohledňování zmíněných faktorů.

Lieblichová a kolektiv (1998) zmiňují, že narativní analýza se zabývá studii, které pracují s narativními materiály, jež mohou být získány různými způsoby. Tyto materiály mohou zahrnovat životní příběhy získané v rozhovorech, literární díla nebo terénní poznámky zpracované jako narativní texty. V oborech jako psychologie, genderová studia, antropologie nebo lingvistiky slouží narativní analýza k porozumění osobní identitě, životnímu stylu, kultuře a historickému kontextu vyprávěče.

Informanti mohou být jednotlivci, ale i skupiny lidí, které spojuje příběh. Stěžejním bodem výběru je nenucené vyprávění o životě či zážitku. Narativní analýza se může využívat v širokém zájmu problematik. Veškerá zkoumaná témata touto analýzou budou mít jednu spojitost, a to osoby. Osoby, které budou vyprávět svůj příběh. Může to být člověk s vážnou nemocí, ale také to může být rockový zpěvák na vrcholu své kariéry. Může to být i dospívající jedinec hovořící o svém studiu a na druhé straně senior s příběhy o své životní lásce.

Již v názvu zvolené formy analýzy se setkáváme s pojmem narativ. V rámci sbíraných vzorků je příběh historie vztahu partnerů a diskurz, jak to informanti interpretovali a jakým způsobem. Tento pojem je stěžejní, blíže ho definuje Chatman (2008) v souvislosti s příběhem:

Podle strukturalistické teorie má každý narativ dvě části: příběh (historie), tj. obsah neboli řetězec událostí (jednání a dění) spolu s tím, co lze nazývat existenty (postavy, prvky prostředí), a diskurs (discours), tj. výraz neboli prostředek, jímž se obsah vyjadřuje. Jednoduše řečeno, příběh je to, co je v narativu zobrazeno, a diskurs je způsob, jakým je to zobrazeno (s.18).

V knize s názvem kvalitativní analýza textů: čtyři způsoby (Řiháček, 2013) se dozvídáme, že lidé věnují svou pozornost příběhům a osobní biografii již od počátku, jedná se o takzvanou lidskou přirozenost. Poskytují našim zkušenostem strukturu a smysl, dále jsou základem naší komunikace s ostatními. Každé vyprávění obsahuje časovou a příčinnou strukturu, hodnotící prvky a je vytvářeno v konkrétním sociálním kontextu pro určité publikum. Příběhy organizují události, propojují je a přidávají jim smysl, čímž vytvářejí jednotný celek a dávají našim zkušenostem souvislost a směřování.

5.5 Narativní rozhovor

Sběr výzkumného vzorku probíhal formou rozhovoru. Rozhovor je jedna z nejvíce používaných metod v kvalitativním výzkumu. Rozhovory byly pojaty narativní formou, což znamená, že rozhovor je veden tak, abychom získali přístup ke zkušenosti jedince. Tato zkušenost by měla být vyprávěná formou příběhu. Používá se standartně princip otázky a odpovědi, ale otázka je vedena spíše formou motivace k vyprávění. Jedná se o otevřené otázky s širokým rozsahem možnosti odpovědi. Informanti musí mít předpoklady k vyprávění. Tuto metodu poprvé použil a sepsal sociolog Fritz Schütze v roce 1977 (Hendl, 2005).

„Z terminologického hlediska termínem interview označujeme takový rozhovor, který je moderovaný a prováděný s určitým cílem a účelem výzkumné studie.“ (Miovský, 2006, s. 156). Označení interview se používá z důvodu profesionálního odlišení se od běžného rozhovoru mezi lidmi. Další podobnou výzkumnou formou sběru

dat může být nestrukturovaný, polostrukturovaný či telefonní interview. Narativní interview se od nich liší účelným získáním příběhu ze života.

Narativní rozhovor je ve většině případech časově velmi náročný. Výzkumník může strávit i několik hodin s jedním informantem. Hodně záleží na tom, jak je daný člověk výřečný a jak dobře ho dokáže motivovat k vyprávění výzkumník. Je důležité se na rozhovor připravit, ponechat si svoje názory a postoje na dané téma a nechat opravdu mluvit vybranou osobu. Pro výzkum jsou stěžejní jeho názory a jeho postoj k životu. Tím by chtěla autorka zdůraznit potřebu dodržení takzvaného odstupu výzkumníka pro lepší pochopení informanta.

„Rosenthalová (1995) dále rozvinula metodu narativního interview. Tato výzkumnice považuje vyprávění o životě a jeho rekonstrukci jako nutnou podmínku pro interpretaci určitých témat v životě jedince. Doporučuje, aby se výzkumník soustředil na zvolený úsek života teprve po zpracování historie celého života jedince.“ (Hendl, 2005, s. 177). Důležitou roli podle ní hraje pojetí rozhovoru jako takového. Neměl by být zaměřen pouze na výzkumnou otázku nebo zkoumanou část života, ale na celý život jedince. Dále rozděluje rozhovor na dvě fáze:

- Fáze hlavního vyprávění: Jedná se o vyprávění příběhu o životě na předem zvolené téma.
- Dotazovací fáze: Výzkumník se ptá na otázky, které potřebuje upřesnit z příběhu nebo nebyly uvedeny a zajímají ho.

Narativní interview je vedeno otevřenými otázkami, například první otázkou, která rozhovor otevírá může být: „Vyprávějte mi o svém životě a o tom, jak jste poznal svou lásku.“. Poté výzkumník neskáče do vypravování dotazovaného, pouze ho motivuje k vyprávění, pomáhá mu více otevírat jeho příběh. Celý rozhovor se nahrává a poté se vytvoří doslovná transkripce.

5.6 Výběr a charakteristika výzkumného souboru, popis místa sběru dat

Hlavním kritériem pro výběr zkoumaného vzorku byl dlouhotrvající vztah, ženské pohlaví a věk v rozmezí 25 až 30 let. V této kapitole budou popsány detailně kritéria

a následně i samotné informantky, kterým bude zachována anonymita. Anonymita je stav, ve kterém je identita jednotlivce skryta a pro naše zkoumání je to vhodnou formou pro větší otevřenost informantek. Navíc před rozhovory bylo i dotazováno, zda bude anonymita zachována. Pro osoby jsou informace o jejich vztahu citlivou záležitostí.

Dalším aspektem je, aby informantka byla v dlouhodobém vztahu. Tento požadavek nám zajistí dějovou linii příběhu a spousty zkušeností a zvrátů, které budeme moct analyzovat. Zkušenosti a popisované jednání partnerů bude vhodným vzorkem pro k zodpovězení výzkumných otázek.

Posledním kritériem je věk, zmíněný věk je na přelomu takzvané generace Y a Z. Podle Moniky van den Berg příslušníci generace Y jsou narozeni v letech 1981-1999 a odlišuje ji od předchozích: „Je to první generace, která bez ohledu na to, odkud je, z Evropy či Asie, poslouchá stejnou hudbu, obléká se stejně, chodí do stejných restaurací, zajímá se o stejné věci.“ (str. 15, Berg, 2020). Podle Mccrindle narození jedinci v letech 1995 – 2012 již spadají do generace Z. Proto se v rámci diplomové práce autorka bude zabývat generací Z i generací Y. Tento věk byl určen z důvodu raného poznání pravé lásky. Osoba, která pravou lásku poznala před pěti lety o ní bude mluvit více detailněji než žena, která je se svým mužem přes dvacet let. Dále je stěžejní názor jedné společenské skupiny, a to mladých dospělých osob. Toto kritérium nám pomůže věnovat se fenoménu diplomové práce do větší hloubky. Dále se jedná o generace, které jsou procentuálně jedny z největších v rámci aktuálních světových dat.

První informantkou je žena ve věku 26 let, pracující studentka vysoké školy, která je zaměstnaná jako hlavní asistent pedagoga na základní škole. S partnerem je již 10 let a aktuálně plánují vlastní společné bydlení. Pochází z úplné rodiny a žije v malé vesnici se svými rodiči. Další je také studentka vysoké školy ve věku 25 let. Jedná se o studující maminku na rodičovské dovolené. Je již vdaná a s manželem tvoří pár 6 let. Žije s manželem a synem vedle svých rodičů, kde sdílí společný dvůr. Aktuálně si vytváří nový domov. Poslední informantkou je také maminka na rodičovské dovolené, která je se svým manželem 7 let od svých 18 let. Její rodiče jsou rozvedení a žije v domě, který dostala od matky. Všechny ženy pochází z Jihomoravského kraje.

Tyto informace jsou jediné, které budou v rámci výzkumu o informantkách sděleny. Všechny ženy splňují výše zmíněná kritéria.

Výzkumné šetření probíhalo v příjemném prostředí, u každé ženy v jejím vlastním domově. Místo, kde probíhal rozhovor, bylo v režii informantek. Stěžejním bodem bylo jejich pohodlí a soukromí. Měly na výběr vlastní domácí prostředí, jakoukoliv kavárnu či restauraci, nebo domov výzkumníka. Dále nebyl problém zvolit i jiné místo. Výzkum byl prováděn v období měsíce ledna a února roku 2024.

Informantkám byl předem sdělen účel rozhovoru a zaručena anonymita, proto nelze předložit dokument o svolení použití jejich rozhovoru pro výzkumné účely. Tento souhlas je uveden v samotném přepisu každého rozhovoru. Všechny informantky souhlasily s použitím rozhovoru pro výzkumné účely naší diplomové práce nesoucí název: „Jak žena pozná, že našla toho pravého?“. Byly informovány také o zveřejněním diplomové práce na webové stránky Masarykovy univerzity.

5.7 Reflexe vlastní zkušenosti s tématem diplomové práce a vymezení vztahu k informantkám

Téma mé diplomové práce jsem vybrala v souladu se svými zájmy a aktuální situací ve svém životě. Před rokem jsem se provdala a velmi mě zajímá současné postavení žen v rodinách. Podle mého názoru moderní společnost klade na ženy přílišné nároky, přičemž se očekává, že budou pracovat a finančně přispívat do rodiny. Osobně se snažím najít perspektivní zaměstnání, ale zároveň vnímám stereotypní očekávání, že se ženy budou starat o domácnost a děti.

V současné době jsem na rodičovské dovolené, ačkoliv už teď často přemýšlím o tom, jak to bude dál s mou kariérou. Chci být užitečná a prosadit se ve svém oboru sociálního pedagoga, avšak mám obavy, zda mi to s ohledem na naše děti a současnou situaci bude umožněno, alespoň ne v příštích několika letech. Chci být na blízku svým dětem, trávit s nimi dostatek času, užívat si jejich dětství a především být tu pro ně.

Můj manžel není typem, který by upřednostňoval kariéru, ale je hlavním živitelem naší rodiny. Vždy, když se něco děje s dětmi, přebírám jejich péči, protože cítím tu silnou potřebu být s nimi a podporovat je v obtížných chvílích. Toto pouto mezi

mnou a dětmi považuji za zcela jedinečné a nevyměnitelné. Manžel mi často říká, že by byl rád, kdyby taky mohl být s dětmi tak často a měl s nimi takový vztah. Já si osobně myslím, že tím, že jsem já s nimi doma, vychovávám je, tak proto spolu máme tak silný vztah – takto si představuji mateřskou lásku a nikdy bych o ní nechtěla přijít. Zároveň studium a kariéra je něco, co mě opravdu naplňuje a v čem se cítím být úspěšná. Navíc se strašně moc těším do práce a do společnosti. Velmi mi chybí kontakt s lidmi a proto jsem i ráda za to, že ženy nemusí být jako dříve jen s dětmi nebo v domácnosti

V tomto ohledu je pro mě jako matku náročné rozhodovat mezi prací, kariérou a péčí o děti. Cítím, že dříve to měly ženy jednodušší, když se nemusely takto rozhodovat a mohly se věnovat pouze domácnosti a rodině. Někdy mám dokonce chuť si to s nimi vyměnit, ale zároveň bych si to nikdy nevyměnila, protože mám ráda svůj obor a práci. Myslím si, že tento vnitřní boj zažívá spousta žen. Tento pocit mě přivádí k zaměření mé diplomové práce i na feminismus, protože v dnešní době mají ženy podle mého názoru příliš mnoho na svých bedrech a často se musí složitě rozhodovat.

Ve své práci a této kapitole bych chtěla uvést i svůj postoj k informátorkám. První z nich je dlouholetá kamarádka, se kterou jsem v kontaktu od střední školy. Máme blízký vztah a sdílíme spolu mnoho zkušeností. Její situace se výrazně liší od ostatních informantek, protože přestože je ve stabilním vztahu, dosud nemá děti ani se nerozhodla pro sňatek či společné bydlení. Jejich přístup jako páru k životu mě fascinuje a považuji je za inspiraci pro svou práci. Umí si vše naplánovat, být trpělivý a udělat krok v před ve správnou chvíli.

Další informátorkou je žena, kterou jsem poznala během své práce v sociální službě. Máme kladný vztah a obdivuji ji za profesionální přístup k práci i za to, jak se dokáže vyrovnat se svými emocemi. Je vdaná a má děti, což mi dává vhled do života rodiny z první ruky. Její respekt k partnerovi mě oslovuje a považuji ji za vhodnou informátorku pro mé zkoumání.

Poslední informátorkou je blízká přítelkyně, kterou jsem poznala díky mému manželovi. Je mimořádně upřímná a výřečná, a její příběh o roli matky a manželky

mě inspiruje. I přes naše původní rozdílné názory jsme si našly společnou řeč a vzájemně se podporujeme. Její pevný charakter a cílevědomost mě motivují a těším se na to, že její příběh bude součástí mé diplomové práce.

5.8 Postup narativní analýzy

Po doslovné transkripci narativních rozhovorů nastává opakované čtení textu, aby si výzkumník vytvořil celkové představy o analyzovaném textu. Poté se upraví text tak, aby na jedné straně papíru byl prostor na poznámky komentáře. Analýza textu se zaměřuje na určitou interpretační perspektivu, což znamená, že každý výzkumník se na text může dívat jinak s ohledem na jeho záměr. Interpretační perspektiva může být například v rámci výzkumu na téma lásky psychologická a to z toho důvodu, že bychom se mohli zaměřit na to jaké měl informant pocity při prvních setkání se svým partnerem, nebo co v něj evokuje láska.

Po celou dobu se výzkumník pohybuje od příběhu k analýze a zase naopak. Tento způsob umožňuje prohlubování porozumění a výzkum se stává přesnějším. Je vhodné se ke čtení vzorku vracet s odstupem času, abychom mohli objevit nové poznatky, které jsme předtím neviděli. Proto je dobré si zachovat otevřenou mysl a zaznamenávat do poznámek překvapivé momenty rozhovoru.

Po celý čas výzkumu je důležitá výzkumníková reflexe, kdy si všímá vlastních pocitů, postojů a názoru a proto je vhodné po celý čas si psát jaký důvod mě vedl k označení této věci, proč jsem tento monolog nazval takto. Řiháček (2013) to dále specifikuje jako:

Tato průběžná reflexe, vyžadující i určitou schopnost odstupu, je nutným předpokladem srozumitelného popisu procesu analýzy i pro budoucího čtenáře – posuzovatele výzkumu. Podrobný popis procesu analýzy by měl být rovněž součástí následné prezentace výzkumných zjištění (s.79).

Existuje vícero možností jak se věnovat v analýze další části textu. Jedním z přístupů k analýze příběh, zahrnuje několik kroků, pomocí kterých můžeme přistupovat k analýze. Jsou to čtyři navzájem provázané kroky:

1. Krok – Rozdělení textu na fabuli a syžet

Jedná se o rozdělení transkripce textu na část fabule, která obsahuje, co bylo převyprávěno a na část syžet, která označuje, jak to bylo převyprávěno. Tento krok je důležitý pro další části, které jsou zaměřeny pouze na obsahovou část textu nebo na formální. Rozdělení textu také pomůže výzkumníkovi přepisu lépe porozumět.

2. Krok - identifikace klíčových mezníků v příběhu: rozdělení vyprávění do dílčích epizod

Jde o opakované pročitání a zaměření na důležité události v příběhu. Tyto události a klíčové body jsou označeny a rozděleny do dílčích epizod. Tato část je soustředěna na obsah příběhu.

3. Krok - identifikace bodů obratu: vývoj příběhu a celková struktura vyprávění
V dalším kroku byly vybrány klíčové body příběhu, které představují důležité zvraty v příběhu. Dále se sleduje vývoj příběhu a vytváří se jeho struktura. Tato část je zaměřena na propojení událostí a stanovení směru příběhu. Zde se narativní analýza opírá o fabuli i syžet.

4. Identifikace žánrové konfigurace vyprávění

Závěrem analýzy podle Řiháčka a spol. je žánrová analýza. Žánry představují univerzální perspektivy na lidský život a jeho zkušenosti. To znamená, že na každou označenou část příběhu je přiřazen žánr, který tento mezník označuje. Autor se může řídit podle typologie od Murrye.

Existuje několik dalších způsobů, jak provádět narativní analýzu. Další z nich je podle Lieblichové et al. (1998), která příběhy analyzuje podle perspektiv. Jedná se o holisticko-obsahovou perspektivu, kategoriálně-obsahovou perspektivu, holisticko-formální perspektivu a kategoriálně-formální perspektivu. Tuto strategii narativní analýzy jsem nezvolila z důvodu již vybraného konceptu od Řiháčka, který byl pro mou práci výzkumu vhodnější a lépe jsem jej dokázala naformulovat na téma diplo-

mové práce. Jednalo se především o můj subjektivní výběr analýzy, který jsem uskutečnila podle své intuice. Rozdělení pomocí čtyř kroků a následné propojení s typologií od Murraye bylo pro mne mnohem přehlednější a to je pro mě přínosné při práci. Potřebuji si stanovit vlastní systém a pochopit všechny kroky, které učiním. Koncept od Lieblichové považuji za složitější a pro mě hůře uchopitelný. Svůj postup popisuji podrobněji v další kapitole.

6 VLASTNÍ POSTUP SBĚRU DAT A ANALÝZY

Rozhovor byl opakovaně pročítán a následně je text rozdělen podle Řiháčka (2013) na fabuli a syžet. V pravém okraji jsem zaznamenávala klíčové prvky pro mluvu informátorky, stejně jako ty, které naznačovaly skryté aspekty příběhu. Níže vkládám ukázkou třetího rozhovoru v této části výzkumu. Fabule je označena žlutou barvou, syžet je podržen. Povahu fabule jsem uchopila jako chronologický obsah textu a syžet jako formu vyprávění. Snažila jsem se oddělit syžet od fabule, aby text fabule dával smysl příběhu a dal se souvisle číst. Inspirací pro tento krok se stala studie nesoucí název Narativně orientovaný výzkum: interpretační perspektivy (Čermák et al., 2007).

R: No, my jsme se seznámili přes seznamku. Protože takhle já jsem totiž byla celý život tlustá a zhubla jsem, a tak jsem si říkala, že prostě super, tak prostě kluci si mě budou všimnout, že jo najednou, no tak ani prd jako jo, nikdo si mě nevnímal, tak já úplně tak zkusím seznamku. No tak první pokus seznamky byl děsný, takže jsem musela rychle aplikaci smazat, protože tam byl samý úchyl, takže. Pak jsem prostě tomu dala tak nějak šanci prostě po druhý, protože furt nic se nedělo. Já už jsem nějakého toho kluka prostě chtěla. Zkusila napodruhé seznamku, no a tam prostě jsem si našla manžela, no mě jako napsal a já úplně jo, tak má pěkný fotky. Já jsem chtěl hlavně staršího chlapa, takže mu bylo já nevím. Nějak 29 mu bylo, tak si říkám, jo, tak to je dobrý. (smích) No mně bylo 18 teprve jo. No a tak to by mohlo vyjít, měl pěkný fotky. Měl pěkný oči, strašně takový velký, kulatý, zelený hezký oči má. Tak to zkusím, no takže mě pozval jakože na rande, že mě teda jakože pro mě přijede a pojedeme do města. No tak pro mě první den přijel. Ježíš ~~maria~~, já jsem se zhrozila, co jsem viděla, to bylo co, říkám ty jo? Jako obličej měl pěkný jo, ale prostě oblečení bylo strašný ježíš, jak já říkám, pane bože, to snad ne jako toto říkám, to jsou 30 léta, jak jsem to viděla snad, panebože, teďka úplně do toho, co to je toto, takže jsme šli normálně na to rande teda. Protože jsem byla na dietě, tak jsem jako nic nejedla, jsem tam měla jenom vodu. A on se tam dal jídlo a prostě jsme kecali. Potom jsme se projížděli po městě, někde jsme zastavili, už ani nevím, kde někde vedle nějakého parčíku, nebo někde jsme byli, tak jsme si tam povídali, a tak, no. No a potom mě odvezl domů. A mamka hned, tak co a já, že nevím to bylo, to asi jako ne a ona, že tak uvidíš, co bude dál. No jo, ježíšmaria, takže mě samozřejmě napsal hnedka, že jo, jako že to bylo hezký a to a že by se chtěl sejít ještě jednou, tak mě na druhý rande pozval do kina, tak jsme jeli do kina. To bylo takový, že furt mlel do toho filmu, takže já jsem ani pořádně nevěděla o čem ten film je. (smích) Jako teď ty lidi tam

- pozn. Láska na první pohled se nekonala
- pozn. Fáze seznamování – 3 rande a postupná změna názoru

Chtěla staršího muže – vysvětlení proč – touha po rodině

Co jí na něm zaujalo na fotce

Popis prvního setkání, prvního pohledu
„ježíš ~~maria~~, já jsem se zhrozila...“

Zmínění matky v rámci otázek na rande

Postupně jsem vytvářela časovou linii a pojmenovávala mezníky, které dělily příběh na dílčí epizody. Identifikovala jsem klíčové body zvratu v těchto epizodách a pojmenovala figury informátorky na základě těchto zvrátů, což odráželo pohled na svět v daném okamžiku jejího života. Každý bod zvratu jsem výstižně označila. Vše jsem uspořádala do jedné tabulky, abych zjednodušila rozdělení příběhu – tu jsem pojmenovala: Tabulka rozdělení příběhu.

Poté jsem všechny body zvratu označila podle žánrové typologie od Murraye, čímž jsem vytvořila graf ukazující, jak se vztah příběhu vyvíjel směrem k různým žánrům, tento graf nese jméno Dějová linie. Před vytvořením grafů jsem číselně označila žánry a vytvořila jsem přehlednou tabulku, co jaký žánr znamená podle Řiháčka (2013) - Tabulka vysvětlivek žánrů od Murraye a přidělení číselného stupně. Pro každou epizodu jsem vytvořila vlastní graf a poté jsem popisovala jednotlivé epizody a zvraty.

Během popisu jsem zdůrazňovala způsob, neboli syžet, jakým informátorky prezentovaly události, a podrobněji popisovala jednání a osoby v příběhu. Dále jsem se snažila zachytit, co bylo "za oponou" a zůstalo neprozrazeno během rozhovoru.

6.1 Tabulka rozdělení příběhu

Tabulka výrazně vyznačuje název dílčích epizod v prvním řádku, pod ním nalezneme v závorce figury informátorky v dané epizodě. Každá epizoda má několik zvrátů a ty lze vidět ve sloupci pod názvem epizody. Všechny jsou výstižně pojmenovány a mohou nastínit to, o co se jedná v dané zápletce. V ukázce již můžeme vidět rozdělení příběhu třetí informantky.

Z úplných cizinců k neoddělitelnému páru (FIGURA MLADÉ DÍVKY)	Společná cesta lásky (FIGURA SNOUBENKY A BEZDĚTNÉ MANŽELKY)	Rozkol ve společném snu (FIGURA MATKY)
První rande – Když šaty dělají muže	Společná oáza	Když harmonie znejistí
Druhé rande – Od šoku k sympatii	Cesta do nitra duše	Rodičovský kabát v manželském obleku
Třetí rande – Vzplanutí naděje	Na prahu rodinných tajemství	

6.2 Tabulka vysvětlivek žánrů od Murraye a přidělení číselného stupně

Tabulka (Řiháček, 2013, str. 81) je doplněna pouze o číselný stupeň, který nám v grafech pomáhá stanovit, o jaký se jedná žánr v daném zvratu. Číslo tři není použito z důvodu většího rozptýlu mezi úspěchem a neúspěchem.

	Komedie	Romance	Tragédie	Ironie
Dosažení	Úspěchu	Úspěchu	Neúspěchu	Neúspěchu
Kontrola	Osud	Individuální	Osud	Individuální
Řešení	Smíření	Naděje	Beznaděj	Ironie
Číselný stupeň	5	4	2	1

6.3 Analýza rozhovoru č.1

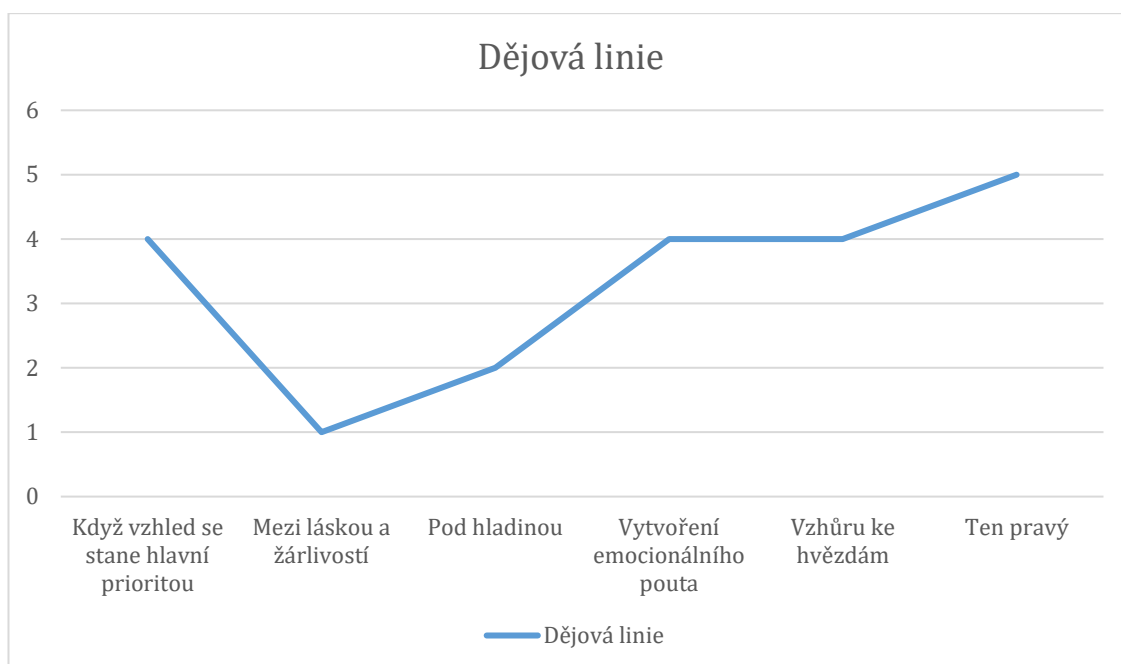
Informantka popisuje příběh stroze, o některých situacích se jí hůř hovořilo, nebo je nechtěla zmiňovat. Nevypraví příběh chronologicky, ale často přeskakuje udá-

losti ke kterým se později vrací. Celý rozhovor je veden v pozitivní atmosféře. Nechybí zde popisy postav, nejvíce prostoru je věnováno charakteristice partnera. Dále v příběhu jsou charakterizovány emoce, vlastnosti a zápletky. Vše řečené je detailně popsáno v emocionálním kontextu. Zvraty přiřazeny k epizodám nejsou sestaveny chronologicky, ale navzájem se prolínají v daném období. Naopak epizody na sebe postupně navazují a tvoří tak dějovou linii. Celý rozhovor trval celkově kolem 45 minut, z toho po 30 minutách byla stanovena pauza na 10 minut.

Pubertální láska (FIGURA DOSPÍVAJÍCÍ DÍVKY)	Deset let lásky (FIGURA PODPOŘENÉ DÍVKY)	Krůček ke společnému snu (FIGURA SEBEVĚDOMÉ ŽENY)
Když vzhled se stane hlavní prioritou	Pod hladinou	Vzhůru ke hvězdám
Mezi láskou a žárlivostí	Vytvoření emocionální pouta	Ten pravý

6.3.1 Graf dějové linie

Graf dějové linie znázorňuje průběh vztahu a následně vztahových zvrátů v časovém období deseti let. Každý zvrát je přiřazen k číslu žánru, do kterého spadá. Komédie – 5, romance – 4, tragédie – 2, ironie – 1. Číslo 3 není použito, aby byl dostatečně viditelně rozeznán úspěch od neúspěchu. Jak již můžeme vidět, tak jedná se o velmi pestrý vztah prolínající se mezi spousty nástrah.

6.3.2 Pubertální láska

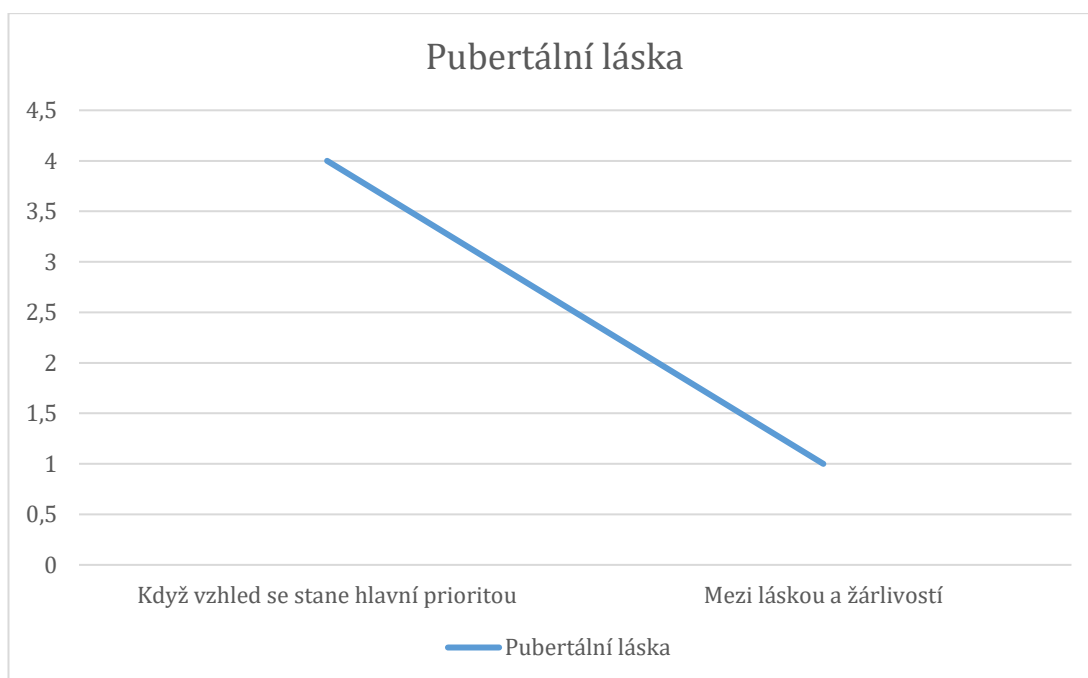
Příběh začíná na základní škole, kde studuje dívka, která touží po lásce, jako každá jiná v tomto věku. Pro hrdinku Nejsou důležité věci jako budoucnost s chlapcem. Jen chce poznat lásku a s někým být: „...když jako i vy si vzpomenete na svých čtrnáct let, tak nemáte takový to, že potřebuju, aby splňoval to, že se postará o mě, aby zajistil tu rodinu a podobně.“. Figuru informátorky zde přiřazujeme k dospívající dívce, jakou v té době byla. Její postoje a názory byly typické danému věku. Jedním z příkladů je, že s chlapcem začala být prvotně z důvodu vzhledu. Důležitým ukazatelem byl starší věk a ve vyprávění naznačuje, že se před vrstevníky cítila z toho důvodu důležité: „tý jo mám staršího kluka“.

Tento počáteční zvrát nese název: Když vzhled se stane hlavní prioritou. Sama informátorka uznává, že pokud by se jí chlapec nelíbil, tak by s ním vztah nezačala. „Každý máme to svoje, co se nám líbí.“. Když se dostáváme hlouběji do příběhu, tak se dozvídáme, že druhou věcí, kterou jí partner zaujal, bylo jeho chování. Zde hraje velkou roli i starší věk partnera a jiné jednání než informátorky vrstevníci. Je zajímavé, že se jedná o rozdíl pouze dvou let, ale i to bylo pro informátorku znatelné a důležité.

Popis partnera v tehdejší době je velmi obsáhlý, obsahuje velmi pozitivní vlastnosti – „*asi má takový charisma*“ nebo „*chytrý*“. Dále popis situací na které dává velký důraz – „*Fakt se mi věnoval*“, „*Nikdy, nikdy mi jako nepodrazil nohy*“. Velmi zajímavou větou se stává: „*...a asi jsem měla tu potřebu, aby on měl tu pozornost na mě a to on prostě splňoval*.“. Z toho vyplývá a prolíná se i celým příběhem potřeba informantky, být pro někoho důležitá, kterou její partner splňoval. Celá zmiňovaná část je přiřazena k žánru romance. Jedná se o úspěch ženy a naději na krásný vztah i přes to, že na počátku vůbec netuší, že právě on se stane jejím životním partnerem: „*...jsem si asi zrovna neuvědomovala, že on bude ten pravý*.“.

I přes to, že vše v příběhu vypadá pozitivně, tak se zde najdou i části s hořkou příchutí. Jedná se o první krizi ve vztahu, která je ovlivněna podle slov informantky věkem. „*A právě jako jsme byli v tom věku, kdy poznáváš ty lidi. Jako seznamuješ se s novými lidmi a furt jako buduješ si ten svůj okruh jakoby přátel a tam právě jako zapadaly ty holky, který mě se samozřejmě nelíbily, že oni se kolem něj točí a měla jsem strach, že mají zlý úmysly. A že on těm úmyslům jakoby podlehně*.“. Jak již vypovídá citace z příběhu, tak se jednalo o žárlivost ze strany dívky. Zajímavostí je, že partnerovi věřila, ale měla strach, že ta třetí osoba jí partnera vezme. Na partnerovi nepopisuje ve zvratu „*Mezi láskou a žárlivostí*“ žádné negativní vlastnosti či pochybnosti vůči němu. Jedná se o žánr ironie, protože dívka zpracovává emocionálně negativně situace, které mohou být nevinné, co se i dále v textu dozvídáme. Budování důvěry v ostatních lidech je pro dívku velmi obtížné a trvající do současnosti. Je velmi opatrná ve vztazích, přisuzuje tuto problematiku své matce, která ji v dětství často odkládala, lhala a nebyla jí oporou, když to potřebovala.

Navzdory tomu, že se jedná o vzkvétající začátek vztahu, tak v grafu lze vidět klesající přímkou. Chtěla bych upozornit na to, že druhý zvrát se postupem času proměnil v úspěšnou komedii a pomocí této ironie se vztah partnerů stal pevnější. Žena popisuje daný výrok svými slovy následovně: „*Takže tady v těchto chvílích, kdy věděl, že mi na něčem prostě záleží a věděl, že se tím trápím, tak neutekl a je furt se mnou*.“.

6.3.3 Deset let lásky

První zápletková epizoda je vypravována se zklamáním podtónem. Jedná se o popis vztahu s její rodinou. Název zvratu je: „Pod hladinou“, protože ženu celý život trápí chování rodiny vůči její osobě. Z příběhu lze usoudit, že žena nedostává od své rodiny dostatečnou podporu a je ponižována, proto je tato rodinná zápletková přírůžena k tragédii. Objevuje se zde informantky neúspěch v rodině a zároveň nenaplněné potřeby a s tím související beznaděj. Na dané téma je přímo řečeno: „...zatímco u nás v rodině je, no moje matka s otcem mě přijímají takovou, jaká jsem. Ale mám staršího bratra a třeba moje máma k němu víc táhne a jsou tam prostě rozdíly v chování k němu a ke mně, a pak jsou tam rozepře.“. Z dané citace lze vycítit již předem prohraný sourozenecký boj o matčinu pozornost a loajalitu.

Souvislost rodiny a vztahu s partnerem nalezneme v tom, že právě v něm našla tu podporu, která jí chyběla – „...on je prostě ten člověk, který mi chyběl“. Popisuje, jak měla strach partnera přivést do rodiny a ukázat mu tuto negativní stránku vztahů v rodině. Ukázat to, jak jí vnímá ponížene rodina, jak její bratr je něco víc a ona je nic.

Když o problematice vypráví, lze vypožorovat stud a i v transkripci rozhovoru si můžeme všimnout, že velmi málo to rozebírá a svou pozornost obrací spíše k tomu, co jí přítel ve vztahu dává. Dalším faktorem bylo, že partner pochází z rodiny, kde se k sobě členové chovají „hezky“. Tím se i informantka učí, že rodina může být plná podporující lásky a pozitivní energie.

Dále vymezuje opakující se situace, kdy jí partner říká, že oni dva jsou rodina a sama se k tomu vyjadřuje následovně: „...ano je to moje máma, můj táta, můj brácha, ale nepotřebuji je do života, protože se můžu jediné pořádně spolehnout na svého partnera, který mě nenechá bez pomoci a podpory.“. Zde bych chtěla vyzdvihnout názor související s daným tématem a to je manželství – není pro ně potřebné a aktuální, už tak se cítí jako rodina. Je potřeba zmínit, že i přes to všechno, co se děje v partnerčině rodině, tak s partnerem společně bydlí s nimi, protože u partnerových rodičů na to není prostor. Otázkou zůstává, zda vztahy s rodiči zůstanou stejné i po odstěhování do vlastní domácnosti.

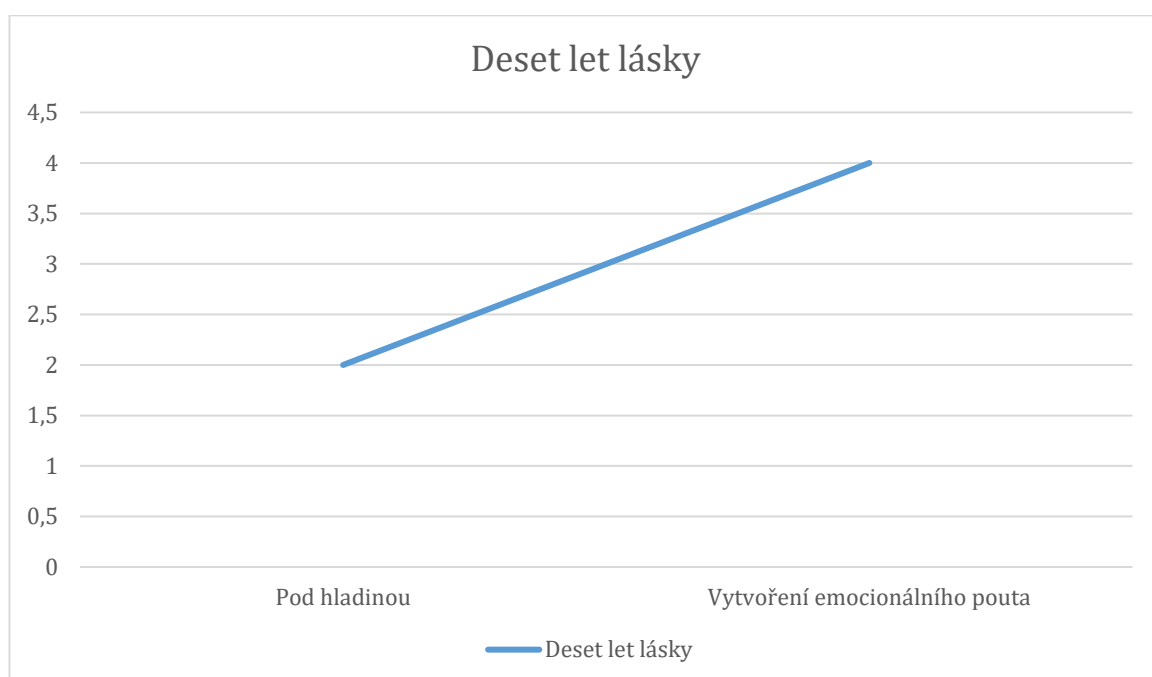
Již během předchozího textu se dozvídáme, jak se partneři sbližovali a vytvářeli si vzájemné emocionální pouto a tím bych chtěla stanovit druhý zvrat v této epizodě, který nese výstižný název: „Vytvoření emocionálního pouta“. Dostáváme se od tragédie k romanci plné úspěchů a individuálního štěstí, naděje na lepší časy a také zvraty plné lásky a pochopení. Všechny tyto vlastnosti jsou přiřazeny partnerovi. V příběhu žena nehovoří o žádných dovolených nebo výletech, ale spíše o rozvoji vztahu, jako takového. „Stojí furt při mně, ať se děje, co se děje. Ať už fakt se stalo něco špatného, jako nevím, každý prožívá negativní a pozitivní chvíle a prochází různým obdobím. Ale on prostě pořád je při mně.“.

Dále popisuje situace na střední škole a vývoj své osobnosti a vztahu. Z textu lze vyčíst, že muž ženě dodává sebevědomí a motivuje ji. Nazývá jej – „On je takový ten můj hnací motor.“. Sama zmiňuje, že pro ukotvení jejich silného vztahu plného důvěry si museli projít situacemi a zápletkami, při kterých se ověřilo jejich pouto. Ať už se jednalo o negativní vlastnosti jednoho či druhého, tak i náročné období, jako byla pro informantku již zmiňovaná střední škola. Detailní popis záporných vlastností ženy se týká „výbušnosti“ a u muže se jedná o humor v nevhodných situacích nebo: „Třeba když máme někam jít, tak on než se vypraví, to je hrůza.“.

JAK ŽENA POZNÁ, ŽE NAŠLA TOHO PRAVÉHO ?

I přes zmíněné vlastnosti obou partnerů informátorka sděluje, že bez nich by to nebyli oni a že se jedná o nedílnou součást jejich vztahu. Z toho lze vyvodit, že se znají stoprocentně a jsou před sebou otevření a upřímní. Desetiletý vztah a společné soužití jim pomohlo odkrýt pravou tvář toho druhého. Tvrzení podporuje sdělení informantky: „*Mám k němu citovou vazbu a u žádného jiného člověka takovou nemám a ani jsem u nikoho ji nikdy neměla.*“.

V grafu můžeme vidět růst od tragédie k romanci. Je potřeba zmínit, že zvrát „Pod hladinou“ nelze považovat pro partnerský vztah jako negativní, ale pouze náročný. Zvládnutím daného zvrátu, který se objevuje i občas v aktuální časové rovině, si vytváří partneri silnější emocionální pouto, které je popisováno v druhém zvrátu. Část „Vytvoření emocionálního pouta“ zahrnuje několik náročných období, které museli partneri zvládnout a tím si vytvořili dané emocionální pouto. Do náročných období můžeme zahrnovat i předchozí zvrát. Tím se dostáváme k prolínání zvrátů v dané epizodě, ale musíme podotknout, že dané zvraty se prolínají až do další epizody a současnosti. V celé epizodě se objevuje informátorky figura podpořené dívky. Z dospívající mladé dívky se pomocí podporujícího partnera stává sebevědomá žena, kterou můžeme vidět v další epizodě. A zde je mezidobí, kdy dívka dostává podporu a učí se s tím žít. Žít s jiným pohledem na svět a na sebe než kdy dříve.

6.3.4 Krůček ke společnému snu

Název epizody již značí, že se bude jednat v epizodě o dosah něčeho, co si partneři přejí. Jejich sen je mít vlastní bydlení a odstěhovat se od rodiny. Vzhůru ke hvězdám je správný popis zvratu, který je pro pár aktuální. Po deseti letech se rozhodli začít dělat kroky k tomu, aby měli svůj domov. „My už jsme rozhodnutí, že půjdeme teďka, prostě jenom čekáme na vyřízení určitých náležitostí, které jsou potřeba, aby se to uskutečnilo.“. Toto rozhodnutí vyplynulo v jejich vztahu v této době, můžeme v rámci analýzy mluvit, že v této epizodě přesahující do současnosti, protože studovali a až nyní oba mají jisté zaměstnání.

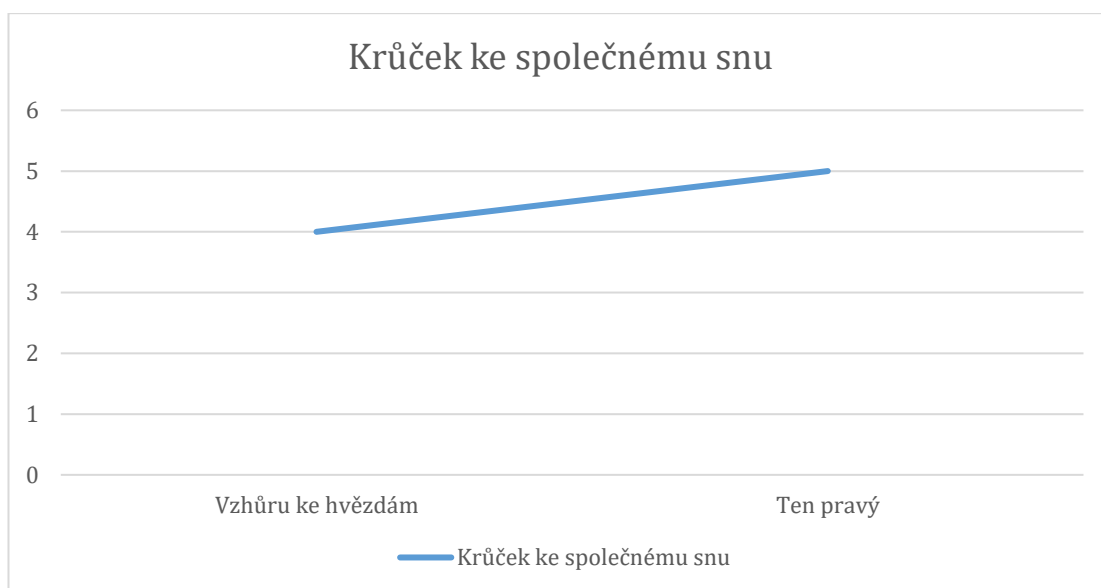
Jistota je pro tento pár velmi důležitá. „My jsme strašně nerozhodní, ale chceme to všechno hned teď oba dva, ale prostě dáváme si čas a říkáme si, že to pravý přijde prostě v ten pravý čas, kdy to má přijít.“ – tato věta evokuje strach z budoucna, protože nechtějí nic uspěchat a pokazit. Žena to vysvětluje tak, že člověk musí přemýšlet, co vše se může stát a připravit se na to. Potřebují být jako pár na věci připraveni než se do nich pustí. To bych nazvala specifikem daného páru, tím se velmi odlišuje od ostatních zkoumaných partnerů.

Romance je specifická pro tento zvrat, protože se zde objevuje naděje mít vlastní domov. S tím je spojená i naděje na zlepšení vztahu ženy a její rodiny. Po splnění tohoto snu naznačuje informátorka, že jsou v plánu i děti a manželství. Ale není více sdílná, je to pro ní ještě daleká budoucnost. Navíc se dozvídáme, že o budoucnosti více hovoří partner než informantka: „Z jeho strany to víc přichází tady tyto. Hm, jak to říct, prostě signály. Jako třeba:“ Těším se, až budeme mít spolu dítě, rád vymýšlím jména.“ A tak hezky mi to ukazuje tu budoucnost, jaký to bude.“. Celá část o budoucnosti je specifická tím, že ji žena ještě neřeší, žije přítomností a má aktuálně jiné problémy. Mimo nahrávku se zmínila, že bydlení bude aktuálním tématem po splnění jedné soukromé věci, kterou nechtěla na nahrávce zmiňovat a to bude v druhé polovině probíhajícího roku. Proto může vyplynout z transkripce rozhovoru, že o tento „Krůček ke společnému snu“ nemá až takový zájem. Opak je pravdou a ta je skryta za oponou rozhovoru.

Dalším zvratem v epizodě je „Ten pravý“. Jedná se o uvědomění informantky, že její partner je ten pravý. Nedokázala popsat, kdy si to uvědomila, ale popsala detailně proč se jedná o toho pravého. Deset let vzájemného poznávání a zdolávání společných nástrah v ženě ukotvilo názor, že je to ten pravý, je její „součástí“ a nechtěla by o něj nikdy přijít. Proč je ten pravý popisuje následovně: „On má prostě to pochoopení. Nevím prostě on je ten chlap, kterého jsem asi vždycky chtěla.“

Dále v textu velmi specifikuje již zmiňovanou podporu a důvěru, která je pro ní stěžejní. Její priority na toho pravého dále stanovuje: „že si mě váží“, „je vytrvalý“, „záleží mu na mě a dává mi to na jevo“. Jednání, které popisuje další vlastnost a to je upřímnost je v souvislosti s hádkou mezi ženou a její rodinou, kdy přihlížející partner upřímně sdělí ženě, že to přehnal. K tomu se vyjadřuje: „...já to musím prostě zkousnout. Protože prostě od něj chci slyšet, že určitě za to já nemůžu. Ale on mi to řekne upřímně. (smích) A ta upřímnost, i když mě někdy štve, tak je pro mě důležitá.“. Dále z rozhovoru vyplývá, že opakem upřímnosti je pro informatorku přetvářka a proto si cení jejich upřímnosti ve vztahu.

Zvrat „Ten pravý“ je přiřazen k žánru komedie, protože se jedná o smíření s tím, jaký je partner a pozitivní životní uvědomění, že s ním chce informantka zůstat po celý život. Oba zvraty se v epizodě opět navzájem prolínají. Kdyby si žena neuvědomovala a nepřišla s ohledem na průběh jejich vztahu na to, že zrovna on je ten pravý, tak by spolu nemohli pokračovat vzhůru ke hvězdám a zároveň by nebyli krůček od společného snu, protože by žádný neměli. Figura informantky je popisována jako sebevědomá žena, protože již vidíme, že se staví na vlastní nohy a odděluje se od rodiny, která ji ponižuje a nenechává si to už líbit. Její rodina je její přítel a s ním chce tvořit svou budoucnost.

6.4 Analýza rozhovoru č. 2

Příběh je popisován detailně a jsou v něm vymezeny důležité zvraty v životě informátorky, které formovali její osobnost. Pro informátorku bylo důležité a potřebné se v rozhovoru zmínit, aby nastínila svůj pohled na svět. Nejedná se pouze o zápletky v průběhu vztahu s partnerem, kterého považuje za toho pravého. Tyto části vidíme v příběhu ve formě retrospekce, když vysvětluje své chování, nebo její potřeby ve vztahu. Ostatní části jsou vyprávěny chronologicky s mírnějšími odchylkami a pozdějším doplňování.

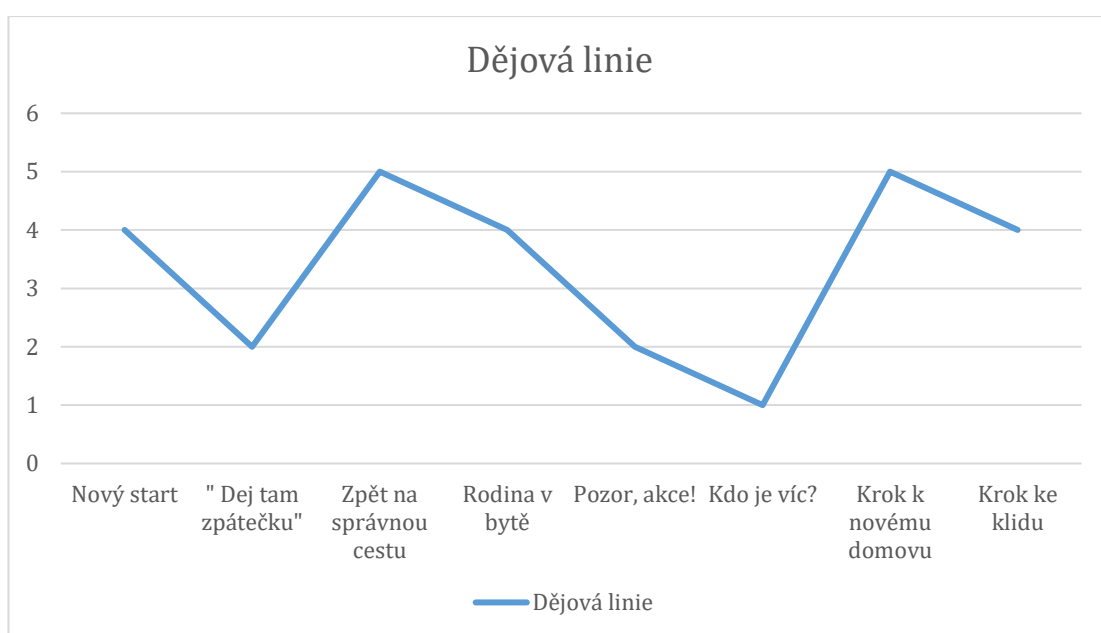
Atmosféra rozhovoru se nesla ve velmi proměnlivém duchu. Žena prožívala každý kousek příběhu, a proto chvíli mluvila pozitivním tónem a poté zas negativním. Lze můžeme již na začátek zmínit, že rozhovor s danou ženou by mohl být na několik hodin a byl by pořád stejně obsáhlý, protože její život je velmi nabitý. Musíme konstatovat, že i hodinový rozhovor byl velmi emočně bohatý a náročný.

JAK ŽENA POZNÁ, ŽE NAŠLA TOHO PRAVÉHO ?

Začínající láska ve stínu minulosti (FIGURA -MLADISTVÁ NEROZVÁŽNOST)	Životní dobrodružství (FIGURA - CÍLEVĚDOMÁ ŽENA)	Vstříc ke klidnějším zítřkům (FIGURA - ŽENA S POSLEDNÍ SILOU)
Nový start	Rodina v bytě	Krok do nového domova
„Dej tam zpátečku“	Pozor, akce!	Krok ke klidu
Zpět na správnou cestu	Kdo je víc?	

6.4.1 Graf dějové linie

Pomocí grafu můžeme vidět, jak se vztah v průběhu měnil, klesal k tragédii nebo naopak stoupal ke komedii. Jedná se o přiřazení žánrů k zvrátům v příběhu. Specifikujeme žánry, které jsou komedie, romance, tragédie a ironie. Ty jsou označeny číselně od 5 do 1. Jako středobod je číslo 3, které nespecifikuje žádný žánr, vymezujeme jej jako mezník mezi úspěchem a neúspěchem. Analyzovaný příběh je velmi roztržitý a na to, že je seřazen chronologicky nezastávají dvě po sobě jdoucí zvraty stejné, či podobné žánry. Ve většině případů je to tak zvané nahoru a ihned dolů.

6.4.2 Začínající láska ve stínu minulosti

První zvrat v příběhu nese název „Nový start“, který je plný romance a nových neznámých vzorců chování pro informantku. Žena vstupuje do nového vztahu již se šrámy na duši z bývalých vztahů. Proto chování jejího nového partnera ji velmi mile překvapuje, z textu lze poznat, že se žena poprvé necítila ve vztahu podřadná, ale důležitá a obětována. Sama zmiňuje: „*Tak moc si mě nikdo v životě snad nevážil.*“.

V příběhu nejsou popisovány situace spojené se seznamováním, jako rande, výlety a podobně. Naopak se můžeme dočíst o tom, jaký nový partner byl: „citlivý“, „trpělivý“, „pozorný“ a informantka vymezuje chování muže následovně: „*Za každou cenu si mě chtěl udržet.*“. V této části se žena vrací do minulosti a vzpomíná na předchozí dlouhodobý vztah, kde se cítila podřadná, byla od partnera o dost mladší a svoje postavení popisuje: „... *já byla všude ta malá holčička, co nemá mít žádný názor a tak.*“. To bylo i důvodem rozchodu a stanovení nových životních priorit. Tím vymezuje svoje postavení v novém vztahu, že na její názor je pohlíženo s vážností a důležitostí.

Dále sdílí svůj strach ze ztráty sebevědomí, protože v předchozím vztahu je měla velmi nízké a vybudovala si je, když byla bez partnera. Proto vstup do nového vztahu byl provázen strachy. Z textu vyplývá, že chce být v životě úspěšná a důležitá a nechce si to nechat vzít. Tento strach byl s novým partnerem překonán a zjistila, že vztah jí nemusí vzít její osobnost. Je zajímavé, že ve vyprávění zmiňuje, že si velmi váží vztahu s bývalým partnerem a dále jej komentuje – „*Určitě neříkám, že to byl špatný vztah, nebo že to byl špatný partner. Myslím si, že je to skvělý člověk, ale že je nám každému lépe s někým jiným.*“. Z toho lze usoudit, že minulý vztah bere jako životní zkušenost a chová k danému muži pozitivní emoce.

Následující zvrat otáčí pozitivní vyprávění k negativnímu, proto je i nazván „Dej tam zpátečku!“. Opět se žena vrací do své minulosti a popisuje „*volný vztah*“, který měl zůstat bez závazků. Bohužel částečně nezůstal a objevili se zde zamilované emoce. Tento vztah byl před začátkem vztahu s novým partnerem a podle slov informantky byl ukončen. Setkávala se s tímto mužem jako kamarádka, to dlouho nevydrželo a on jí začal vyhrožovat, sama jej nazývá „*manipulátorem*“. Chtěl jí zpět a do skutečného

vztahu. Informátorka svoje jednání popisuje: „*Potom už vlastně mě i tak namotal a zblbnul, že já se s partnerem rozešla. Jsem to prostě nějak nezvládla.*“. Pro upřesnění se rozešla s novým partnerem, nebylo to z její iniciace, ale že to zjistil sám, ona to přiznala, nebojovala a odešla.

Může to vypadat jako konečné ukončení vztahu s novým partnerem, ale to se nekoná. Následně se uvnitř ženy něco změnilo: „*Byl to tak hrozný pocit, úplně šílený. Prostě to bylo, jako kdyby mě někdo roztrhal zevnitř. V tu chvíli jsem si uvědomila, že vlastně bez něj nemůžu být. To bylo to uvědomění, jakému do dnes děkuju, že proběhlo.*“. Z daných slov vyplývá to, že informantka zabojovala o srdce svého partnera a to bylo úspěšné. Zablokovala si všude zmíněného „*manipulátora*“, který se jí snažil kontaktovat přes kamarády a cizí čísla a několik dnů až týdnů se bála jeho pomsty. Všechno partnerovi řekla a společně to překonali. Zde můžeme vidět již počáteční sílu a vytrvalost jejich vztahu. Je potřeba zmínit i ohromné pochopení a vzájemnou empatii partnerů. Tato část je přiřazena k tragédii, protože žena své chování popisuje jako neúspěšné, za jaké se stydí. Jsou zde i popsány situace, jak se „*manipulátor*“ k ženě choval. Sama to přiřazuje k jednání ve stylu „*cukru a biče*“. V tomto vztahu se jednou cítila nahoře a poté zas dole. Jednou byla ta nejlepší a jednou ta nejhorší, nazývána různými sprostými slovy. Z toho plyne, že jeho chování hraničilo s psychickým týráním. Bylo jí nepříjemné o tom hovořit. Můžeme v jejím vyprávění cítit i beznaděj, že nevěděla, co dělat. Dá se říct, že jí vysvobodilo až to, že přítel na to přišel sám a všechno se to vyřešilo.

Již ke konci zvratu přecházíme do dalšího, chvíli se vzájemně prolínají. Jedná se o další část vyprávění – „*Zpět na správnou cestu*“. Po prvním boji ve vztahu je vše zpátky v pozitivním světle. Partneri se sestěhovali, začali vést svou společnou domácnost a život. Jejich vztah se rozvíjel celistvě. Informantka popisuje, jak se s partnerem cítila a cítí do dnes: „*Neponižuje mě. Váží si mě, mých názorů a pohledů na život a svět. Je pro mě strašně velká podpora. Cítím se být někdo s ním, někdo důležitý. Je to fajn pocit, že díky někomu si člověk uvědomuje, že opravdu je to tak a může být na sebe pyšný jakým člověkem je.*“. Jedná se o žánr komedie, kde cítíme smíření partnerů, jakýsi klid a štěstí.

V celé epizodě je figura ženy nazvána jako: Mladistvá nerozvážnost. To z toho důvodu, že i svoje chování informantka tak popisuje. Svůj pohled na svět vymezuje: „Ale hlavně opravdu tím věkem a tím, že si člověk užívá života, tak nemyslí na to, co může být a co je do budoucna.“. Změna v postoji se objevuje po druhém zvratu, kdy si začíná uvědomovat, co je do života opravdu potřebné a důležité. Jedná se i o část, kdy si uvědomila, že její muž je ten pravý a nechce bez něj být. Figuru partnera lze popsat jako zachránce, který ji dokázal osvobodit ze spárů týrání a ukázat jí nový životní pohled. Muž, s kterým vedla dříve žena „volný vztah“ je již několikrát popisován ženou jako figura „manipulátora“. V této zápletce lze stavět ženu i do figury „oběti“. Ale je potřeba vyzdvihnout to, že sama žena byla součástí nevhodného chování, proto tato figura může vést k diskuzi.

6.4.3 Životní dobrodružství

Jak jsme již poznali, tak vztah partnerů je doprovázen překážkami již od počátku. Jejich životní společná cesta je velmi aktivní i nadále. První zvrat v této epizodě se jmenuje: „Rodina v bytě“. Jedná se o společnou koupí bytu, kde žili jako rodina i s nově narozeným synem. Je popisována velmi zřídka, ale je potřeba jí zmínit v rámci chronologického ladění příběhu. Můžeme ji zařadit do žánru romance, protože společné bydlení a narození dítěte bylo pro vývoj vztahu důležité. Nejedná se o komedii, protože partneři se nesmířili s bydlením v bytě. Z textu vyplívá, že nesmíření bylo spíše ze strany přítelkyně. Tato část trvala přibližně jeden rok, než se rozhodli byt prodat a začít stavět dům. Zde se dostáváme k popisu informátorky, jako iniciátorky. Sama se vyjadřuje k pohledu manžela následovně: „*Ale myslím si, že jeho by nenapadlo po roce prodat byt a začít stavět dům. On by si takto nekomplikoval život.*“. Zde můžeme vidět, že žena je ve vztahu ta aktivnější a proto její figuru v celé epizodě nazýváme cílevědomou ženou. Jde si i přes všechny těžkosti k vysněnému k osobnostnímu i rodinnému cíli.

Když se jako rodina rozhodli k tomuto kroku, tak vstupujeme do další fáze epizody, dalšímu zvratu s názvem: „*Pozor, akce!*“. Jedná se o poměrně rozsáhlou část vyprávění na toto téma. Od romance se dostáváme k tragédii, od úspěchu k neúspěchu. Je to proces stavby domu, stavba, informátorky studium a také výchova dítěte. Lze odhadovat, že se jedná o velmi náročné období pro oba partnery i jejich dítě. I přes to, že podle slov ženy hovoříme o přibližně dvou letech života, tak je popisuje jako nekončnou, plnou beznaděje, zápletek a smutku. Z finančních důvodů zvolili stavbu svépomocí s tím, že se nabídl otec ženy, že jim stavbu povede. Z toho vyplývají určité situace: „*můj tatka je dřívě a ten elán má na tu stavbu taky jiný, takže jsou tady spory a hádky.*“.

Bezprostřední je i důležitost těžkého vstupu muže do rodiny informátorky, protože členové rodiny chovali velkou náklonost k bývalému partnerovi a dlouho se vyrovnávali z rozchodem, navíc svou dceru při rozchodu brali za tu, která to určitě zavinila. Nedokázali pochopit důvody, tak se s nimi nějaký čas hned po rozchodu žena

nestýkala. Tento rodinný názor ovlivnil chování rodičů informátorky k partnerovi, který byl dlouhou dobu srovnáván s bývalým partnerem.

Popisuje svého muže při práci na stavbě, jako úplného nováčka. Nebyl vedený k takové práci, vyrůstal bez otce a žil s matkou v bytě a proto: „ *Ani nevěděl prvně jak se k tomu postavit.* “. Dále jej popisuje, že má rád svůj klid a pohodu. Je potřeba vy-zdvihnout to, že muž by se nikdy sám nepustil do stavby svépomocí, není to jeho obor ani něco, co by jej zajímalo. Na druhou stranu informátorka zmiňuje názor muže na stavbu domu, pomocí kterého si řekli, že do toho opravdu půjdou: „ *A prostě řekl mi, že to dělá kvůli rodině, že ne kvůli sobě, ale kvůli rodině. Prostě jemu by stačil byteček lkk a jemu by to vše bylo jedno. Ale prostě jak má rodinu, tak jí přece musí zabezpečit a zajistit kvalitní bydlení, které si zaslouží ta rodina.* “. Z textu lze poznat oddanost a láska muže ke své rodině.

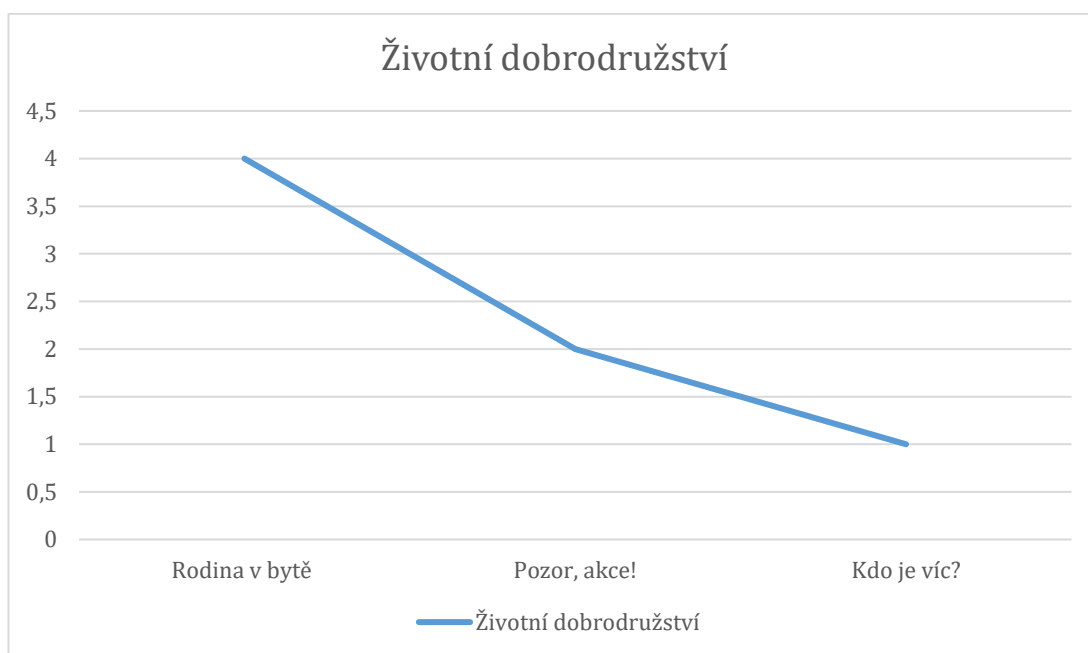
V rozhovoru jsou popsány určité situace, kdy žena je mezi otcem a manželem jako „bumerang“. Snaží se, aby spolu vycházeli a nevznikaly hádky, ale naopak pochopení a empatie. Popisuje se jako diplomatka a vše se snaží řešit v klidu a s rozvahou. K tomu jí dopomáhá studium a klidná povaha manžela. Náročnost období bere v pozitivním smyslu a tvrdí, že jejich vztah to dělá silnějším.

Posledním zvratem epizody, který prolíná do předchozího zvratu je „Kdo je víc?“. Z názvu lze odsoudit cokoliv, ale jedná se o životní pohled informátorky, který jí ovlivňovala kamarádka. Popisuje situace, kdy jí jiná žena hodně ovlivňovala a to kazilo jejich partnerský vztah. Jednalo se o nárážky na manžela i syna. Informátorka si nechávala namluvit věci, které jí předtím ani nenapadaly – „ *...ona prostě, že manžel by měl se chovat tak a tak a to dělá špatně a syn je prostě strašně náročný a zlobivý dítě. Já jsem z toho byla nonstop podrážděná a říkala jsem si i to, že proč je syn takový a tak.* “.

Během vyprávění byla žena velmi rozčilená a furt opakovala, že by si nejraději „*nafackovala*“ za to jak se nechala ovlivnit a nedávala na první místo svou rodinu. Po celou další část vyprávování obhájuje a popisuje chování svého muže a syna. Podle ní se jednalo o malichernosti, nebo už vyřešené věci, které se kvůli kamarádce řešili doma pořád dokola. Například: „ *A ta kamarádka furt, že můj muž se ani nedokáže*

postarat o vlastní dítě a ten její ano a tak mě to furt předhazovala, že já pak z toho byla špatná a vrtalo mi to hlavou a pak z toho vznikla hádka a tak. “. Je potřeba zmínit informantky názor, že její muž je skvělý otec, který svého syna velmi podporuje a to nejen ve sportu.

Tato zápleтка přináší ženě i její rodině do života důležitost pozitivního myšlení a odlišnosti lidí: *„Takže i to učíme s manželem syna, že každý je jiný a každý má rád něco jiného a neznamena to, že je špatný. “.* Tato zápleтка i přes šťastný konec je zařazena do ironie, kdy žena smýšlela negativně nad svou rodinou. Informátorka velmi zdůrazňuje, že jí daná situace velmi ponaučila a už nikdy nedovolí, aby její blízké někdo ponižoval, nebo jí stavil proti nim. Odpovědí na otázku, která je uvedena v názvu zvratu můžeme najít zde: *„ Každému vyhovuje něco jiného a já jsem pyšná na náš vztah s manželem, na manžela a na syna. Oba jsou to tak úžasné osoby a toto si nenechám nikdy už vzít. Miluji je nadevšechno a jen oni jsou ti nejdůležitější v mém životě. “.*

6.4.4 Vstříc ke klidnějším zítřkům

Tato epizoda je rozdělena na dva prolínající se zvraty. Jedná se o velmi podobné názvy a to „Krok k novému domovu“ a „Krok ke klidu. Můžeme říci, že obě dvě se nesou

v pozitivní náladě a úspěšném duchu. Jedná se o tak zvané skoro vítězství. Skoro právě z toho důvodu posledního kroku, který je ještě před partnery. Figuru ženy popisujeme v celé epizodě jako ženu s poslední silou. Z vyprávění vyplývá, že i muž je ten s poslední silou.

Začneme prvním zmíněným zvratem, kdy rodina je před dokončením nového domu a zbývá už jen pár dodělávek a začnou konečně spokojeně žít. Alespoň to jsou jejich představy vyplývající z příběhu. Zatím žijí v malém bytečku vedle manželčiny rodiny a sdílí společné prostory nejen s rodiči, ale i prarodiči. Popis aktuálního bydlení: *„Máme jen ložnici, obývací s kuchyní, kde máme jídelní stůl u sedačky a koupelnu, záchod a chodbu. Takže se tu dost mačkáme.“*. Daný zvrat lze přirovnat k žánru komedie, kdy partneři jsou smířeni s posledními kroky k dosažení daného cíle a při vyprávění žena měla na tváři úsměv, který značil blížící se úspěch.

Informantka zmiňuje, jak se těší na nové bydlení a že stěhování by mělo být aktuální do pár měsíců. Nejvíce podle jejích slov se těší manžel. I na soukromí a klid. Tím se dostáváme do druhého zvratu, kdy je z příběhu cítit únava celé rodiny a potřeba odpočinku. Důvodem mohou být velmi náročné a rychle splněné cíle rodiny *„...jsem chtěla říct, že my za náš pětiletý vztah furt něco řešíme a budujeme, a je to náročný jak pro nás psychicky, tak a fyzicky, ale tak i pro náš vztah.“*

Je potřeba zmínit povahu informantky, ta má potřebu furt něco dělat, řešit a vymýšlet. Sama sděluje, že by se nedivila, kdyby její muž to už nedal. Zároveň s velkým důrazem vymezuje, že chce klid a proč jej chce: *„Ted' prostě chci klid a užívat si života. Jako on i jak člověk stárne. Jako není mě ani manželovi ani třicet let. Ale to, co jsme zvládli a překonali, tak se občas cítíme i na čtyřicet. (Smích) Prostě jsem ale chtěla říct, že ta síla na tyto bláznivé nápady taky už není.“*. Uznává, že jí nevěří ani manžel v tom, že něco dalšího nevymyslí. Ale stanovuje si cíle, které budou již jen v rámci budování kariéry, dovolených, nebo dalšího přírůstu do rodiny. Tím se dostáváme k tomu, že zmiňuje proč je její manžel ten pravý. Ve zkratce řečeno, protože stojí pořád při ní, podporuje ji ve všech, jak ona říká *„bláznivých“* nápadech. Žena doufá, že opravdu se jejich rodina blíží ke klidu a klasickému životu. Ale když o tom mluví, tak lze z jejích slov poznat, že sama tomu nevěří. Tento zvrat přirovnáváme k romanci, protože je zde viditelná naděje, ale o smíření nelze hovořit.

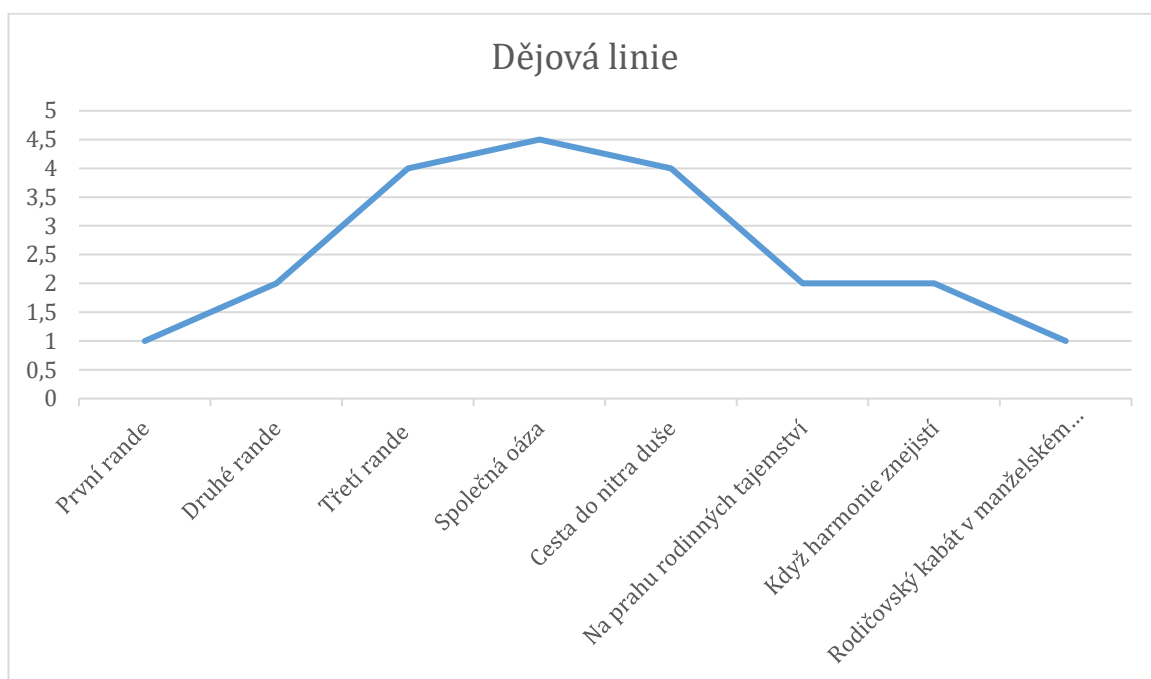
6.5 Analýza rozhovoru č.3

Žena vypráví milostný příběh velmi barvitě se spousty popisů jednání. Nebojí se používat vulgarismy a rozhovor se nese v uvolněné atmosféře se špetkou zábavy. Je potřeba zmínit, že informantka je velmi sdílná. Jedná se o velmi otevřený výklad s pestřími popisy osob i situací. Dále jsou v příběhu vymezeny emoce, které jsou vneseny do děje pomocí přehrávání daných zvrátů.

Během celého příběhu je v popředí rodina obou partnerů, a proto jsem se rozhodla věnovat vstupování rodiny do vztahu partnerů/ manželů na konci výzkumu více do hloubky a znova popsat tento děj celistvě. Celý rozhovor se skládá ze dvou částí – před pauzou a po pauze. Pauza trvala několik minut a celý rozhovor se pohyboval okolo 1 hodiny.

6.5.1 Dějová linie

Graf dějové linie znázorňuje, jak se vyvíjel vztah partnerů pomocí žánrů a vymezených zvrátů v příběhu. Jedná se o růst od ironie až ke komedii, a poté přímý pád k tragédii, která se zastavuje na dvě části příběhu a následně padá až k ironii.

6.5.2 Z úplných cizinců k neoddělitelnému páru

Na počátku celého příběhu stojí mladá dospívající žena, která celý život bojuje s nad-
vážou a i přes to, že zhubne, tak muži se o její srdce neperou. Zkouší v zoufalosti
seznamku, první pokus byl špatný, druhý se stává úspěšným. Objevuje se muž,
který má pro hlavní hrdinku krásné hluboké oči a má zájem. Její emoce jsou plné oče-
kávání, ale láska na první pohled se nekoná. Je tomu naopak. Sama první chvíle vidící
daného muže popisuje jako: „*Ježiš marja, já jsem se zhrozila, co jsem viděla, to bylo*
co, říkám ty jo?“. Už do smrti se bude jednat o její nezapomenutelný zážitek,
který dokáže velmi detailně popisovat vtipnými přirovnáními: „...*jako kdyby to měl*

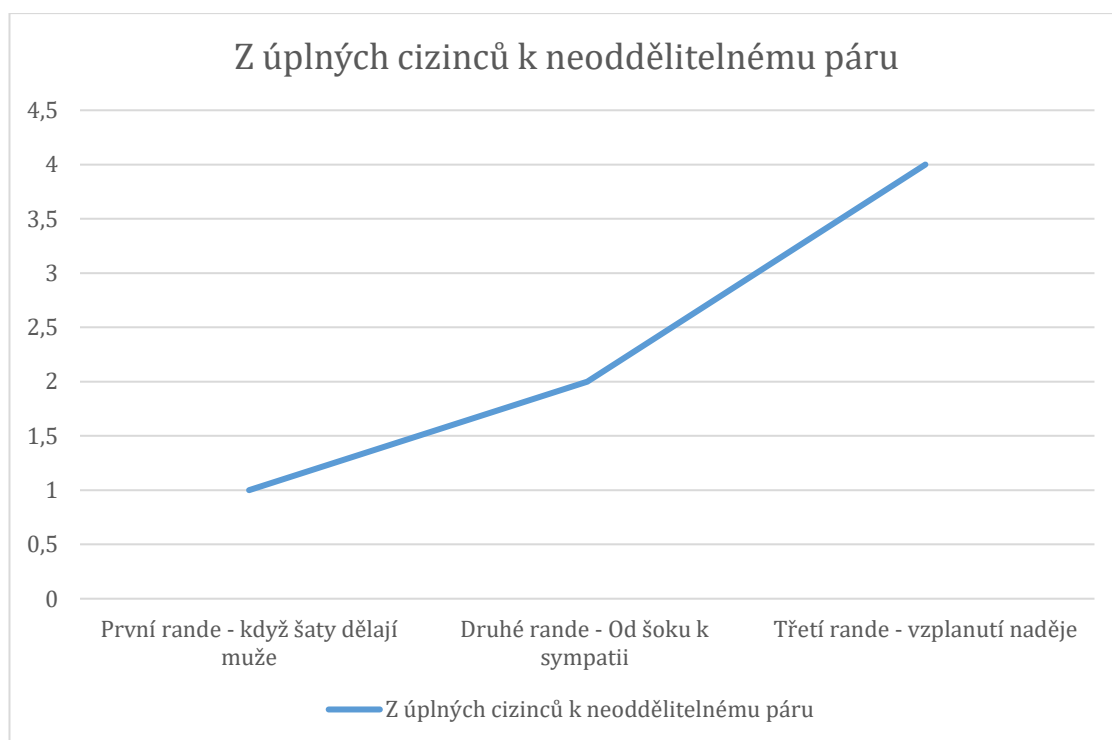
jako tři kilometrový kalhoty jako prostě, že to za ním vlálo. Tak široký...“. Ale i přes to na rande s ním šla a poté svoje pocity popisovala jako „*nic moc*“. Tato část je ukotvena do žánru ironie, protože se jedná o neúspěch v očích informantky.

Zde bych chtěla zmínit, že informantka v dané době upřednostňovala vzhled před osobností člověka. V rozhovoru nejsou řečeny žádné negativní komentáře na chování muže, spíše je tomu naopak. Proto její figura v dané epizodě příběhu je popsána jako mladá dospívající dívka. I přes neutrální až spíše negativní pocity šla na druhé rande, zde už poznává a popisuje chování muže. Nebylo jí příjemné být s ním v kině, protože byl moc hluchý, zůstává na neutrální vlně a negativum nechává stranou. Připomíná to žánr tragédie z důvodu toho, že se ženy naděj změnila v beznaděj, kdy jí chování muže ještě více vzdálilo její cíl k šťastnému vztahu.

Ale poté na dalším rande a hlubších rozhovorech zjišťuje, že je jí s ním velmi dobře. „...*a to už jsem si jako tak začala říkat, že jako začíná být jakože takový, jakože se s ním dá povídat. Takový prostě, že je hodný. Tak jakože starostlivý je a tak.*“. Zde se již na první pohled vidíme úspěch a romanci. Celá tato část byla popisována chronologicky a s velmi detailními popisy situací. Informantka se nebojí používat vulgarismy a byla velmi energetická při vyprávění této části příběhu. Vzpomíná na tyto časy s úsměvem ve tváři. Popisuje svého manžela ve všech zvratech příběhu jinak, podle toho jak jej postupně poznávala. Prvně je jeho vzhled popsán jako „starý mládenec na vesnických zábavách“, dále jako „vesničan“ a při třetím zvratu je popisován pozitivními vlastnostmi jako například, „pozorný“. Popisy jsou velmi rozdílné.

První zvrát nastal při prvním rande, kdy nejvíce stěžejním ve vyprávění se stává popis manželova oblečení, kdy se hodlá otočit a odejít, ale její svědomí jí to nedovolí. Důvod není zcela ve vyprávění popsán, ale je naznačeno, že byla ráda za dané rande a nechtěla muži ublížit a dát mu šanci. Druhým zvratem popisujeme poznání manželova chování, jak negativního, tak i z části pozitivního, které donutilo informantku dát manželovi další šanci. A třetím nejvíce pozitivním zvratem celé epizody se stává třetí rande, kdy žena objevuje nitro muže a velmi se jí líbí. Objevuje se zde i důvěra při spaní v jednom pokoji a dodržení domluvy, kterou si předem partneri dali.

Dále můžeme hovořit o objevení skutečnosti zamlčení věku a prvním rozporu páru. Žena zde popisuje její důležitost staršího partnera, proto na svůj profil dá o pár let vyšší věk. Muže toto velmi zaskočí, protože její věk je pro něj moc nízký, ale i přes to podle slov informantky tuto situaci jakoby tolik neřešil. Pro upřesnění žena s mužem mají mezi sebou věkový rozdíl jedenácti let a to muž považoval za velký věkový rozsah. Zjišťujeme, že pro informantku je velmi důležitá rodina a děti a proto volí cestu se starším mužem, protože se domnívá, že bude chtít brzy děti, svatbu a společný život, kterého se ona nemůže dočkat. Celá tato epizoda se nese od ironie až po romanci.

6.5.3 Společná cesta lásky

Tuto epizodu vyprávěla informantka velmi roztržitě, popisovala vzkvétající vztah chronologicky po první epizodě, poté se k němu vracela na konci rozhovoru. Vedla většinu epizody v pozitivním duchu, až na některé pasáže, o kterých budu psát později. Chtěla bych zmínit, že tato epizoda nemá chronologicky seřazené zvraty, protože nelze z rozhovoru rozpoznat, jaká událost se stala dřív, či později. Můžeme odhadovat podle

interpretace informantky, že se tyto zápletky navzájem prolínaly. Figuru vypravěčky můžeme popsat jako snoubenku a bezdětnou manželku. Objevují se zde situace, které vedou ke spojení páru jako manželů: společné bydlení, seznámení s rodinami, svatba, blížící se splněný sen ženy – dítě. V této epizodě se i dozvíme, kdy žena si uvědomila, že její manžel je ten pravý. Epizoda obsahuje popis rodinných příslušníků.

Začneme první zvratem v příběhu lásky dvou partnerů nesoucí název: Společná oáza, který jsem popsala jako komedii s nádechem romance. Určitě se jedná o velký úspěch ve vztahu, kdy dva lidé spolu začnou bydlet, jezdit na výlety, dovolené a plánovat si společnou budoucnost. Komédie z toho důvodu, že partneři se smíří s tím, jaký je ten druhý, že s ním dokáží žít, trávit většinu svého volného času. Jako zvrát můžeme popsat již zmiňované společné bydlení, je to něco nového pro dvě osoby, které si byli ještě nedávno cizí. Navíc u daného páru byli součástí společného bydlení i ženy matka a její přítel. Vztah s novým členem domácnosti je popisován kladně: „*Jako on měl mamku rád, mamka ho taky měla ráda prostě, že jako všechno v pohodě.*“. Musím zmínit, že vztah s přítelem matky nebyl nijak v rozhovoru popisován. Jedná se o první setkání s rodinou ženy, které můžeme brát jako pozitivní.

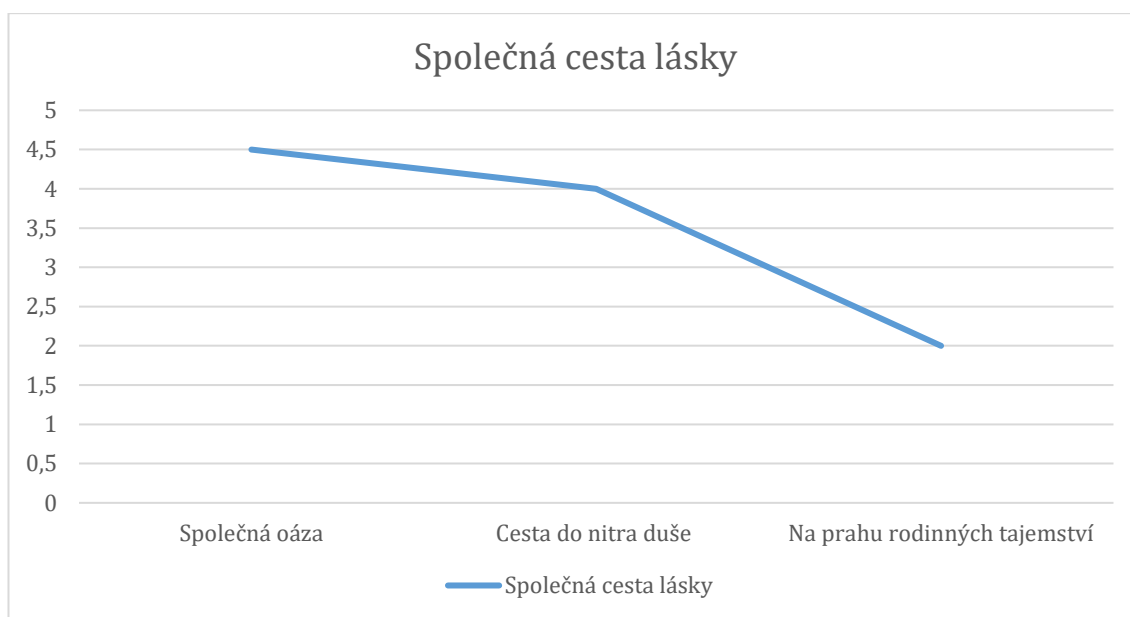
Na druhé straně se jedná o spíše negativní zápletku, kdy žena popisuje svou tendenci stát se vhodnou partnerkou svého muže i v očích jeho rodiny. Bohužel to podle slov ženy musíme interpretovat jako nepodařený pokus, který je popsán velmi rozhořčeně. Popisem setkání s rodinami se nám tu objevuje další zvrát a ten nese název: Na prahu rodinných tajemství. Tento zvrát je zařazen do žánru tragédie, protože informátorka je plná beznaděje a neúspěchu. Jelikož se jedná o rozhovor s ženou a ne s jejím manželem, tak jsem se rozhodla dát větší přednost jejím pocitům. Matka manžela se snažila narušovat vztah a dávala velmi znát své přání, ať se jí vrátí syn domů. „*...tím, jak ten můj manžel furt byl tady, potom u nás býval, tak ona ho prostě, protože ten její nejmilovanější dítě prostě, takže ona jako byla ublížená, že prostě jsem ho jakoby ukradla.*“. Blíže se rodinám budu věnovat v poslední kapitole rozhovoru.

Pokračováním Společné oázy jsou dovolené a výlety. Informátorka popisuje první společnou dovolenou a další zážitky a výlety. Významná cesta pro daný pár byla do Ameriky, jednalo se o dovolenou, kdy opravdu jsou spolu pouze ti dva lidé, musí

se společně rozhodovat, trávit čas pouze spolu. Ze slov ženy je vidno, že se jednalo o opravdu něco pro velmi důležitého pro pár jako takový. Můžeme se v rozhovoru dočíst, jak k této cestě došlo, že iniciátorka byla žena. Tuto iniciaci popisuje i v jiných situacích: „...*že prostě si to jakoby všechno vysněný splním, takže půjdeme tam, budeme dělat to, objednej toto, udělej to a poslouchej už bude Valentýn. Tak pozor jo? Že mu to prostě připomínám, aby jako byl v obraze a říkám hele rodina, jo, tuky tūk? a jdeme na to jako jo.*“. Tím se dostáváme do dalšího zvratu epizody: Cesta do nitra duše. Navzájem partneři zjišťují jaký je ten druhý, jak si to přejí mít postavené ve vztahu, vymezují se tomu, co nechťejí a podobně. Mluvíme zde o čisté romanci, o úspěchu a naději na šťastný společný život.

I v této části příběhu zakusíme trochu hořkosti, kterou si nese žena v sobě a při dané situaci popisuje své pocity velmi důrazně. Důvěra ze strany manžela byla důvodem negativních emocí ženy. Muž přicházel do vztahu se šrámem na duši, který ovlivnil i důvěru k aktuální partnerce: „*No jo, protože ona prostě mu ublížila, že jo říkal, ale já jsem mu říkala a stokrát říkám, ale já nejsem tvoje bývala, já tě nikdy nebudu podvádět. A hlavně já to nesnáším.*“. Podle popisu muž přestal být v tomto ohledu otažitý až před svatbou a partnerce to vadilo. I přes to, že se jednalo o zápornou zápletku ve vztahu, tak ji můžeme řadit do romance, protože dopadla úspěšně.

Nesmíme opomenout nejdůležitější část rozhovoru a to, kdy poznala žena, že její muž je pro ni ten pravý. Dovolím si zde odcitovat část popisu dané situace: „*Asi pohled na to miminko, já prostě v té době už jsem chtěla tak strašně rodinu. Řekla jsem si, že jo a on byl takový hodný jako na to miminko a takový, jakože to tak jako tak držel tak pěkně a pak jsme se o tom jako bavili.*“. Jednalo se o situaci po 2,5 letech vztahu, kdy si partner pochoval kamarádky miminko. Zde můžeme vidět, jakou důležitost pokládá informátorka rodině a dětem. Je to pro ní stěžejní kritérium pro toho pravého muže – aby chtěl rodinu, děti a byl skvělý otec. Pokud by to on nechťěl, tak nemůže být ten pravý.

6.5.4 Rozkol ve společném snu

Název epizody již hodně napovídá – ženě se splnil sen a porodila dítě, je vdaná žena, má muže a dům. Ale i přes faktory splňující sen manželů nastává krize. Můžeme hovořit o vzájemné nepochopení a špatné souhře manželů. Svůj pohled na svět po porodu popisuje žena následovně: „*Prostě já jsem, že jo porodila malého a z minuty na minutu prostě jsem se stala mámou a musela jsem to si všechno prostě přizpůsobit malému. On je prostě na prvním místě, pak dlouho nic, pak jsem někde já zhruba, pak je ostatní všechno.*“. Žena ve figuře matky žije jen pro své dítě a je pro ní prioritou. Jedná se o změnu postojů a životního směru oproti předchozím epizodám. Sama popisuje, že zaměstnání není důležité a bude pracovat podle jejich slov i profesi uklízečky, jen aby mohla být, co nejvíce se svou rodinou.

Postoj muže popisuje: „...no on se prostě stal otcem a tak nějak si ale jede furt ten svůj režim, prostě jo, on jde do práce, přijde z práce hrozně unavený, bolí ho nohy.“. Velmi barvitě popisuje svůj názor na svého manžela. Popisuje situace, kterými přibližuje jednání a zápletky v rodinném prostředí. V rozhovoru je použito mnoho vulgarismu a negativně zabarvených slov. I před danou hořkou příchuť epizody se zde objevuje volný čas pro ženu ve formě koníčku – hraní divadla. Když žena se věnuje

sama sobě, tak muž hlídá jejich společného syna, zde bych chtěla zmínit náznak pozitivna, který brzy skončí slovy manžela, které ve svém příběhu žena parafrázuje: „no, tak to je super, to si ani nezahraju.“.

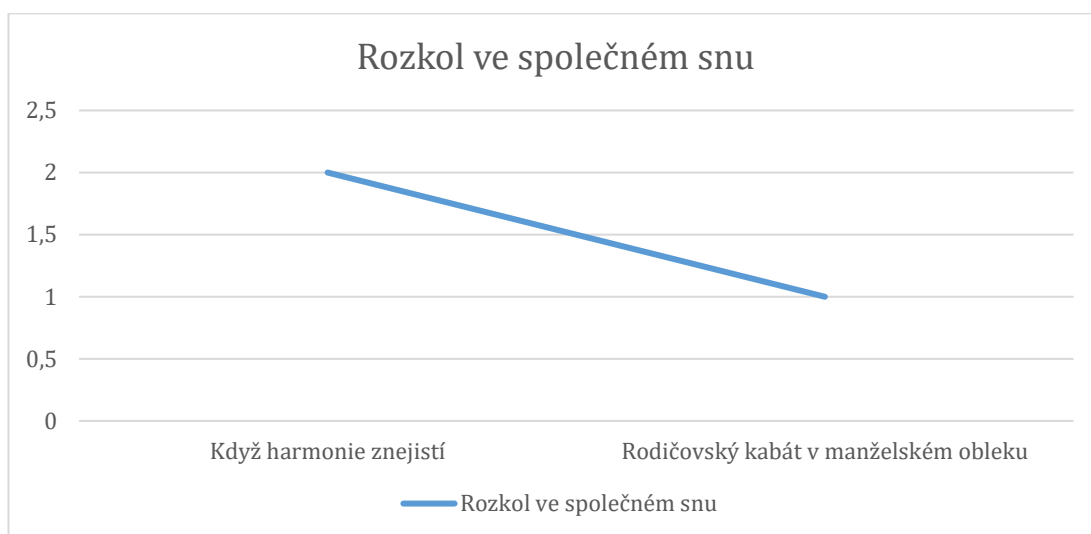
Celý popis fungování manželského páru po porodu dítěte naznačuje genderové stereotypy, s jakými žena není spokojena. Muž přenechává veškerou starost o dítě na ženě, nemá snahu pomáhat ženě ani s domácností. Z rozhovoru vyplývá, že muž chodí do práce, a proto si nárokuje právo mít doma klid, odpočívat a věnovat se svému koníčku – hrát hry na počítači. První chvíle po porodu v domácnosti žena popisuje následovně: „ On celou dobu spal na gauči, že je unavený. Takže já poraněná žehlila. Já jsem myslela, že už mi ten spodek upadne, protože to bylo takový to táhlo prostě jak jsem dlouho stála. Tak já říkám, ty kokote, já už to nedám a on mě viděl, že já se trápím a neřekl třeba tak to, nech já to udělám.“. Manželova figura je popsána v dané epizodě velmi negativně, popisuje jej jako „sobce“. Tato část zvratu je nazvána: Když harmonie znejistí. Krásný harmonický vztah páru se mění v tragédii, kdy informantka popisuje svojí beznaděj ve vztahu. „ No zatím si vedu jenom monolog, protože mi přijde, že mě vůbec nevnímá a mluvím si prostě do vzduchu.“. Doufá v brzký konec krize a zvýšení manželova zájmu.

Jednou ze zápletek, které věnuje informantka velký prostor ve vyprávění se týká nezájmu manžela o dítě. Žena informuje manžela, že se syn bude muset brzy vykoupat, protože bude mít za chvíli hlad. Žádá jej přes SMS zprávu, aby dokončil počítačovou hru a přišel za ní. Manžel zapne další hru a nemůže jí ukončit, protože se jedná o online působení na počítači. Žena popisuje při dané situaci své jednání následovně: „...říkám, prosím tě, ale zrovna ty máš dítě, takže prostě buď budeš mít dítě, nebo budeš mít hry. Ale v tom případě se sbal a běž do prdele, protože tady takového chlapa nepotřebuju, aby mi tady říkal, prostě čekej teď chci, ne, to dítě prostě jednou ty máš mít na prvním místě dítě prostě a ne jakože hry.“. Z dané citace můžeme pochopit vážnost situace a opravdovou skepsi vůči manželovi.

Další výrazná zápleтка se jedná rodiny manžela, jedná se o další bod zvratu příběhu, kdy manželova matka chce v období šestinedělí přespát u svého syna a jeho manželky. Důvodem nebyla péče o vnouče, ale útěk z domova, kde se pohádala s manželem (otcem muže). Při čemž to žena zakáže a postaví se proti muži. Podle jejich slov

se jednalo pouze o další hádku z mnoha. „No ten byl na mě úplně extra naštvaný. Že prostě já ti to jednou vrátím a takový. Já chci pomoci své mamce a já říkám a jak jí s tím pomůžeš, že tady bude spát týdnů jednu noc? Co to vyřeší? Co to vyřeší? Nic to nevyřeší. Pokud má nějaký problémy, co to vyřeší, tak je tam jako a nemusí to řešit tady ještě s námi nějak jako.“. Svoje důvody obhajuje tím, že se necítila dobře po porodu a potřebovala se věnovat miminku a svému hojení. Tento bod zvratu jsem nazvala: Rodičovský kabát v manželském obleku.

Nejedná se pouze o zasahování do rodičovství a manželství matky muže, ale i matky ženy. „Takže mamka vždycky právě musela přijít a říct mu prostě pojď to udělat, ona ho už jakoby tak asi úplně moc ráda nemá, protože ví vlastně, co všechno já jí říkám.“ Matka ženy tráví podstatnou část svého času u své dcery a pomáhá jí se synem a zároveň říká jejímu manželovi, že má doma něco dělat a nesedět pouze u počítače. Tím se dostává do konfrontace i tchýně se zetěm. Manželky prosby manžel nevyslyší, ale pokud to řekne tchýně, tak to z respektu a z úcty k ní udělá, protože mu to je podle slov ženy „blbý“. Toto seskupení zvrátů rodinných vztahů bych zařadila do žánru ironie. Není zde pochyb o tom, že se jedná o neúspěchy a negativní zvraty, ale také o řízení lidského chování podle svých individuálních názorů. Dále se budu věnovat rodinným vztahům v další kapitole .

6.5.5 Na prahu rodinných tajemství a rodičovský kabát v manželském obleku

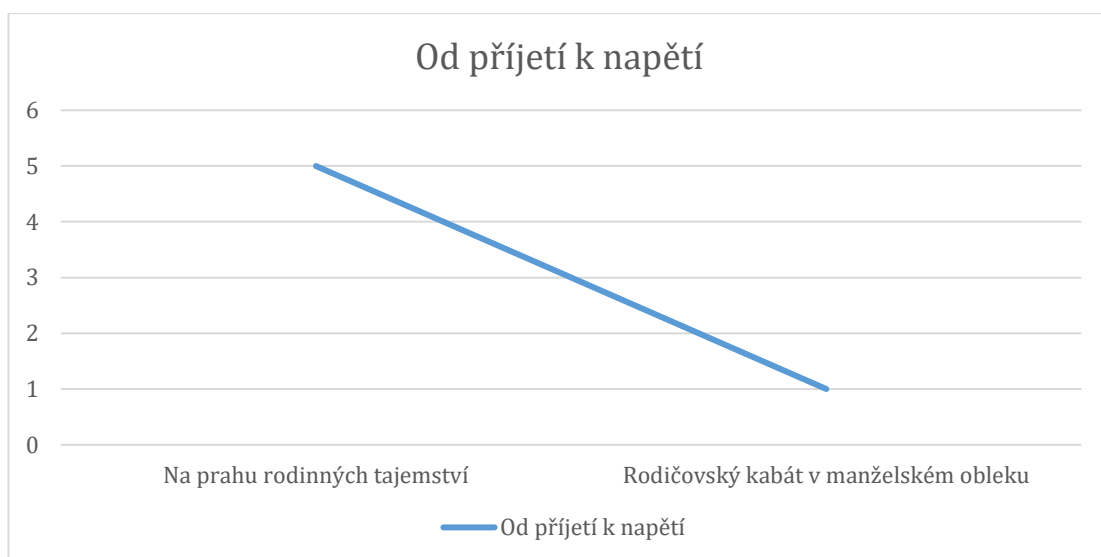
Tyto dva zvraty se objevují ve dvou posledních epizodách a obsahují rodiny manželů. Rozhodla jsem se jim věnovat více pozornosti a dále je rozdělit na rodinu ženy a rodinu muže. Tímto získáme větší přehled o zmiňovaných vztazích. V následujících tabulkách můžeme vidět vývoj vztahu manželského páru a rodiny ženy, dále popis zvrátů v této souvislosti. To samé bude vytvořeno pro rodinu manžela. Budeme opět používat žánry podle Murraye a i číselné stupně. Lze již zmínit, že obě dvě rodiny jsou v poslední části příběhu na tzv. bodu mrazu a u obou během příběhu se mění vztah směrem dolů k tragédii a ironii.

Od přijetí k napětí

Začneme rodinou ženy, ve které vztah partnerů neměl žádný problém a muž s nastávající tchýní vycházel velmi dobře. Zvrat příběhu „Na prahu rodinných tajemství“ je pojmenován takto z důvodu objevování nové rodiny, jejich zvyklostí, názorů a postojů, které nemusí být na prvně pohled viditelné. Na otázku jak to manžel zvládal přijít, do pro něj nové domácnosti, navíc s matkou a jejím přítelem, žena odpověděla: „*Já si myslím, že to zvládal dobře, protože jakoby nemusel prakticky nic dělat, že jo?*“. Zajímavostí je, že žena popisuje příchod partnera do společné domácnosti v množném čísle, například: „*nám tady nijak nevadil*“. To může vzbuzovat dojem, že žena muže nebrala za svého, ale také cizího člověka vstupující do společného obydlí její rodiny. Z jejího popisu lze chápat, že ona se v té době cítila být spíše na straně rodiny než svého partnera. I přes tuto skutečnost byl popisován vztah matky a partnera za pozitivní, u obou je zmíněno, že se měli „*rádi*“. Jedná se o úspěšný start vztahu navazující pocit smíření s novým členem rodiny – komedie.

Od žánru komedie se dostáváme k žánru ironie v části „Rodičovský kabát v manželském obleku“. Můžeme zde hovořit o velkém zvratu ve vztahu tchýně a zetě. Od poklidného přijetí muže do rodiny se přesouváme k napětí až odmítání. Tchýně je popisována informátorkou v jejím životě jako matka, ale i jako nejlepší kamarádka, které se svěřuje. Již na začátku vyprávění v první epizodě byla matka zmíněna, že se

ptala ženy na první rande s mužem. V celém příběhu se prolíná figura matky, v poslední části asi nejvíce a to z důvodu zasahování do manželského života páru. Žena popisuje, že muž jí doma nepomáhá, když ho o něco poprosí, tak to neudělá. Poté to řekne své matce a ta přijde za zetěm a řekne mu, že se jde to udělat a hotovo. Podle popisu tchýni manžel vždy poslechne. Pohled matky na zetě popisuje informantka následovně: „*jakoby štve jí to, že jo, že prostě já nemám takového chlapa, abych jakože měla v něm tu oporu, aby mě pomáhal, že ho nic nenapadne, takže jakoby i ji to štve. Takže proto už ho spíš asi až tak moc ráda nemá.*“ .

Nepřekonatelné překážky

Název byl zvolen s ohledem na děj dané části příběhu, ve zmíněném vztahu se objevuje několik překážek, zápletek a rozporů, které nikdy nebyly vyřešeny či překonány. Nová žena v rodině, která již z počátku nedostala žádnou šanci. Takto by zněl zkrácený popis vztahu snachy a tchýně. Budeme se soustředit na tyto dvě osoby, protože zbytek rodiny není v příběhu výrazně popsán. Vždy se jedná o vztahové kolize spojené s tchýní. V první epizodě není žádná zmínka o rodině muže. V druhé již mluvíme o neúspěšném začlenění ženy do nové rodiny. Hned první dojem byl negativní a to z následujícího důvodu: „*No oni hlavně ten můj věk řešili, že prostě jakoby jsem asi*

mladá, že jo na něho a nevěřili tomu, že bychom spolu jako zůstali.“. Ale i přesto se snažila žena s tchýní vycházet. Dokonce žena popisuje své emoce vůči ní jako empatii a lítost, protože v dané době jí lékaři zjistili rakovinu. Partner se přestěhoval k nové přítelkyni a i přes milé chování nové partnerky se tchýně podle popisu chovala nevhodně a snažila se zasahovat do vztahu. Tím přinesla mezi ní a snachu hořkost a negaci, kterou popisuje informantka: „Jo, takže ona mi to jakoby zazlívala, takže já mu teďka jakoby spíš nemám ráda, jo? Protože ona prostě to využívala, tak jakože no a na Vánoce abys tady byl a já říkám, no, to ne, ale tak na Vánoce tady snad budeš se mnou ne? Jako ona, že prostě já už tady nevím jak dlouho tady a takový kecy, prostě, že ho psychicky vydírala.“. Pozn. Tchýně zazlívala, že její syn se přestěhoval k partnerce.

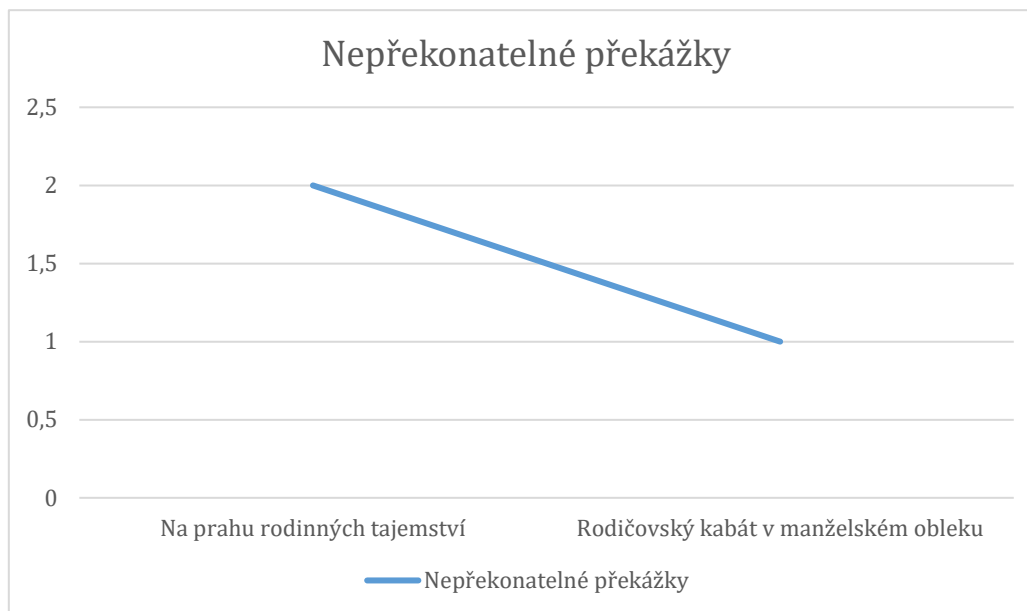
Ve zvratu „Na prahu rodinných tajemství“ je i detailně popsáno obydlí rodiny manžela a vztah mezi jeho rodiči. Z příběhu lze pochopit, že bydlení není v takovém komfortu na jaký je informantka zvyklá, ale je v monologu upozorněno, že to není z finančního hlediska, ale životního stylu rodiny. Celá část je popisována negativně, ale i přesto se tu objevuje empatie vůči tchýni – „A má ještě jakoby tři další děti a to jsou všechno chlapi, tak prostě tam jakoby žijí. To je prostě, že jo ženská se na to asi může vykašlat prostě později, jakože něco furt uklízet, že jo, už jí to asi nebaví.“.

Vztah manželových rodičů je popisován jako velmi odtazitý. „Oni mají každý svou ledničku, ten má zamknutou, aby ona tam nemohla a jako vůbec si sebe nevšímají. Ta se dívá na televizi v pokoji. Ten se dívá v obývací.“. Informantka zmiňuje i to, že podpořila tchýni v tom odejít od manžela, aby byla šťastnější a našla si v někom jiným oporu. Je důležité zmínit, že matka ženy je rozvedena a šťastně zadaná s novým přítelem. To stejné by informantka přála i své tchýni. Jedním z důvodů je, že tchýně nemá oporu ve svém muži a poté ji hledá u svého syna (manžela informantky).

Další zvrát je již trochu popsán v předchozí kapitole. Jedná se o vstup do manželství páru ze strany matky manžela. Zde se projevuje hledání opory v synovi a manželovo nepochopení potřeb své ženy. Zde již vidíme individuální názory ženy na matku manžela. Je zřejmé, že k ní nechová žádný pozitivní vztah. Sama přiznává, že jí nemá ráda a je to pro ní „cizí ženská“. Všechny tyto emoce skrývá před manželem v sobě a nechce mu sdělovat svůj pohled na jeho rodinu: „No já se přetvařuji a on to neví, že

JAK ŽENA POZNÁ, ŽE NAŠLA TOHO PRAVÉHO ?

jí nemám ráda, no. Já jsem dobrá herečka já to umím hrát. (smích) Ne , protože já vím, že by ho to mrzelo, že jo? “.

7 ZÁVĚREČNÁ INTERPRETACE K VÝSLEDKŮM VÝZKUMU

- **Jaké jsou klíčové momenty v milostném vztahu žen, když si uvědomí, že jejich partner je ten pravý?**

Příběh informantky 1 vymezuje několik klíčových momentů, které jí pomohly si uvědomit, že její partner je ten pravý. Především se jedná o momenty spojené s podporou. Nikdy od rodiny nedostávala dostatečnou podporu a byla spíše ponižována, proto je podpora a skutečný zájem o ní nejdůležitější faktor pro toho pravého muže. Rodina je popisována i při klíčových momentech daného uvědomění – jedná se o hádky informantky s rodiči a následná podpora přítele a slova, že oni dva jsou rodina a že takové chování si nezaslouží.

Z počátku jejich vztahu se projevila žárlivost ze strany ženy, kdy si musel pár projít několika hádkami a rozepří, to je taky udělalo silnějším párem a rapidně vzrostla důvěra mezi nimi. Informantka stanovila, že si tímto musela projít, aby zjistila, že muži může důvěřovat a vymezit ho jako toho pravého.

Dále můžeme hovořit o klíčových momentech podpory při náročných životních obdobích, jako jeden z nich popisuje informantka období střední školy. U daného páru se jedná o desetiletý vztah plný poznávání se, kdy žijí u rodiny přítelkyně a nyní podnikají kroky ke společné cestě života. Z toho plyne a slova informantky to potvrzují, že uvědomění toho pravého vznikalo pomocí životního vývoje obou partnerů, kdy tuto životní etapu, plnou několika zvratů, zvládli bez opuštění jeden druhého.

Informantka 2 také popisuje více klíčových momentů, kdy si uvědomila, že její muž je ten pravý. První z nich se konal hned na počátku jejich vztahu, kdy málem o přítele přišla z důvodu její chyby a odchodu od něj. Touto situací si uvědomila potřebu přítomnosti přítele v roli životního partnera. Dále můžeme vymezit jako klíčové momenty ty, které zahrnují podporu ženy. Podpora je pro informantku 2 také velmi důležitá, protože v předchozích vztazích se s ní moc nesetkávala. Mezi takové momenty patří podpora při studiu, či považování jejího názoru za důležitý.

Informantka 2 si za svůj vztah prošel hodně zvraty a náročnými situacemi, spojenými s prodejem bytu, stavbou domu, narozením a výchovou dítěte a svatbou. Tyto veškeré situace a jejich zvládání považuje informantka jako vedoucí k uvědomění toho, že její manžel je pro ní tím pravým. Třetím zvratem v druhé epizodě je zápletka s kamarádkou, kdy se nechala informantka ovlivnit a navést proti vlastní rodině. Tento klíčový moment, kdy se „probrala“ z ovlivnění můžeme také považovat za uvědomění si toho, že partner je ten pravý.

Žena popisující svůj příběh lásky jako třetí pokládá za klíčové pro její uvědomění toho pravého jeho potřebu rodiny. I proto si vybrala staršího muže, protože její priorita byla mít brzy děti. Jako klíčový moment daného uvědomění popisuje situaci, kdy si partner choval miminko její kamarádky. Poté svou touhu po miminku sdělila příteli a ten sdílel stejnou touhu, následovala svatba a poté dítě. Jako pár už si předtím prošli seznamováním, dovolenými a společným bydlením. Jinou situaci spojenou s tímto uvědoměním nepopisuje, pouze vymezuje další důvody, proč je to ten pravý. Mezi ně patří vlastnosti jako starostlivost, důvěra a pozornost. Zjištění, že partner má dané vlastnosti, věděla z předchozího soužití. Takže můžeme konstatovat, že pro uvědomění, že je to ten pravý, potřebovala čas a osobní poznání s budoucím manželem.

Všechny informantky se shodují v tom, že je potřeba poznat přítele a něco s ním prožít, než si uvědomily, že je to ten pravý. Je možné diskutovat, zda tomu bylo tak i druhého páru. Ale je zde potřeba zmínit, že informantka už muže znala a popisovala i jeho vlastnosti, kterých si u něho vážila. Pro lepší porozumění je potřeba se vrátit k analýze daného rozhovoru.

Prožití situace, kde získaly ženy podporu od muže, popisují dvě ze tří žen za podstatné v dané odpovědi na výzkumnou otázku. Důvěra a prožití situace můžeme konstatovat ve všech příbězích, ve dvou jsou přímo situace popisovány a ve třetí je důvěra okrajově zmíněna.

- **Jaké faktory způsobily uvědomění genderových stereotypů v partnerských vztazích?**

Z prvního příběhu vztahu nelze vymezit faktory způsobující uvědomění genderových stereotypů ve vztahu, protože se zde neobjevují. Partneři žijí v jedné domácnosti s rodinou informantky, kdy se pouze domníváme, že nemají ještě rozdělené typické ženské a mužské role – například, že by žena uklízela a muž opravoval dům.

Čím se vymezuje informantka z genderových stereotypů jako takových, tak svým studiem vysoké školy. Naopak muž má střední vzdělání s maturitou. Jeden nevýřčený, ale naznačující faktor, který se skrývá v příběhu je, že bratr byl ve studiu podporován a dcera nikoliv. Lze z toho vymezit, že informantky rodina podporuje genderové stereotypy v tom smyslu, že muž má větší právo na vzdělání než žena.

U druhé informantky jsou genderové stereotypy viditelnější. Už jen v tom smyslu, že žena je s dítětem doma, zatímco muž vydělává peníze. Tím můžeme pojmenovat první faktor, narození dítěte a následní rodičovství. Ohledně rodičovství se vedou v příběhu další diskuze. Jednou z nich je spor s kamarádkou v otázce možnosti pomoci otce s hlídáním dítěte. Poté informantka obhajuje chování svého manžela, že dříve nemohl hlídat syna v noci, protože syn byl kojen. Můžeme z dané obhajoby specifikovat, že žena nechce, aby její vztah s manželem zahrnoval genderové stereotypy.

Další faktor je odhalen v druhé epizodě, kdy muž je přiřazen k práci na stavbě – jako mužské práci. I přes to, že muž nikdy nebyl vedený k manuální práci, za to žena ano. Nikde v příběhu není více specifikováno, proč zrovna se jedná o mužskou práci. Protože se jedná o ukázkový faktor genderových stereotypů. Informantka 2 sdílí stejné vymezení jako informantka 1 ve studiu vysoké školy a nižším vzděláním svého protějšku. Rozdíl můžeme vidět v tom, že pro vztah informantky 2 je tato situace z rodinných důvodů více náročná. Musí být zajištěno hlídání syna při jejím studiu, které zastupuje převážně manžel a poté zbytek rodiny. Tím se ještě více vymezuje z genderových stereotypů a zahrnuje to i chování její rodiny. Je třeba podotknout, že opravdu výchova a hlídání syna je tak zvaný úkol ženy. Pokud chce si dělat své věci, kam nemůže vzít si dítě, tak musí zajistit hlídání a na někoho se spolehnout.

U třetí ženy můžeme vymezit také faktor rodičovství, který způsobil krizi v manželství. Muž nechává na ženě starost o dítě a domácnost. Sám požaduje klid a čas

na své koníčky. Toto chování je založeno na genderových stereotypch. V příběhu je také zmíněna nevole muže i k mužským pracím, jako je zat'ukání rámečku na stěnu, či posekání zahrady. Což můžeme chápat, jako jistý druh stereotypního myšlení, kdy muž má hlavně živit rodinu. Tento faktor se prolíná i do hlídání syna manželem, kdy žena chce jít za svými koníčky. Muž syna pohlídá, ale má k tomu připomínky.

Poslední faktor výzkumu můžeme vidět při prvním rande, kdy se muž chová gentlemansky a přijede si pro dívku, aby měla pohodlný odvoz na rande. S tímto faktorem se ztotožňují i další dva předchozí příběhy. Všechny dívky popisují své muže jako pozorné, dále že si jich váží a v neposlední řadě, že jim naslouchají.

Ve výzkumu vymezujeme několik faktorů k uvědomění si genderových stereotypů a jsou to: studium, rodičovství, manuální práce, živitel rodiny, gentlemanství.

- **Jaký je postoj informantek k rovnosti práv ve vztazích v kontextu tradičních genderových názorů?**

Postoj první informantky k rovnosti práv ve vztazích můžeme definovat jako proaktivní a netradiční. Žena byla a je i nyní ponižována ve své rodině a proto je ráda za podporu a rovnost ve vztahu s partnerem. Podpora je jedna z věcí, kterou stanovuje jako důležitou při vymezení svého partnera za toho pravého.

Druhá informantka to vnímá podobně, protože se v předchozích vztazích setkala s podřadnými rolemi. Nebylo na její názor pohlíženo stejně jako na partnerův. U aktuálního manžela jsou její slova vyslyšena a respektována. Proto z jejího příběhu můžeme definovat důležitost rovnosti práv ve vztahu a zamítnou tradiční genderové názory, že někdo je podřadný. V textu se i objevuje, že s manželem učí syna, že odlišnost není špatná. Je potřeba zmínit a vrátit se k předchozí otázce, že i přes to co je zmíněno, tak tento pár několik genderových stereotypů ve svém vztahu využívá.

U třetí informantky bychom mohli polemizovat, protože v jedné části textu hovoří o tom, že by pracovala klidně i za méně peněz a spoléhala se finančně na manžela. Důležité je pro informantku být s dětmi a rodinou. Na druhou stranu se jí nelíbí nezámjem manžela o dítě a výpomoc v domácnosti. Práce, které po muži vyžaduje, nejsou podle tradičních genderových názorů ženského charakteru, ale spíše mužského. Nikde

není v textu zmíněno, že by se cítila podřadně, když se stará o děti. Pouze zastává ženské role v rodině. Můžeme odhadovat, že z jejího temperamentu a vyjadřování, popisování situací v jejich partnerském vztahu nebude považována za podřazenou nebo za osobu s malým sebevědomím. Z textu vyplývá, že se jedná o rovnocenné partnery se sklonem až k ženské nadřazenosti.

- **Jaká je percepce informantek v problematice feminismu tzv. generacemi Y a Z?**

První žena je podle textu velmi otevřená problematice feminismu, i přes to, že byla vychovávána podle jejího vyprávění v rodině, kde byl upřednostňován více bratr. V rozhovoru často zmiňovala své studium. Dané studium se zabývá těmito tématy. To bylo zmíněno mimo rozhovor z anonymních důvodů. Studium žen můžeme také brát jako velký pokrok feminismu.

Dále často popisovala svoje negativní pocity ohledně jejího ponižování a bratrova povyšování, nerovnosti mezi členy její rodiny. Velmi jí pomáhá podpora jejího muže a proto se i stává více sebevědomou ženou. I při vyprávění z atmosféry v daných epizodách se nejvíce spokojeně tvářila právě v ty poslední, kde její figura je popsána jako sebevědomá žena. Lze z jejího popisu vymezit podporu feminismu a spokojenost s posunem práv a možností žen.

Z vyprávování další informantky lze usoudit vůdčí a organizační schopnosti a sama sděluje, že chce něco v životě dokázat. Má velké cíle, které si chce splnit a jde si za nimi. Dokáže se postavit za svoje názory i před rodinou a tak ohrožit vztah s nimi. Toto je její osobnostní charakteristika, její osobnost by se nemohla takto vyvíjet v jiné generaci. Důvodem jsou dnešní možnosti žen a podporující postoje jejich názorů.

I když se v životě setkala s genderovými stereotypy jako podřadná, tak se z toho dokázala poučit a zvolit jinou cestu. Sama v příběhu sděluje, že je ráda za manželovu podporu při jejích nápadech a snech. Jak již bylo, tak učí své dítě, že každý má rád něco jiného, každý je jiný a to je v pořádku. Z toho můžeme pochopit, že tato žena má pozitivní pohled na feminismus a genderovou problematiku. Mimo to také studuje stejný obor, jako první informantka.

Třetí informantka je velmi striktní a rázná, má ráda, když jsou věci podle ní. Určitě podle jejího vypravování by nemohla být něco méně než její protějšek. V rozhovoru i sděluje, že by nemohla mít dominantního partnera, že ona sama je dominantní. Sama svůj názor na feminismus nevyslovuje a má ráda některé genderové stereotypy, na druhou stranu její osobnost je spíše pro feministická. Nelze z analýzy rozhovoru vymezit její postoj na danou problematiku.

7.1 Polemika nad výzkumnými závěry

Na samotném začátku, než jsem si zvolila téma diplomové práce, tak jsem věděla, že se chci zabývat mezilidskými vztahy. První volbou bylo téma, které jsem si pracovníčně nazvala: I muži mohou být smutní. Zajímalo by mě pohled mužů na smutek a jak jej projevují. Bohužel po prvních pokusech o rozhovory jsem zjistila, že to nebude vhodnou volbou pro mou diplomovou práci. Druhým mým nápadem bylo téma, které je uvedeno v dané diplomové práci. První pokus rozhovorů byl také špatný, protože jsem nenechala informanty dostatečně se vyjádřit a snažila jsem se je směřovat tam, kam jsem potřebovala. Měla jsem v hlavě už stanovené témata, kterým bych se ráda věnovala.

Po druhé jsem se snažila hlavně o klidný rozhovor, který se nebude zaměřovat na žádné okolní témata. Jako informanty jsem vybrala pouze ženy, protože při prvním pokusu se mi vůbec nedařilo vést rozhovor s muži. Jakmile věděli, že jejich příběh bude použit v diplomové práci, tak byli velmi ostražití a nechtěli nic sdělit. Byla to pro mě opravdová výzva, která skončila zklamáním a stresem. Proto jsem po druhé už chtěla rozhovory vést s větší rozvážností. To mi bylo doporučeno i od vedoucího diplomové práce.

Stála přede mnou další výzva a to nechat mluvit dlouho někoho jiného bez toho, abych jeho příběh komentovala a zahltila jej svými subjektivními názory. Informantky dostaly pouze informaci, že budou sdílet svůj životní příběh na téma, kdy jedinec pozná, že jeho partner je ten pravý. Nakonec všechny rozhovory dopadly nad mé očekávání dobře. Jedna z informátorek však byla méně ochotná sdílet své příběhy, a proto jsem se snažila ji více motivovat k vyprávění. Její transkripce se liší od ostatních dvou.

Pro další práci bych se více zaměřila na volbu informátorů a mé zkvalitnění vedení rozhovoru.

Už před stanovení analýzy jsem tušila, protože téma diplomové práce bylo už od pohledu pro mě vhodné pro sdílení příběhů informantů. Jako úplný nováček v této analýze jsem velmi tápala a pročetla několik knih. Byla jsem až zmatená kolik způsobů dané analýzy je. Nakonec jsem se rozhodla vést analýzu pomocí čtyř bodů od pana Čermáka z knihy Řiháčka a kolektivu (2013). Tato forma byla pro mě nejvíce uchopitelná a dále jsem ji doplnila o žánry od Murraye (Řiháček, 2013, s.81). Tyto žánry jsem používala ze stejné knihy a další inspiraci jsem hledala v díle pana Chrže (2007). K pochopení narativní analýzy mi byl nápomocný také vedoucí práce.

Doslovná transkripce rozhovorů byla velmi časově náročná, ale také prospěšná pro správné uchopení příběhu. Text jsem si rozdělila na fabuli a syžet, tento krok byl pro mě velmi náročný, protože jsem nevěděla jak dané formy textu vymezit. Pomohla mi definice od Čermáka et al.(2007) ve studii zabývající se narativně orientovaných výzkumem, kde vymezil fabuli jako text, který se dá souvisle číst. Syžetem jsem označila ostatní text a považovala jej za formu vyprávění. Proto bylo pro mě i těžké přímo odlišit syžet od fabule. Syžet jsem se později snažila popsat i v samotné analýze rozhovorů, kdy jsem si znovu pouštěla nahrávky a vzpomínala jsem na další specifické důležitosti, jako například výrazy informantek v daný okamžik vyprávění. Po označení textu na fabuli a syžet jsem si na pravý okraj vepisovala svoje poznámky o příběhu podle kterých jsem se později orientovala. Psala jsem si tam, co je zrovna popisováno, výroky, které mně zaujaly a také přibližné názvy epizod a zvrátů.

Během dalšího pročitání jsem si vyjasnila dějovou linii příběhu a vytvořila tabulku. Do které jsem zanesla jednotlivé epizody příběhu a jejich zvraty. Později jsem ještě vepsala ke každé epizodě působící figuru informátorky. Přestože tabulka poskytovala určitou strukturu, stále jsem vnímala nedostatečnou přehlednost, a proto jsem se rozhodla vytvořit graf. Ten vizualizoval žánry a jejich význam v průběhu času, zejména se jednalo o vyznačení úspěchu či neúspěchu. Poté jsem detailně popisovala jednotlivé epizody a jejich zvraty. Odpovědi na výzkumné otázky jsem sepisovala postupně od prvního ke třetímu příběhu a na závěr jsem vytvořila shrnutí.

V průběhu psaní teoretické části jsem postupovala bez větších obtíží. Problémem se stala moje stylistika vět. Musela jsem dbát zvýšené pozornosti při psaní, aby věty byly pochopitelné a vymezující to, co mají. Školní knihovní online systém mi byl velmi nápomocný, a proto jsem využila mnoho literatury, která nejen obohatila mou diplomovou práci, ale také rozšířila mé vědomosti.

Jako největší problém jsem vnímala sběr dat a správné pochopení způsobu analýzy dat. Vzhledem k tomu, že jsem byla nováčkem v narativní analýze, jsem spokojena s výsledky, kterých jsem dosáhla. Bylo pro mě přínosné a zábavné rozebrat příběhy pomocí narativní analýzy a věnovat se dané tematice. V dalších projektech bude pro mě tato zkušenost inspirací a aktivně se budu snažit předejít chybám, ke kterým došlo během výzkumu.

ZÁVĚR

V teoretické části práce jsme se zaměřili na generace Y a Z, z nichž pocházejí naše informantky, abychom lépe porozuměli kontextu, ve kterém vyrůstaly a byly vychovávány. Dále jsme se zabývali tématem feminismu, kde jsme se zaměřili na jeho historii. Zde nám posloužilo dílo Margaretě Walters jako inspirace, a dále jsme kapitolu doplnili myšlenkami Gillese Lipovetského. V teorii posfeminismu nejen popisujeme myšlenky a cíle, ale také zde stanovuje dnešní problematiku lásky. Kapitolu feminismu završuje podkapitola s názvem "Ženy dnes a dříve". Tato kapitola poskytuje popis života žen v historii a dnes, pojednává o činnostech, posláních a úkolech, které měly a mají ženy na starost. Dále jsme se věnovali tématice rovnosti mezi muži a ženami, pokusili jsme se i o právní ukotvení pojmu rovnosti. S tím jsme spojili vymezení postmoderní rodiny, kde se nezabýváme pouze rodinou jako takovou, ale i manželstvím, představami o partnerském vztahu v souvislosti s dnešní dobou. Zaměřili jsme se na pohled Zygmunta Baumana, který popisuje moderní dobu jako velmi rychlou. Poslední kapitolou se stal gender, který završuje teoretickou část diplomové práce s tématy společenských předsudků, stereotypů a diskriminace v lidské společnosti.

Ve výzkumné části diplomové práce je podrobně popsána a objasněna metodika výzkumu. Tato metodika zahrnuje stanovení cílů výzkumu, formulaci výzkumných otázek, použité metody sběru dat, charakteristiku zkoumaného vzorku a místa, kde probíhal sběr dat. Kromě toho zde najdeme i reflexi vlastních zkušeností, včetně postojů výzkumnice k jejím informačním zdrojům.

Dále následuje samotná narativní analýza prostřednictvím čtyř kroků a rozdělení příběhů na epizody a zvraty získali hlubší porozumění vztahům našich informantek. Nalezneme zde i vlastní popis kroků při analýze. Dozvěděli jsme se, jak fungují jejich vztahy, jak se vyvíjejí a co muselo nastat, aby si uvědomily, že jejich partner je ten pravý. Dále jsme identifikovali faktory a priority ovlivňující jejich pohled na svět a na jejich partnery. Získali jsme vhled do klíčových životních událostí, které měly vliv na jejich vztahy, a do strategií, které jim pomáhají udržet si tyto vztahy.

Prostřednictvím analýzy příběhů se podařilo zodpovědět stanovené výzkumné otázky. Z výzkumu vyplývá, že ženy jsou vděčné za možnosti a role, které mohou

ve svém životě zastávat. Vyjadřují podporu feminismu a shodují se na klíčových faktorech, které považují za důležité u pravého životního partnera, jako je podpora, důvěra a rovnocennost ve vztahu. Zároveň se ukázalo, že genderové stereotypy jsou stále přítomné, ale snaží se jim aktivně bránit, přestože některé stereotypy jim vyhovují. Souhlasí však v tom, že uvědomění si, že jejich partner je ten pravý, často přichází až po prožitých náročných situacích ve vztahu, které slouží jako zkouška, zda partner skutečně odpovídá jejich očekáváním. Jedna z informantek navíc zdůraznila, že pro ni dalším důležitým faktorem je touha po založení rodiny ze strany partnera.

Za velmi zajímavé zjištění můžeme považovat výroky třetí informantky, která zmiňuje o sobě, že je spíše tradičního názoru na manželství. Celý svůj život chce obětovat rodině a dětem. Není pro ní potřebná kariéra ani jiné vedlejší činnosti. Tím se ztotožňuje s rolí Žofie v příběhu francouzského filozofa Jeana – Jacquese Rousseaua, který byl napsán v 18. století. Toto dílo můžeme považovat za přesahující svou dobu a to potvrzuje výpověď dané informantky. Velmi podobný názor má i druhá informantka, která i přes své studium a vize o zaměstnání, považuje rodinu a péči o děti za prioritní. Je fascinující, že i přes dnešní možnosti a vlastní volby si ženy stále volí podobný koncept role ženy používaný již před stoletími. Na rozšíření této tematiky by bylo vhodné provést další výzkum a věnovat se tomu, co ženy opravdu chtějí od života.

Témata teoretické a výzkumné části se nám podařilo propojit. Vymezení generací Y a Z nám pomohlo k pochopení doby z jaké informantky pochází. Víme jakými obdobiami ženy prošly, co je ovlivnilo. Jako spojitost můžeme brát IT svět, kdy jedna z informantek si našla manžela na seznamce. Můžeme polemizovat o tom, že to by bylo pro jiné generace nepřijatelné, protože v jejich době se láska hledala jinak.

Téma feminismu a genderu se objevují v odpovědích na výzkumné otázky diplomové práce. Vymezení historie postavení žen, feminismu a genderu nám pomáhá k uchopení atraktivních témat naší diplomové práce. Příběhy informantek nám představují jejich pohled na partnerský vztah. Objevují se zde představy, přání a také realita, kterou žijí. Lze zde vidět spojitost s kapitolami postmoderní rodiny a postfeminismu. Nastavené role a postavení partnerů ve vztahu zjišťujeme při jejich krizích, čili zvratech vztahu, které jsou stěžejní v analyzování rozhovorů. Zde pojednáváme

o rovnosti mezi muži a ženami. Dotýkáme se také předsudků a stereotypů, které jsou součástí života všech informantek. Výpovědi informantek nám potvrzují výroky citovaných autorů, které jsou staré i přes několik desetiletí.

Velmi si cením možnosti zpracovat diplomovou práci s názvem „Jak žena pozná, že našla toho pravého?“ narativní analýzou. Díky zpracování této diplomové práce jsem měla možnost hlouběji porozumět chování a vztahům žen z generací Y a Z. Nyní jsem schopna lépe pochopit, co je pro tuto generaci prioritní při hledání životního partnera. Dále více rozumím problematice feminismu, genderu a historického kontextu postavení žen, které dokáži aplikovat do životů dnešních žen. Domnívám se, že tato diplomová práce může být užitečným zdrojem pro sociální pedagogy při porozumění postojů, priorit a vztahů mladých dospělých z ženské perspektivy.

Zdroje

- Bauman, Z. (2002). Tekutá modernost. Mladá fronta
- Berg, M. (2020). Jak se vzájemně chápat: generace X, Y, Z. Praha: Grada.
- Bobek, M., Boučková, P., Kuhn, Z., (2007). Rovnost a diskriminace. C.H. Beck. Beckova edice ABC
- Creswell, J. (2009). Research Design: qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. SAGE Publications.
- Creswell, J. (2018). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. SAGE Publications.
- Čeněk, J., Smolík, J., Vykoukalová, Z. (2016). Interkulturní psychologie: vybrané kapitoly. Grada.
- Čermák, I., Hiles, D., Chrz, V. (2007): Narativně orientovaný výzkum: interpretační perspektivy. In: Řehan, V., Šucha, M. (Ed.), Sborník z konference Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku VI, , Psychologica 37
- Forejtová, M.(2013). Judikatura soudů Evropské unie a Rady Evropy ve věcech zákazu diskriminace. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Fromm, E. (2015). Umění milovat. Portál.
- Gill, R. (2015). Gender and the media
- Hendl, J. (2005). Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Portál.
- Charmaz, K. (2014). Constructing grounded theory. SAGE Publications.
- Chatman, S. B. (2008). Příběh a diskurs: narativní struktura v literatuře a filmu. Host. Teoretická knihovna.
- Chrz, V. (2007). Možnosti narativního přístupu v psychologickém výzkumu. Psychologický ústav AV ČR.
- Jäger, P., & Molek, P. (2007). Svoboda projevu: demokracie, rovnost a svoboda slova. Auditorium.
- Koldinska, K. (2010). Gender a sociální právo: rovnost mezi muži a ženami v sociálněprávních souvislostech. C.H. Beck. Beckova edice právní instituty.
- Lieblichová, A., Tuval-Maschiarch, R., Zilber, T. (1998). Narrative research. Sage Publications.

- Lipovetsky, G., (2000). Třetí žena: neměnnost a proměny ženství. Střed (Prostor).
- Mccrindle, M. (2018). The ABC of XYZ: Understanding the Global Generations. UNSW Press.
- Miovský, M. (2006). Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu. Grada.
- Miovský, M., Čermák, I., a Vladimír CHRZ, 2005. Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku IV. Univerzita Palackého v Olomouci.
- Morris, P. (2000). Literatura a feminismus. Host.
- Nagl-Docekal, H. (2007). Feministická filozofie: výsledky, problémy, perspektivy. Sociologické nakladatelství
- Nakonečný, M. (1995). Lexikon psychologie. Vodňář.
- Plháková, A. (2003). Učebnice obecné psychologie. Academia.
- Projansky, S. (2008). Postfeministický kontext. Redefinice feminismu v populární kultuře od roku 1980 do dneška. Iluminace, 20(4), 85-111
- Rawls, J. (1995). Teorie spravedlnosti. Victoria Publishing.
- Riessman, K. K. (1993). Narrative Analysis. Sage Publications.
- Rousseau, J. (1910). Emil, čili o výchování. Nákladem Dědictví Komenského
- Řiháček, T., Čermák, I., Hytych, R. (2013). Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy. Masarykova univerzita.
- Sak, P., Kolesárová, K. (2012). Sociologie stáří a seniorů. Grada.
- Strauss, A. L., Corbin, J., Hytych, R. (1999). Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie. Sdružení Podané ruce. SCAN.
- Šínová, R., Šmíd, O. (2014). Manželství. Leges. Teoretik.
- Šmíd, M. (2020). Právo na rovné zacházení: deset let antidiskriminačního zákona. Wolters Kluwer.
- Walters, M. (2005). Feminism: a very short introduction. Oxford University Press.
- Worthan, S. (2001). Narrative in Action. Teachers college.
- Zábrodská, K.(2009). Variace na gender. Academia

ONLINE:

- Bejtkovsky, J. (2016). The Employees of Baby Boomers Generation, Generation X, Generation Y and Generation Z in Selected Czech Corporations as Conceivers of Development and Competitiveness in their Corporation. Journal of Competitiveness. <https://doi.org/10.7441/joc.2016.04.07>
- Dufková, M. (2011). Generace Y. Třipól . Simopt, <http://www.3pol.cz/cz/rubriky/studenti/1433-generace-y>
- Jacoby, M. (2015). Tips For Managing Generation Z Employees in the Workplace. huffingtonpost.com. http://www.huffingtonpost.com/margaret-jacoby/tips-for-managing-generat_b_6897516.html
- Mccrindle, M. McCrindle. <https://mccrindle.com.au/>
- Rezlerová, J. (2009) . Příchod generace Y na trh práce. Praha: Economia, a.s. <http://kariera.ihned.cz/c1-37310860-prichod-generace-y-na-trh-prace%C3%A1ce>
- Sladek, S. (2014). Gen Z: The first generation of 21 st Century has arrived! <https://www.slideshare.net/AENC/gen-z-final-white-paper>

Seznam příloh

Transkripce rozhovoru č. 1

V: Dobrý den, moje téma diplomové práce je: Jak člověk pozná, že ten druhý je ten pravý? Mohla by jste mi o tom říct něco vy? Jak dlouho jste se svým přítelem? A kdy jste podle Vašeho názoru zjistila, že on je ten pravý?

R: Se svým přítelem jsem hm deset let. Tenhle rok, to bylo na začátku roku deset let. Jsme spolu vlastně od mých čtrnácti let, kdy jsem vycházela základní školu, takže jsem byla ještě v takových těch pubertálních letech, kdy jsem si asi zrovna neuvědomovala, že on bude ten pravý, co chci, aby při mně stál, takže jsem to ještě jako tak extra neprožívala. Ale postupem času jsem zjistila, že je to člověk se kterým chci asi být po celý život. Ne asi, určitě. Protože čím je člověk starší, tak má ty hodnoty a priority jiný a on všechno, ve všech ohledech splňoval. A vím, že se můžu na něj prostě spolehnout. Není to ten, kdo by se mě otočil zády v jakékoliv situaci, ať už řešíme malichernosti, vážná témata, tak vždycky všechno spolu. Takže tady v těchto chvílích, kdy věděl, že mi na něčem prostě záleží a věděl, že se tím trápím, tak neutekl a je furt se mnou.

V: Hm, říkala jste vlastně, že ani jste mi jakoby neřekla důvod, proč jste teda vlastně s ním v těch čtrnácti letech si začala a chtěla s ním být.

R: No tak ze začátku to bylo tím, že prostě člověk v těchto letech hledá lásku a podobně. My jsme na sebe narazili úplnou náhodou a nevím. Našli jsme si prostě k sobě cestu a jak jsem říkala, pak jsme byli spolu i přes moji střední a podobně, kde zase člověk zažívá jiný krize, strasti a tak. Prostě při těchto situacích, kdy ty situace nebyli zrovna lehký jsem zjistila, že on je ten pravý. Mám k němu citovou vazbu a u žádného jiného člověka takovou nemám a ani jsem u nikoho ji nikdy neměla.

V: A co Vás na něm zaujalo, že jste si s ním teda začala? Vzpomínáte si, co bylo takový to wow- jo to je on, s ním budu. A prostě kdyby třeba něco neměl, nebo naopak měl, tak s ním třeba nejste. Třeba vlastnost, ale i vzhledově. Co prostě bylo to, že Vás přitáhl?

R: Jestli mám být upřímná, tak ze začátku to byl asi vzhled. (smích) Jak vypadal a to, no pak jsem zjišťovala, že je to víc než jen ten vzhled. Že on je něco, co já jako chci, aby byl mojí součástí. Že mi jako na něm záleží a cítila jsem, že i jemu záleží na mě z jeho strany. Tím i jak byl vlastně hodně pozorný, on byl úplně jiný než jakoby ostatní. Ehm (zamyšlení), jako vrstevníci nebo lidi, který jsem znala, protože on je o dva roky starší a možná i v tom jsem viděla něco takového - týjo mám staršího kluka. Jo, že prostě jsem s někým, kdo není v mém věku a prostě mi ho budou závidět. A teď já spíš sama sobě závidím, že ho mám.

V: A co se Vám na něm přesněji líbilo, popište ten vzhled. A kdo Vám měl ho závidět.

R: No tak celkově se mi líbil, že prostě byl obyčejný a na nic si nehrál. To bylo pro mě dost důležitý. Když se podívám zpětně, tak jako líbil se mi, líbí se mi furt, furt mě přitahuje. Zaujal mě jeho styl – nosí i teda teď mikiny s kapucí a to se mi moc líbí. Oproti mě je teda každý vysoký (smích) , ale líbilo se mi, že je vysoký. A při první schůzce mě zaujal jeho pohled. Úplně jak se na mě díval. Další bonus byl, že měl i teď má svaly. (smích) Asi kdyby nevypadal, jak vypadá, tak bych si s ním nezačala. Jako prostě každý má svůj styl, co se mu líbí a co ne a tím se podle mého názoru i lidé přitahují. Takže kdyby prostě třeba přišel v roztrhaných kalhotách se špinavým trikem, tak asi ne. Každý máme to svoje, co se nám líbí. No a kdo mě ho měl závidět, no všichni přece. Na základce to tak prostě je, chcete se s něčím nebo někým ukázat a já se ukázala s ním. A fakt mě ho mohli závidět.

V: A byl to teda jen vzhled, co Vás zaujalo na poprvé, nebo pak i třeba chování? Kdyby vypadal, jak vypadá, ale choval se jinak, tak by to pro Vás bylo v pohodě, nebo ne?

R: Samozřejmě záleží na chování. Takhle já jsem, že jo, když jako i vy si vzpomenete na svých čtrnáct let, tak nemáte takový to, že potřebuju, aby splňoval to, že se postará o mě, aby zajistil tu rodinu a podobně. Na toto v těch letech nemyslíte, jako že potřebujete zrovna toto. Mě prostě přitahoval vzhledově a přitahoval mě i svojí povahou, protože byl odlišný od ostatních. Asi má i takový charisma a i to, že prostě jsem po pár momentech zjistila, že je chytrý.

V: A v čem konkrétně byl odlišný od ostatních ? Až jako na ten věk, ten jste zmínila. Ale jako v čem byl odlišný?

R: Tím, že byl fakt jako hodně pozorný, zajímal se o mě, nebylo to takový jenom pojď ven a tak. Ale prostě on i jako hrozně vymýšlel kam mě vzít, aby se mi to líbilo. Věnoval mi ten svůj čas. Nikdy mě neodstrčil jako nemám čas. Fakt se mi věnoval a asi jsem měla tu potřebu, aby on měl tu pozornost na mě a to on prostě splňoval. On jako chtěl být se mnou a já jsem to věděla, že on chce se mnou být. A to je vlastně i do teď. Nikdy, nikdy mi jako nepodrazil nohy nebo zdá se to být úplně něco, jak kdybych měla nějakou fantazii nebo tak. Ale prostě je vždycky při mně a byl vždycky při mně už od těch čtrnácti.

V: A kdy pak, jakože říkáte na začátku, jako jste netušila, že s ním budete tak dlouho a že to bude ten pravý. Kdy jste si uvědomila, že aha, to asi to bude na dyl a je ten pravý?

R: Nevím, to asi vyplynulo postupem času. I ty emoce, že nevím, to prostě přišlo samo. Já ani nevím asi, kdy. Nemám k tomu extra důvod, že nevím prostě. Stal se tou součástí, no jako.

V: Nebyla třeba nějaká situace nebo více situací, které Vám to pomohly si uvědomit?

R: To bylo asi fakt, že podle mě, ze se na něj můžu spolehnout a dává mi to, co potřebuju. Jako i do života, co potřebuju i já k sobě samé. On mě spíš, nevím jak to říct, prostě nemůžu najít správná slova. On mě v ničem jakoby ani nezdržoval, on mě naopak podporoval a popoháněl. On je takový ten můj hnací motor. Děláme sice všechno společně, ale vím, že když za něčím chci jít, tak on je furt tou oporou. Jakkoliv se rozhodnu, tak on stojí při mně.

V: A to bylo vlastně pomocí nějakých situací, které Vám toto ukázali, že on stojí při Vás. Že vlastně díky nějakým zkušenostem, kdy se nějak postavil, tak je to ten pravý?

R: Ano, Stojí furt při mně, ať se děje, co se děje. Ať už fakt se stalo něco špatného, jako nevím, každý prožívá negativní a pozitivní chvíle a prochází různými obdobím. Ale on prostě pořád je při mně. Spoustu lidí by třeba od Vás uteklo, když vy ukážete tu svou pravou tvář a tu horší stránku. Přece nejste jenom tak silní, že jste slabá, že máte nějaký prostě mezery. Ukážete prostě tu svojí povahu, já mám třeba občas výbušnou povahu. A on prostě i přes to mě přijal takovou, jaká jsem. A to jsem si i možná jako řekla, týjo tak asi je fakt ten jako pravý. Který mě i vidí takovou jaká doopravdy jsem a stejně tady je.

V: A můžete vymezit třeba nějaký ty situace, kdy jste si to jako fakt uvědomila? Vzpomenete si na nějakou situaci? Aby jste mi to přiblížila, co se muselo stát, aby jste si to uvědomila.

R: Možná pokud bych jako fakt zapátrala v paměti, tak podle mě to bylo hlavně třeba kvůli rodinné situaci, protože on pochází z rodiny, kde se všichni jako k sobě chovají jako k sobě rovnému, tolerují se. Prostě ty vztahy tam jsou jiné a zatímco u nás v rodině je ano moje matka s otcem mě přijímají takovou jaká jsem. Ale mám staršího bratra a třeba moje máma k němu víc táhne a jsou tam prostě rozdíly v chování k němu a ke mně a pak jsou tam rozepře. Můj partner toto nezažil v rodině. Má vlastně sestru a prostě se rodiče k nim chovají stejně, měří stejným metrem. U nás to tak není a mě to třeba dostává do stavu, kdy se strašně rozčiluju. Mrzí mě to a tak je pak pláč, naštvanost a je to těžký pro mě. A on i přes to mi říká, že máš mě, já jsem tvoje rodina, my dva jsme rodina. I když prostě to nemáme nějak prostě potvrzený nebo podepsaný. Prostě teď si můj a já tvá a tak. Manželství pro nás není zatím nějak důležitý, pro nás je to jen papír. My se jako rodina cítíme už teď a bez svatby. Jsme rádi za to, co máme teď a proto ani na svatbu nemyslíme. Ale kdykoliv jsou tady takové problémy, kdy já prožívám tu naši rodinnou situaci, tak on prostě mi vyjádří tu podporu slovy, že mám jeho. Nepotřebuju, ano je to moje máma, můj táta, můj brácha, ale nepotřebuji je do života, protože se můžu jedinečně pořádně spolehnout na svého partnera, který mě nenechá bez pomoci a podpory.

V: Pardon, toto mě trochu dojalo. (Slzy) Z toho, co vykládáte mi přijde, že Váš partner je někdo, kdo Vám v životě chyběl a dodává vám sílu.

R: Ano, on je prostě ten článek, který mi chyběl. Já jsem si neuvědomovala dřív, že brácha je prostě někdo navrch. Ale prostě fakt člověk čím je starší, tím si to víc uvědomuje. A jako fakt říkám, on i když pochází z rodiny, kterou mám já třeba strašně ráda. Ani to bych neměnila, ani jeho ani jeho rodinu. Tak vidím, že jako se dá k člověku chovat i líp než jak se chovají naši ke mně v některých situacích. A on mi prostě ukazuje – nepotřebuješ toto chování, ty potřebuješ někoho vedle sebe, kdo tě bude podporovat a to je on.

V: Toto je hodně pro mě silný. Ale napadá mě nebo připadá mi, že Váš partner má nějaký vlastnosti, který Vám v životě chyběly. Vlastnosti, který nemá Vaše rodina a jaký vy do života potřebujete. Nebo aspoň mi to tak přijde, tak jestli je to pravda? A jestli je můžete definovat, co je to za vlastnosti? Který má Váš partner a bez kterých by to nebyl ten pravý?

R: Má hlavně to pochopení pro mě. To mi hodně chybí od rodiny. Prostě on mě vyslechne a on mi rozumí. Jsou lidi, kteří Vám vkročí do života a zas rychle utečou. Jsou prostě pryč. On má prostě to pochopení. Nevím prostě on je ten chlap, kterého jsem asi vždycky chtěla a i když jsem si to hned neuvědomovala, ale má prostě všechno co je potřeba na splnění mých požadavků pro spokojený život. Je to jak se ke mně chová, že si mě váží, že hned neuteče a je vytrvalý, zaleží mu na mě a dává mi to najevo. I jak to má v hlavě nastavený, prostě co je pro něj důležitý a co zas méně. Nebo jak společně fungujeme, jak se doplňujeme a tak.

V: A jaký je to Vaše společný fungování? Už spolu bydlíte?

R: Zatím všechno zařizujeme na společné naše bydlení. Zatím jsme u mých rodičů než vyřešíme ty formality a náležitosti k získání vlastního bydlení. Fungujeme, ale tak jakoby jsme už byli jen my dva. Jenom sdílíme některý místnosti s mými rodiči. Takže on i vidí ty situace a i přes to je tam se mnou. A i přes to jaký mám rodiče a jak bydlíme, tak je se mnou. A i prostě zažívá ty situace a prostě neutekl. On je furt semnou. Jako on s mými rodiči vychází dobře, naši, jako moji rodiče ho mají rádi. Fakt hodně ho mají rádi. Jako oni samozřejmě mají jiný vztahy se mnou, se svou dcerou, kdy mi si řekneme do očí, co si upřímně myslíme o druhém a s ním, s cizí jakoby osobou. Jako on řekne jenom mě co si o nich myslí. (smích) Ale prostě nikdy neměli mezi sebou rozepře. Myslím si, že ani nebudou mít, on je člověk, který umí vycházet respektive s každým. Ať už je člověk jakýkoliv, tak on prostě s ním vychází a přijímá ho takového jaký je. Jo, někdy jako řekne jo dobře takovou situaci si vyhrotila ty sama a já to musím prostě zkousnout. Protože prostě od něj chci slyšet, že určitě za to já nemůžu. Ale on mi to řekne upřímně. (smích) A ta upřímnost i když mě někdy štve, tak je pro mě důležitá. A on je hrozně upřímný, on prostě řekne, co si myslí. Já sama mám ráda tu upřímnost, jako prostě člověku se i uleví, když upřímně slyší od někoho jeho pohled na nějakou situaci a naopak se lépe dýchá, když já můžu být upřímná a můžu bez

zábran říct, co si myslím. A taky jsem ráda, že mi nelže, radši prostě do toho vztahu krutou upřímnost a pravdu.

V: A vy říkáte samé pozitivita, jsou i nějaký negativita, co vlastně by to bez nich nebyl on, ten pravý? (smích)

R: No tak v každém vztahu jsou i ty negativita. Každý jedinec má nějaké svoje špatné vlastnosti. Já jsem už partnera přijala jaký prostě je. Jasný, že mě některý věci štve a on to má furt na talíři. Ale bez toho by to nebyl on. Třeba když máme někam jít, tak on než se vypraví, to je hrůza. (smích) Ještě, že jezdí autem, autobus by fakt nestíhal. Nebo strašně rád jako vtipkuje, někdy je to fajn, že mě rozesměje v těch špatných chvílích, ale někdy prostě píchne tam kam nemá a v tu nepravou chvíli, že mě naštvě. Ale někdy prostě mě pomocí toho humoru dostane z těch špatných situací a podpoří mě tak. A nebo vtipkuje o věcem, co nejsou vtipný a mě to vytáčí. (smích)

PAUZA

V: Tak pokračujeme, tak ještě vlastně by mě zajímalo, co vlastně pro vás znamená ten váš vztah? Bez čeho nemůže být ten váš vztah, bez čeho by nebyl prostě a proč je silný?

R: Podle mě je hodně silný, protože je založený hlavně na důvěře, kterou mezi sebou máme.

V: A kde se vzala tato důvěra?

R: Ta se budovala postupem času.

V: No a byla třeba nějaká situace, která vám řekla, že jo, můžu mu věřit?

R: Jo to je jak už jsem zmiňovala asi ohledně těch rodičů. Že tam to není, nebo jako spíš ze strany matky že tam to není jako jednoduchý. A strašně jsem se bála, že až mu jako by ukážu tuhle stránku naší rodiny a mě, že je to strašně jako těžce nesu a prožívám tak, že si řekne aha, tak tady nechci být jo, protože jsem zvyklý na něco jiného. A on to tak přijel prostě. (zamyšlení) Prostě, že je to prostě ta součást i mě a jako nepotřebuje měnit i přes tady tyto překážky, který já vlastně furt zdolávám a on je zdolává se mnou. U nás jako taky nebylo vždy jen růžový. Byly tam situace, kdy ta důvěra byla prostě přerušena a musela se budovat, ale to je prostě, jako to věkem je.

V: A mě zajímá, ale jaký byly u vás ty situace?

R: Tak furt jsme byli jakoby v tom věku, kdy se člověk nacházel jako v pubertě. V každém vztahu jsou asi hádky díky kterým se jako prostě rozcházejte. No tak tam u nás taky byly.

V: No jasný, to chápu. Mohla by jste mi to přiblížit, alespoň částečně?

R: Já nevím jak to mám tu situaci popsat. Já jsem od začátku strašně žárlivý typ. Takže když se tam objevila třetí osoba, ať už jako kamarádká nebo něco z jeho strany, já jsem to špatně nesla a prostě já jsem si to důvěru v něj musela vybudovat, že on ale chce jenom mě, on nechce tu druhou. I když to byli kamarádský vztahy, pro mě bylo strašně jako těžký mu ze začátku důvěřovat, že je to opravdu třeba jen kamarádka. Teď už vím, že jako nepotřebuje hledat druhou, jako druhou ženu, nebo aby byla jako další. Ne, ale jako než jsem k tomu jako přišla, tak byla pro mě jako žárlivost strašný utrpení v tom vztahu.

V: Proč, proč? Jako, když se zamyslíte, tak proč vlastně jste žárlila a má to nějaký důvody třeba? I s vaší minulostí, nebo?

R: Tak možná je to v tom, že v té rodině jako. Jako asi furt člověk strádá z jedné té strany od toho rodiče. Já jsem třeba strádala ze strany matky, ono to bylo třeba moje máma šla strašně brzo pracovat a nechávala mě s bratrem. Bylo to prostě tak, že mi jako nalhávala. Já se brzy vrátím jo, nebo takový: Já si pro tebe přijdu. A přitom. A mě třeba přišel ze školky, někdo jiný. Tak jako mi lhala a já jsem se bála, že to tak dělají i ostatní.

V: A je pro Vás těžký jako ne je v tom partnerovi, ale jako všude si najít tu důvěru?

R: Buduji si s druhým člověkem důvěru dlouho. Než jako poznám jo a tomuhle můžu věřit, já potřebuju zažít situace, který jsou pro mě důležité. Třeba sdělit něco, co víte jen vy sama, já nevím osobního, nebo prostě se potřebujete vymluvit z té situace, ale nechcete, aby ta osoba to třeba předala dál. Tak jako tyhle situace mě naučily a nebo jakože musím tomu člověku důvěřovat.

V: Takže jakoby si prvně toho člověka ověřujete. Než mu sdělíte něco, co je úplně pro vás jako fakt intimní?

R: Jo jo, ale u něj to bylo takový. U něj to bylo jiný, prostě on byl jiný člověk, on hrozně jako naslouchal. Tak jako jsem si tu jakoby důvěru budovala už strašně brzo. A právě jako jsme byli v tom věku, kdy poznáváš ty lidi. Jako seznamuješ se s novými lidmi a furt jako buduješ si ten svůj okruh jakoby přátel a tam právě jako zapadaly ty holky, který mě se samozřejmě nelíbily, že oni se kolem něj točí a měla jsem strach, že mají zlý úmysly. A že on těm úmyslům jakoby podlehne.

V: Ne že by to vycházelo přímo z něj z jeho podstaty?

R: Ne ale ne, ale měla jsem strach, co udělá ten druhý člověk jemu a že ho prostě jako tak pomate. I kdyby to bylo jenom chvilkový. Prostě mě na něm strašně záleželo a byla jsem sobec a budu i sobec už asi napořád, že ho chci mít jenom pro sebe. Bála jsem se jakože.

V: A pořád tady to u vás je?

R: Ne, už jako já jsem poznala, že on jako to nemá zapotřebí. Proč by to dělal, když má vedle sebe člověka, kterého jako můžu říct, že miluje.

V: A kdy přišlo tady to uvědomění? Až jste si prošli nějakými těmahle situacemi nebo?

R: Jo, tak oni jako kolem tady tohohle. Mé žárlivosti probíhaly debaty, že jo, který byly ve věku, kdy vy jste 15, 16, 17, jako prostě těžký. Jo že se s někým jako dohadujete o tom a máte strach, že o něj přijdete a podobně, takže jako fakt jako postupem času. A teďka už vím, že nemá potřebu hledat uspokojení a podporu někde jinde.

V: A co vás i jeho, teda to jako úplně možná to víte, ale třeba to nevíte úplně, ale co vás naplňuje, zrovna vás, že vy nemusíte hledat jinde, že vy víte, že je to ten pravý a že prostě nechcete hledat jinde?

R: Nechtěla bych přijít o to, co jsme si spolu vybudovali, jaký máme vztah a za čím si jdeme. Máme prostě teďka nějaký životní cíl, jsme v období, kdy máme nějaký životní cíl a vím, že s ním je to splnitelný.

V: Takže i vaše? Součástka k tomu za lepším životem.

R: Ano, on jako prostě splňuje všechny ty představy, moje priority a má stejný priority a cíle jako já – myslím v rámci našeho vztahu. Samozřejmě máme i rozdílný, ale ty společný jsou prostě naše společný a máme je.

V: To jsou třeba jaký ty společný?

R: Tak třeba vybudovat si už jako to svoje zázemí, být jenom my dva, být jenom pro sebe, možná za pár let mít společný dítě. Není to sice jakoby aktuální situace a jdeme si jako založit. Ale mluvíme o tom a víme, že to spolu chceme. Víme, že spolu jako chceme mít to bydlení. Mít to dítě, a být prostě spolu šťastní.

V: Ale jak víte, že on to tak myslí?

R: Z jeho strany to víc přichází tady tyto. Hm, jak to říct, prostě signály. Jako třeba: “Těším se, až budeme mít spolu dítě, rád vymýšlím jména. „A tak hezky mi to ukazuje tu budoucnost, jaký to bude.

V: Jakože o tom mluví?

R: On o tom sám začne třeba mluvit. Já taky samozřejmě nadhodím tohle téma. Není to každodenně, jakoby téma naší konverzace, ale jsou chvíle, kdy se o tom bavíme. Bude to super, až.

V: Takže jste přesvědčena stoprocentně, že on to myslí vážně?

R: Ano! Já mám v něm takovou důvěru a vím, že on to myslí stoprocentně vážně. Už jenom tím, že je sdílný a že jako on sám tohle téma, třeba při té konverzaci jako zmíní. Jo, že fakt jako se těší. Tak no já sice jako ano, trvá nám delší dobu, než si najdeme to

svoje místo, kde jako všechno toto se uskuteční, ale prostě všechno má svůj čas a já jemu důvěřuju, že to tak bude.

V: Jste spolu teda 10 let? Takže už nějakou dobu spolu jste, jako je pochopitelný. Studovali jste a než taky najde člověk v této době dobrou práci. O kolik let je starší partner?

R: O 2 roky. My už jsme rozhodnutí, že půjdeme teďka, prostě jenom čekáme na vyřízení určitých náležitostí, které jsou potřeba, aby se to uskutečnilo.

V: Ale to jsou jaké?

R: Tak třeba na vyřízení hypotéky čekáme vlastně. Na výstavbu domu a tak

V: A kdy přišlo takový to, že opravdu jdete do toho a stěhujete se?

R: Přišlo to ve chvíli, kdy jsme začali, tak oba jako naplno pracovat, že jsme se našli v té práci. Na tu jistotu zaměstnání. Protože pokud chcete založit něco, nebo chcete mít společné bydlení, chcete založit rodinu, tak vzhledem k dnešní situaci a nárokům jakoby i společnosti to jinak nejde. To není jen tak, že si lusknutím prstu řeknete, budu mít rodinu, pojď, jdeme sem, jdeme bydlet tam a tam. My jsme strašně nerozhodní, ale chceme to všechno hned teď oba dva, ale prostě dáváme si čas a říkáme si, že to pravý přijde prostě v ten pravý čas, kdy to má přijít. Důležitý je pro mě, aby všechno, nebo je pro mě důležitý, aby ten člověk přemýšlel nad tím, co může být, když to nevyjde a podobně. My jako fakt prostě plánujeme dlouho. Pouštíme se do věcí až jako jsme i my připraveni.

V: Takže potřebujete prostě vedle sebe toho, jakoby v tomhle stejného člověka?

R: Jo, já prostě nemám ráda a nemá ani on rád, když se hrneme do věcí, který nejsou promyšlený, který jako prostě. Já potřebuju ve všem mít jasno. A když přijde krize mít řešení už do předu připravený.

V: Dobře, moc Vám děkuji za skvělý rozhovor.

Transkripce rozhovoru č. 2

V: Dobrý den, dělám diplomovou práci na téma: Kdy člověk pozná, že ten druhý je ten pravý a chtěla bych se Vás zeptat, zda vy máte toho svého pravého? A kdy jste zjistila, že je to ten pravý?

R: Dobrý den, no myslím si, doufám, že můj manžel je ten pravý. Nechtěla bych jiného chlapa, to už jen z toho důvodu, že je to prostě náročný nějak budovat ten vztah, tak trochu si toho chlapa v uvozovkách vychovávat k obrazu svému. (Smích) Jako myslím si, že budování vztahu je opravdu námaha, není to nic jednoduchého. Proto já doufám,

věřím, že můj manžel je ten pravý. Tak nějak si notujeme a jasný, že se pořád prostě něco budujeme mezi námi. Ale prostě to tak ve vztahu za mě je. A kdy jsem to poznala, že on bude ten pravý? No, to asi, hmm(přemýšlí) bude když jsme měli nějak po půl roce takovou krizi, kdy jsem udržovala furt kontakt s jedním, jak to nazvat mým bývalým partnerem. Za toto se stydím a je mi to tak trochu nepříjemný tak nějak sdílet.

V: Za Vaše sdílení bych byla opravdu ráda.

R: Dobře. Chápu, že potřebujete upřímný a pravdivý odpovědi. Hmm (hluboký nádech), tak s tímto mužem jsem měla takový, no volný vztah před vztahem s aktuálním partnerem. Prostě nikoho jsem neměla a naskytla se tato možnost, což mě přišlo v ty době fajn. Jako být bez závazků, ale mít někoho s kým můžu i být. A do toho si užívat na plno života. No a tento muž si ke mně časem vybudoval nějaký prostě citový vztah. No, a to bylo to špatný. Prostě to nebylo dobrý. I když třeba z toho mohl být i nějaký vztah, normální vztah do budoucna. Protože já ty city, prostě tu citovou vazbu si taky začala tvořit k němu. Bylo to pak takový zamotaný, protože jsem zjistila, že on není vlastně sám a nechtěla jsem ničit někomu, co už měli vybudovaného. Takže jsme se několikrát jako by rozešli. To vlastně no nejde říct, že rozešli. My spolu prostě ani nebyli. Ale prostě nás to k sobě táhlo, a to bylo furt dokola. Do toho jsem potkala svého manžela, jak už jsem zmiňovala. Dala jsem tam tomu stopku, že prostě má svůj život a já svůj a naše cesty se rozcházejí a hotovo. Pak to bylo zas dokolečka, že jsme se bavili a začalo to přerůstat v něco víc, tak jsem to stopla a pak zase, a to už jsem byla s manželem. Dostalo se to do takové fáze, kdy už mi začal i ten muž vyhrožovat, že pokud to stopnu, tak že něco udělá partnerovi. No, a tak prostě. Potom už vlastně mě i tak namotal a zblbnul, že já se s partnerem rozešla. Jsem to prostě nějak nezvládla. Pamatuji si, že to vlastně bylo i tím, že můj manžel byl na počítači a já tam byla přihlášená a on si četl, to, co jsem si s tím mužem psala. Zrovna takovou část, kde nešlo vidět, jak mě vyhrožoval. Měla jsem pár minut na to se rozhodnout, co bude dál a já odešla. Odešla jsem od manžela. Byl to tak hrozný pocit, úplně šílený. Prostě to bylo, jako kdyby mě někdo roztrhal zevnitř. V tu chvíli jsem si uvědomila, že vlastně já bez něj nemůžu být. To bylo to uvědomění, jakému do dnes děkuju, že proběhlo.

V: To je silný příběh a co se dělo dál?

R: Manžel i přes to všechno o mě furt stál. Neuvěřitelný prostě. Nepamatuji si to přesně. Jen vím, že jsme se nějak sešli a on po něčem odešel. Bylo pro něj těžký slyšet některý informace. Já se rozběhla a běžela jsem za ním. Prostě jsem ho nenechala odejít. Snad jsem si možná i klekla a prosila ho o odpuštění. (smích) To už nevím ani přesně. Ježíš, já jen na to myslím, tak si plně uvědomuju, jak moc ho miluju. Nechci nikdy už zažít takovou chvíli.

V: A co bylo s tím mužem? Jak jste to vyřešila?

R: Myslím si, že jsem mu napsala poslední zprávu ať mě nechá být, že je konec. Zablokovala jsem si ho všude, i jeho telefonní číslo. A celou noc se bála, co bude. Spala jsem u přítele a furt jsem se budila a držela se ho. Měla jsem fakt strach. Někdy nad ránem mi volalo neznámý číslo. Bála jsem se to vzít, ale vzala jsem to. Byl to on, já už nevím, co jsem mu říkala. Ale pak jsem mu to nějak tipla. Volal pak znovu a já to nebrala. Potom mě zkoušel kontaktovat přes moji kamarádku, ta si ho taky zablokovala. Tak zkoušel přes jeho kamaráda. A pak už byl klid. Prostě dala jsem mu úplnou stopku a myslím si, že i pro něj dobře.

V: Proč pro něj dobře?

R: No to jsem tu moc nechtěla říkat, ale prostě. No měl už i rodinu, byl starší. A má si hledět své rodiny, a tak a nenamotávat mladý holky.

V: Aha, to je takový trochu zvrát.

R: No to je. (smích) Ale už to беру s nadhledem a nikdy bych nikomu takový vztahy nedoporučovala.

V: Co byste na takovém vztahu nedoporučovala? Proč jste vy do takového vztahu šla?

R: No tak hlavně si začít s někým, kdo má rodinu je prostě hnus. Byla jsem mladá, kolem dvaceti a objevovala jsem prostě svět. Užívala si života a já prvně nevěděla, že má ženu a dítě. Jako to byl pro mě šok. A pak jak jsem už říkala jsem se rozešli, ale zas mě namotal zpět. Ale hlavně opravdu tím věkem a tím, že si člověk užívá života, tak nemyslí na to, co může být a co je do budoucna. Plus jakoby ještě, že volný vztah. Bez závazků, to člověk prostě ví, že bude někdo pak jiný. Že třeba nechce střídat partnery, tak má toho jednoho, s kterým žádný vážný vztah nemá. Brala jsem to jako dobrý řešení, než prostě užívat si života jakoby i takto. (smích) Takový zodpovědný a ono se to takto otočilo. Takže to nebylo moc chytrý. (smích) Ale chybami se člověk učí. Mě to otevřelo oči, abych zjistila, kdo je ten pravý. A vždycky jsem nenáviděla jakoby nevěru a rozvrácení rodiny a prostě za toto se opravdu stydím a mrzí mě to. Kdybych toto mohla vrátit zpět, tak vrátím, a to z důvodu, že prostě je mi líto ty ženy a toho dítěte. Upřímně toho lituju. Nedovedu si představit, že by se toto stalo nám.

V: To Vás chápu a co měl Váš partner, teď už manžel jiného, že jste mu dala přednost před tímto mužem?

R: No hlavně co neměl – ženu a dítě. (smích) No a taky vlastně nebyl na mě nikdy zlý. Což u toho druhého se říct nedá, jakmile jsme se rozcházeli i třeba z jeho strany, tak mě dokázal nadávat do různých věcí a jmen a přisuzovat mi určité nevhodné vlastnosti a podobně. Opravdu se ke mně choval, jak k někomu podřadnému. Jednou byl pozorný a byla jsem jeho všechno, co musel opečovávat a pak jsem najednou byla pí něco a podobně a byl opravdu až agresivní. Takový cukr a bič. Jako nechci ho tady nějak úplně očerňovat. Chyba je i na mé straně, že jsem se nechala namotat a že jsem to

zablokování čísla a podobně neudělala hned po tom, co jsem zjistila, že má rodinu. No (chvilku zamyšlení) na co jste se dál ptala?

V: No úplně jste mi neodpověděla, co měl Váš manžel, že jste mu dala přednost. Ale teď by mě jenom z mé zvědavosti zajímal nějaký příklad toho cukru a biče. Je to opravdu zajímavý.

R: Dobře, no. Musím se zamyslet. Moc na tuto dobu nechci myslet. Ale tak když přemýšlím, tak mě napadá jedna věc. Trochu i taková vtipná, protože je to totálně povrchní a trapný. Byla jedna situace, kdy prostě jsem mu jemně naznačila, že prostě bych si chtěla najít normální vztah. No víte, co následovalo. Smršť sprostých slov a nadávek. Potom neodepisování, nezvedal mi telefony a podobně. Najednou se z toho vyspal, začal se mi omlouvat, já už v tu chvíli, že toto prostě ne. Že konec, že se nenechám urážet a podobně. A prostě už jsem byla i rozhodnutá, že chci mít život bez něj. No tak si mě zas začal namotávat a slibovat mi i společnou budoucnost a nalhávat nějaký situace, jak se mnou září a podobně. Pak přijel za mnou do práce s prstýnkem, že mě žádá o ruku. (smích) no a víte co, po tom definitivním konci jsem chtěla ten prsten teda darovat na charitu. Peníze z něj, tak jsem šla do zastavárny a řekli mi, že je to obyčejná nějaká ocel. (smích) Takže tak si mě vážil. Mimochodem on neměl nouzi o peníze. Byl to prostě jen manipulátor a kdo ví koho namotává teď a manipuluje. Doufám, že nikoho, a to kvůli jeho rodině.

V: Tak to je teda pěkný. Chápu, že asi Váš manžel manipulátor není, tak chápu Váš výběr.

R: No jako taky se občas snaží. (smích) Já jsem už ale obrněná. To je sranda. No hlavně můj manžel byl strašně pozorný, strašně na něm šlo vidět, jak mu na mě záleží. Měli jsme ze začátku takový ty horší chvíle kvůli tady tomu, a to on ještě ani nevěděl. A prostě jsme se hádali, nebo tak. Hlavně z mé strany, protože jsem na tom nebyla moc psychicky dobře z toho druhého muže. Tak on třeba i když jsem nechtěla ať přijede, tak si prostě vzal taxíka a dojel a nenechal mě samotnou. I když nevěděl, co se děje. Já mu to kolikrát chtěla říct, ale nedokázala jsem to. (velký výdech a zamyšlení) Zpětně je mi to líto, že jsem mu to měla říct hned. Ale asi to tak mělo být, aby nám to ukázalo, jak moc silný vztah máme. Jak moc se milujeme.

V: A nějaké další vlastnosti, které Vás na něm zaujali na začátku?

R: No, že byl citlivý, že o mě fakt stál, trpělivý v rámci našeho vztahu. Byl pozorný. Za každou cenu si mě chtěl udržet. Tak moc si mě nikdo v životě snad nevážil. Hlavně já předtím chodila snad pět let s jedním mužem, před tím než jsem měla tu pauzu na užívání života. A prostě u něj jsem se cítila naopak podřadná. Byla jsem od něj o dost mladší a kamarádili jsme se s jeho přáteli, taky staršími a já byla všude ta malá holčička, co nemá mít žádný názor a tak. U manžela je to jiné, bere mě vážně. Nemusím si to obhajovat. Neponižuje mě. Váží si mě, mých názorů a pohledů na život a svět. Je

pro mě strašně velká podpora. Cítím se být někdo s ním, někdo důležitý. Je to fajn pocit i že díky někomu si člověk uvědomuje, že opravdu je to tak a může být na sebe pyšný jakým člověkem je. Hlavně mě i docela s tím pětiletým partnerem chybělo sebevědomí. V té pauze jsem si nějaké nasbírala a bála jsem se, že se vztahem zas zaduše, a ono ne. Já ho furt mám. A jsem pyšná na to, co jsem dokázala a jakým člověkem jsem. Co jsem i dokázala s manželem, naše společné cíle. Moje osobní cíle v jakých mě neskutečně podporuje.

V: Teď mi už popisujete i vlastnosti, jaké jsou nyní, asi to tak nějak se prolíná do aktuální doby z té minulosti. Je tomu tak?

R: Jojo, to určitě prolíná z minulosti do teď. Jako každý se měníme postupem času a zkušenostmi a tak prostě. Čím si taky člověk projde v tom vztahu a v jaké fázi vztahu je. My jsme třeba už manžele a máme dítě a je to úplně jiny než když jsme byli bezdětní. Máme i dost starosti, stavíme dum, bydlíme tak nějak vedle mých rodičů, což taky vždy není jednoduché s nimi sdílet dvůr. Hlavně partner je tu furt takový cizí prostě i po těch pěti letech, co spolu jsme. Navíc stavíme dum u rodičů na zahradě, což je kousek za jejich barákem na zahradě a ani já ani můj muž nejsme na toto stavění. Nebo jak to prostě říct. Není to náš obor. (smích) Takže my prvně jsme chtěli koupit dum, což bylo v této době nemožný s ohledem na finance. Potom jsme koupili novostavbu byt, ale po narození dítěte jsme zjistili, že v bytě to opravdu nepůjde. Takže jsme teď, kde jsme. Už jsme tu necelé dva roky. V takovém bytečku vedle rodičů, dřív tu bydlela prababička. Říkáme tomu vejminek. Máme jen ložnici, obyváček s kuchyní, kde máme jídelní stůl u sedáčky a koupelnu, záchod a chodbu. Takže se tu dost mačkáme. A tím, že my nejsme na tu stavbu, tak můj tatka se nám nabídl, že nám stavbu povede. Ale tak prostě je to jasný, že jsou spory. Plus můj manžel nikdy nedělal rukama, protože mu umřel i brzy otec a mamka s ním pak žila v byte, takže k tomu neměl ani přístup. Ani nevěděl prvně jak se k tomu postavit. Teď už jsme na konci stavby a tak ví, ale můj tatka je dřič a ten elán má na tu stavbu taky jiný, takže jsou tady spory a hádky. Já prvně kolovala jako bumerang mezi nimi a teď říkám ať si to vyřeší sami. Jako už jsem se postavila za manžela a to hodněkrát, ale taky chápu občas tátu. Je to složitá situace a tímto jsem chtěla říct, že my za náš pětiletý vztah furt něco řešíme a budujeme a je to náročný. Jak pro nás psychicky a fyzicky, tak i pro náš vztah.

V: A tyto situace Vás spíš posilují, nebo naopak?

R: Troufnu si říct, že posilují, ale jako jen z toho důvodu, že je společně zvládáme. Neříkám, že se s manželem nepohádám, neřeknu mu, co mě štve. Jsem taky takový trochu dřič po tátovi, takže občas s ním sympatizuji v tom, že manžel by měl pohnout zadkem. Ale zas se sama strašně vyvíjím i kvůli jako studiu vysoké školy. Ale i tyto situace mě učí zůstat s chladnou hlavou a stát se diplomatem a to mě i strašně baví.

V: Můžete mi dát prosím příklad?

R: Tak třeba nedávno jsem řešila opět spor, že můj tat'ka prostě zavelí a jde se, a nezajímá ho, že manžela bolí záda. No a manžel byl strašně naštvaný, že tam bude muset jít a tak. On by tam prostě šel, ale strašně naštvaný a ublížený a tak. A prostě se mu tam nechtělo a někdo mu to jakoby přikázal, i když tak ne úplně přikázal, ale bylo by manželovi blbý tchánovi oponovat, když se jedná o náš dům. Tak jsem se mu to snažila vysvětlit, že můj otec má náš barák jako koníček, že jak má třeba manžel fotbal a manžel, když má nějaký důležitý zápas, tak prostě přes to nejede taky vlak. A prostě, že vím, že není dobře, jak můj otec poroučí, že by si to měl uvědomit. Ale že jedná, jak u sebe v práci, kde je majitel firmy a že prostě si musí uvědomit, že tady není na firmě a tak. Snažila jsem se být manželovou oporou a mít to pochopení a nějak mu vysvětlit to otcovo chování, aby měl empatii. A no asi se povedlo. Manžel mi řekl, že zase ty moje psychologicky řeči a pak se usmíval a šel na stavbu v pohodě. Takže toto je jeden z mnoha případů.

V: Tak to je od Vás pěkný. A to, že jste si toho tolik zažili a tak, to je vždy Vaše společné rozhodnutí? Nebo čí jsou to nápady?

R: Určitě jsou to moje nápady. Já si ráda komplikuji život (smích) a prostě i proto je můj manžel ten pravý, že stojí vždy při mně. Když se jedná o naše společné rozhodnutí, tak prostě mě vyslechne a zváží to a většinou pak do toho jdeme. Ale myslím si, že jeho by nenapadlo po dvou letech prodat byt a začít stavět dům. On by si takto nekomplikoval život. Do toho jsme měli svatbu, vychováváme syna a já do toho studuji ještě vysokou. Takže i v tomto všem je mou oporou. Komplikuji mu život, ale zase bez mých hloupých a šílených nápadů bychom neměli to, co máme a nebyl by náš vztah tak silný. Myslím, že každý tento krok a každá životní změna v rámci vztahu upevňuje ten par. Prostě za pět let, co si se mnou manžel prošel, si většina s páru neprošla ani za dvacet let. Já vlastně už jsem dávno mohla mít klid. S prvním partnerem, se kterým jsem byla pět let. Již jsem ho tady zmiňovala, jak byl starší a tak. No já byla iniciátor u něj v koupi domu, takže on si koupil dům v jakém jsem s ním i bydlela, ale jakmile jsem začala pracovat, tak jsem zjistila, že mam klapky na očích a prostě určitě by to šlo nějak vydržet a zvyknout si a prostě kašlat na to všechno, co na mě čekalo venku. Ale já prostě chtěla něco dokázat, něčím být. A s tím partnerem jsem se tak necítila, tak jsem z toho vztahu musela pryč. Určitě neříkám, že to byl špatný vztah, nebo že to byl špatný partner. Myslím si, že je to skvělý člověk, ale že je nám každému lépe s někým jiným. Já tomuto partnerovi mužů poděkovat za krásný kousek života a že to bylo fajn a pěkný a přát mu vše hezké do života. Ale svého rozhodnutí udělat první krok v rámci rozchodu nelituji. Nakonec jsme se na rozchodu domluvili a vyslovil to on. Ale já první sdělila to, že to není ono. Takže tím jsem chtěla říct, že už jsem mohla mít 3 děti a dům a všechno. A všechno v poklidu, ale to by nebyl můj styl. (Smích) Už se moc těším až dokončíme dům, nastěhujeme se tam a nastane klid. Nebudu chtít už nic budovat nebo měnit. Už chci, aby naše rodina měla klid. I vlastně syn, kterému

budou za chvíli tři, tak tento kolotoč s námi prožívá. Taky mu chceme ukázat tu stránku života, tu klidnou, že se člověk furt za něčím nemusí honit.

V: Podle toho, co říkáte, tak opravdu věříte, že něco nevymyslíte? Nebude další stěhování? (smích)

R: No to v žádném případě, ten dům postavit nám všem dává strašně moc zabrat. Já vám říkám, že tam s manželem budeme do smrti. (Smích) Už žádné stěhování, prosím. Už žádné velké zvraty. Já si myslím, že už mi bude stačit ten normální, klasický život. Ještě jedno dítě a nějaký dovolený, nějakou práci a klid. Jako možná si dodělám ještě nějaký kurz nebo něco, ale nic už velkého. Z toho už jsem taky unavena. Už stačí studia, stačí stresu. Teď prostě chci klid a užívat si života. Jako on i jak člověk stárne. Jako není mě ani manželovi ani třicet let. Ale to, co jsme zvládli a překonali, tak se občas cítíme i na čtyřicet. (Smích) Prostě jsem ale chtěla říct, že ta síla na tyto bláznivé nápady taky už není. Už prostě toto je stopka a když budu chtít něco budovat, tak mužu v rámci kariery. Ale je fajn, že já vím, že manžel prostě bude vždy stát při mně, že když mu řeknu, že jdu si udělat kurz a zas se budu učit a bude to narušovat náš i intimní a i rodinný život, tak mi řekne ať do toho jdu, když mi to pomůže. Ale taky bych se nedivila, kdyby mu jednou v tomto došla síla. Protože musím jezdit do té školy, musím mít nějaký prostor na to učení, a to vše musí zajistit on, přinejlepším jsou nápomocný i babičky. S dítětem studium není žádný med. (smích)

V: A manžel chtěl opravdu stavět? Nebo jak to u Vás bylo? Prostě opustit ten byt a pustit se do něčeho takového? Ještě asi stavíte si sami, ne?

R: Stavíme si sami. No prvně si to vyslechl, moc se mu úplně nechtělo. A hlavně on má rád svůj klid a pohodu a tu v bytě měl. Ale viděl, že já se synem jsme na tom o dost hůř a třeba i to, že jsme museli lítat s kočárkem někde po městě a tak, protože syn prostě spal jen v kočárku. A bydleli jsme ve třetím patře bez výtahu, tak mu to prostě taky si myslím řeklo, že toto ne. Že bude lepší si sednout na terasu na dome a vypustit dítě, maximálně ho vozit v kočáře na terase s kafičkou na stole a jen třeba v trenkách. (smích) Toto ho hodně lákalo. Ale stavět svépomocí to nechtěl. Prvně jsme chtěli udělat patro tady, kde teď aktuálně bydlíme, ale to rodiče nechtěli, protože barák dostane bratr a kdo ví, jak by to pak tady dopadlo. Hlavně bychom měli sdílený dvůr. Tak nám nabídli tu zahradu a když jsme se ptali firem za kolik by ti postavili, tak to byly hrozný ceny. A táta je hrozně na kvalitu, tak nás ukecal ať stavíme svépomocí. Je to necelý rok, co jsme kopli do země, ale měli bychom se do pár měsíců už stehovat. Je to teda masakr to tempo i pro mě. Pro manžela ještě větší, protože nemá čas na svou pohodičku a klídeček. Máme ještě syna dost akčního, tak ten mu taky nedá pokoj, když je doma. Takže se opravdu těšíme na ten klid. Manžel podle mě hrozne moc. Ale šel do toho. Řekl prostě, že to zvládneme a má radost i z té stavby, když tam něco udělá a tak. Jen občas, než se tam dokope, tak je problém. (smích) Ale jako asi, teda určitě by sám do stavby svépomocí nešel. Hodněkrát jsme o tom mluvili a probírali to a já se

opravdu chtěla ujistit, že prostě to chce taky, že prostě toho nebude jednou litovat, nebo že se v půlce stavby nerozejdeme. A prostě řekl mi, že to dělá kvůli rodině, že ne kvůli sobě, ale kvůli rodině. Prostě jemu by stačil byteček 1kk a jemu by to vše bylo ostatní jedno. Ale prostě jak má rodinu, tak jí přece musí zabezpečit a zajistit kvalitní bydlení, které si zaslouží ta rodina. Takže tímto mě tak trochu dostal. Je to od něj fakt krásný. Jsem pyšná, jakého mám muže a i jak přemýšlí. Chci ať je s námi šťastný.

V: To je opravdu pěkné od Vašeho muže. Takže Váš muž má pro Vás jaké důležité vlastnosti, že je ten pravý?

R: Tak je opravdu hodný, oddaný a chápavý, podporující. Je to skvělý otec, je to člověk s jakým se dá mluvit o všem, můžu mu na sto procent věřit a spolehnout se na něj. Jako neříkám, že občas prostě si říkám, že se na něj třeba nemůžu spolehnout, ale to je z důvodu toho, že zapomíná. Prostě v hlavě má milion věcí, co si řeší s kámoši, ale já mu něco říkám, že někdo něco nám bude dělat na stavbě a on to za dva dny neví. Takže to mě úplně vytáčí, že důležité věci si nepamatuje, ale ***** ano. Jako to je jedna z věcí, která mě teď na něm vytáčí. (smích) Takže to taky není vždycky růžový, ale jsou to prostě za mě drobnosti. Taky mě třeba štve jak je pomalý. Já už jsem nachystaná, mám sbalený baťoh pro malého a kabelku, malého mám nachystaného a už i jsme obutí a jdeme do auta a on teprve se třeba oblíká, nebo jde na záchod. (smích) To je něco na mě prostě. To si vždycky říkám, že si všechno zvládnou sama. Ale není to tak, je to v těch emocích. Bez manžela bych nebyla tam, kde jsem. Je mojí součástí a já ho štvu určitě taky. To je prostě za mě úplně v pohodě. Postupně se furt vyvíjíme, měníme názory a postoje a někdy pomocí těch hádek třeba zjistíme, že ten náš protějšek má takové a takové názory a tak. Důležité je se naslouchat a snažit se toho druhého pochopit. Toto si teda budujeme a na tomto zrovna dost pracujeme. Můžu říct, že jsme ale skvěle od začátku vztahu s tímto pohnuli. Jak z mé strany, tak i z manželovi. Už nejsme tak ukvapení, ale prostě zamyslíme se a snažíme se druhého pochopit.

V: A pořád mluvíte o tom jak si budujete ten Váš vztah a co třeba okolí? Ovlivňuje Vás okolí, jak v tomto reagujete?

R: No, manžel moc na okolí nedbá, on si stojí za svým názorem a jsme pro něj důležití my, jako já a syn a ať si ostatní myslí, co chtějí. Ale když jsme spolu začínali, tak moje rodina manžela moc dobře nepřijala. Pořád byli špatní s rozchodu s tím partnerem, co jsem u něj v domě i bydlela. Už všichni čekali svatbu a děti a tak a on přišel rozchod. Tak jsem se i s našima nějakou chvilku nebavila. Byli jsme pohádaní, nedokázali pochopit, že jsme se rozešli v dobrém a proč jsme se rozešli a furt to házeli na mě. Že jsem ho určitě podvedla a podobně. No, ale to už máme za sebou a vyříkaný, takže pro manžela byl ten vstup do naší rodiny opravdu těžký. To bylo těžký i pro mě, protože já do jisté doby dost dávala na názor ostatních. Takže to byli takový, jak to nazvat žabomyší války v mé hlavě. Ale ustáli jsme to.

V: Do jaké doby ten názor druhých byl pro Vás důležitý?

R: Není to tak dávno, měla jsem, nebo mám kamarádku, která prostě furt shazovala mého přítele a mého syna. Já to prostě neviděla, se vším jsem se jí svěřovala a ona prostě, že manžel by měl se chovat tak a tak a to dělá špatně a syn je prostě strašně náročný a zlobivý dítě. Já jsem z toho byla nonstop podrážděná a říkala jsem si i to, že proč je syn takový a tak. No hrůza, nafackovala bych si totálně. Jen vám to říkám a jsem úplně rozčilená. Potom nastal nějaký zlom, ani nevím jaký. Prostě jsme začali stavět a na kamarádku nebyl takový čas. My jsme se jinak viděli každý den. A já si začala uvědomovat v kom mám opravdu tu důvěru a že s manželem máme krásný vztah a že ty problémy, co mi cpala do hlavy, tak byli malichernosti a nebo prostě vyčítání dokola toho stejného, co už jsme měli dávno vyřešený. Uvědomila jsem si, že syn není takový, jaký furt říkala. Že syn je prostě správný kluk a není jak její dcera. Prostě dělá klukoviny a vyhovují mu jiné věci a jiné zájmy. Nebude sedět a skládat puzzle, za to zas umí jiné věci. Třeba sport je pro něj to pravý, skvěle umí kopat, umí kotoul a sudy, svíčku a podobně. Takže teď mám opravdu oči otevřené. Jako možná, co jsem psala o ty kamarádce zní hrozně, jako kdybych svou rodinu odepsala nebo tak. Tak to vůbec nebylo, ale třeba manžel měl problém dříve s hlídáním syna, nebo prostě on si s ním hrál a všechno, ale jakmile došlo na hlídání, tak z toho měl respekt. Já mohla být v kuchyni a on s ním byl půl dne, ale když jsem měla odjet, tak se bál. To ale bylo prostě když měl syn třeba do toho roku, pak to začalo být lepší. A hlavně já přibližně deset měsíců kojila, takže jsem se nemohla nějak extrémně na dlouho vzdálit. A tím pádem i syn byl zvyklý usnout u kojení, takže ani s uspáváním neměl manžel zkušenosti. A on musí na tyto věci pomaleji, aby si na to přišel postupně. A ta kamarádka furt, že můj muž ani nedokáže se postarat o vlastní dítě a ten její ano a tak mě to furt předhazovala, že já pak z toho byla špatná a vrtalo mi to hlavou a pak z toho vznikla hádka a tak. No byla jsem úplně zaslepená řečmi kamarádky, přitom teď když mám otevřené oči, tak bych s ní ani za nic neměnila. Každému vyhovuje něco jiného a já jsem pyšná na náš vztah s manželem, na manžela a na syna. Oba jsou to tak úžasný osoby a toto si nenechám nikdy už vzít. Miluji je nadevšechno a jen oni jsou ti nejdůležitější v mém životě.

V: Takže už ani vy nedáte na názor ostatních?

R: Vůči našemu vztahu ne. Jako neříkám, že prostě nějak konstruktivně se pobavit třeba o synovi a nechat si poradit třeba od mamky, nebo tchýně, nebo babičky. Třeba jak ho naučit si uklízet hračky, nebo se odnaučit vztekat, tak to si nechám poradit a ráda. Protože je to pravda a není to nic neobvyklého, v tomto věku to ty děti dělají. Ale prostě vidět i ty pozitivní věci a né jen negativní a že by ho ta daná osoba nechtěla ani za milion a takto. To doopravdy ne. I třeba se s kamarádkou, ale jinou ráda pobavím o tom, že mě manžel něčím naštvál. Ale to si spíš postěžuji a ona mě vyslechne a mě se

uleví. Toto jo, ale aby mě někdo kafral do toho, jak máme vést vztah, nebo jak je manžel špatný, když něco neudělá nebo tak. Nebo že neuměl dřív vzít vrtáčku. No a co, zase umí nainstalovat počítač, zapojit internet a je strašně chytrý. Takže i to učíme s manželem syna, že každý je jiný a každý má rád něco jiného a neznamená to, že je špatný.

V: Dobře, děkuju za vysvětlení. Ještě by jste něco dodala ohledně toho, kdy jste si uvědomila, že Váš partner je ten pravý?

R: No, já nevím. Prostě je to ten pravý. (Smích) Uvědomuji si to a časem prostě zjišťuji, že opravdu je ten pravý. Prostě jak stojí při mně, prostě jaký máme vztah, prostě jak si notujeme. Jak jsem říkala, tak jsou spory, ale to je normální. Jsme na jedné vlně v důležitých věcech a máme prostě každý svoje chyby, ale ten společný život a i ta doba jakou spolu ten pár je, tak taky ukazuje jak jsou (přemýšlí). No, prostě jak spolu vycházejí a jak spolu notují. Kdybych měla říct opravdu, kdy jsem si to uvědomila, tak to, že s ním chci opravdu být a nechci být bez něho, tak to bylo asi při ty první krizi, při tom rozchodu na jeden den. A že je ten pravý, tak to si uvědomuji prostě v rámci toho našeho života. Například nedávno jsme byli na vesnické zábavě a do půlnoci jsme měli hlídání pro syna. Tak jsme o půlnoci šli dom a manžela přemlouvali kluci ať tam zůstane a on, že ne. Já jsem se ho ptala proč tam nezůstal. Samozřejmě ti kluci to dávali za vinu mě. A manžel mi na to řekl a proč si ty tam nezůstala, tak jsem mu vysvětlila, že jsem musela dom, že končilo hlídání a kdo by pak byl se synem. A on mě odpověděl, že on přece je taky rodič a že šel dom ze stejného důvodu. Toto mě prostě dostává, to je tak krásný. Jako neříkám, že prostě manžel si nejde na fotbal, nebo na pivo, nebo na hokej, nebo tak. Ale vždy teda dorazí tak nějak v čas, co mi předtím řekne a minimálně se stane, že dorazí později a snad nikdy nepřišel nějak extrémně opilý. Prostě je v tomto zodpovědný a to je pro mě taky důležitý. Nemusím se o něj bát a můžu mu věřit, prostě chová se zodpovědně a za mě správně. Nemohla bych být s někým, který by mi přísel v pět ráno a úplně na mol. To jakmile by byl někdo takový, že nemá tu klapku, jak se říká. Tak to hned po chvilce vztahu bych udělala pápá. (smích) Toto opravdu není nic pro mě. Nepotřebuji vedle sebe pubertáka, ale muže do života.

V: No a vy jste manželé, tak před svatbou už jste měla dost těchto signálů, že jste věděla, že je to ten pravý?

R: Ano, věděla. Jako neříkám, že jsem prostě nepřemýšlela před svatbou o našem vztahu, ale to bylo spíš, že to byl pro mě velký krok, prostě už jsme měli dítě, ale ta svatba je spojení všeho, majetku a peněz, jména a vzájemná důvěra. Třeba teď, když se mi něco stane, tak prostě o mě rozhoduje manžel a né moji rodiče. Prostě musím mu věřit na tisíc procent. Takže takový promítání všeho možného a těch signálů. Jako nenapadlo mě, že bych couvla, ale prostě jsem jen přemýšlela o našem vztahu, protože svatba pro mě je fakt důležitá. Není to jen cár papíru.

V: Dobře, já vám chci poděkovat za skvělý rozhovor a za Vaší upřímnost.

Transkripce rozhovoru č. 3

V: Tak dobrý den, moje téma diplomové práce je jak člověk pozná, že ten druhý je ten pravý, že už jste našla svého pravého?

R: Ano našla.

V: A můžete mě tak nějak říct něco o vašem vztahu? A kdy jste tak zjistila, že je to ten pravý?

R: No, my jsme se seznámili přes seznamku. Protože takhle já jsem totiž byla celý život tlustá a zhubla jsem, a tak jsem si říkala, že prostě super, tak prostě kluci si mě budou všímat, že jo najednou, no tak ani prd jako jo, nikdo si mě nevšímal, tak já úplně tak zkusím seznamku. No tak první pokus seznamky byl děsný, takže jsem musela rychle aplikaci smazat, protože tam byl samý úchyl, takže. Pak jsem prostě tomu dala tak nějak šanci prostě po druhý, protože furt nic se nedělo. Já už jsem nějakého toho kluka prostě chtěla. Zkusila napodruhé seznamku, no a tam prostě jsem si našla manžela, no mě jako napsal a já úplně jo, tak má pěkný fotky. Já jsem chtěla hlavně staršího chlapa, takže mu bylo já nevím. Nějak 29 mu bylo, tak si říkám, jo, tak to je dobrý. (smích) No mně bylo 18 teprve jo. No a tak to by mohlo vyjít, měl pěkný fotky. Měl pěkný oči, strašně takový velký, kulatý, zelený hezký oči má. Tak to zkusím, no takže mě pozval jakože na rande, že mě teda jakože pro mě přijede a pojedeme do města. No tak pro mě první den přijel. Ježíš marja, já jsem se zhrozila, co jsem viděla, to bylo co, říkám ty jo? Jako obličej měl pěkný jo, ale prostě oblečení bylo strašný ježíš, jak já říkám, pane bože, to snad ne jako toto říkám, to jsou 30 léta, jak jsem to viděla snad, panebože, teďka úplně do toho, co to je toto, takže jsme šli normálně na to rande teda. Protože jsem byla na dietě, tak jsem jako nic nejedla, jsem tam měla jenom vodu. A on se tam dal jídlo a prostě jsme kecali. Potom jsme se projížděli po městě, někde jsme zastavili, už ani nevím, kde někde vedle nějakého parčíku, nebo někde jsme byli, tak jsme si tam povídali, a tak, no. No a potom mě odvezl domů. A mamka hned, tak co a já, že nevím to bylo, to asi jako ne a ona, že tak uvidíš, co bude dál. No jo, ježíšmarja, takže mě samozřejmě napsal hnedka, že jo, jako že to bylo hezký a to a že by se chtěl sejít ještě jednou, tak mě na druhý rande pozval do kina, tak jsme jeli do kina. To bylo takový, že furt mlel do toho filmu, takže já jsem ani pořádně nevěděla o čem ten film je. (smích) Jako teď ty lidi tam úplně naznačili, že co tam mele, že jo, On prostě neuměl šeptat. (smích) On mluvil nahlas a já do prdele, to je trapas. No a nakonec prostě říkám, no to druhý rande říkám, no tak jako takový, jako furt to stejný. A potom jsme šli na třetí rande, to mě pozval do Valtic, tam bylo zrovna to to víno nějak, že jak se to jmenuje. Nějaká ochutnávka. No a tak jsme tam jeli a přespalí jsme tam. A nic nebylo. Ale přespalí jsme tam a to a to už jsem si jako tak začala říkat, že jako začíná být jakože

takový, jakože se s ním dá povídat. Takový prostě, že je hodný. Tak jakože starostlivý je a tak. No takže tak jsme jako tak nějak spolu začali pomalu jako tak chodit všude a to, takže jsme tak jako spolu začali být hodně, potom se k nám vlastně jakoby přestěhoval, protože on je asi přes hodinu cesty od nás. Takže to je dálka sem furt jezdit, takže se sem jakoby přestěhoval, že tady spíš přespával hodně často, že byl tady, no a tak nějak tu jako začalo. No a pak byla první dovolená, tak jsme tak furt spolu začali být spolu a dobrý no. Jakože zjistila jsem spíš, že já jsem totiž chtěla staršího chlapa proto, protože jsem prostě strašně chtěla rodinu, co nejdřív, protože je pro mě rodina všechno. Kariéra klidně můžu být uklízečka mi to je jedno, prostě já chci mít hlavně rodinu jako jo, takže proto jsem chtěla staršího chlapa. To jsem si říkala, tak ten už taky bude chtít tu rodinu, že jo že? No tak jsem se mýlila, ale jako dopracovali jsme se k tomu. No nic není prostě. (chvilka ticha) Ted' nevím, co jsem chtěla říct. Jo, že jsem zjistila, jakože kdy s ním chce zůstat už tak, kde je ten pravý? Tak to bylo, když jsme byli na návštěvě u jedné kamarádky a on si tam podržel její miminko, tak to byl takový, jak vypadal jak tatínek. Prostě no, protože jsem si jako říkala, že to by šlo mít s ním dítě, založit s ním rodinu. No takže tak od té doby vím, že s ním chci být a že je to ten pravý.

V: To jo, no a když jste šla vlastně na to rande? Na to poprvé to bylo nic moc, tak prostě šla na to druhé ?

R: Já nevím, ale mě tak jako ukecal prostě, že já jsem si říkala, že prostě nedám na první dojem, protože já jsem si jako myslela, že věřím na lásku na první pohled no a? Jako ne, ale prostě jsem si říkala, že jako měl tak ty pěkný oči a říkala jsem si, jak to oblečení byl asi omyl, tak doufám, že to tak nepříjde podruhé. No já si to teda už nepamatuju v čem přišel už potom a myslím si, že už to bylo potom lepší. No, takže zaplat' pánbůh, protože to už by bylo jako na mě moc toto. Měl já myslím, že měl rifle, že bylo zrovna myslím nějak chladno.

V: A co měl poprvé? Jen pro zajímavost. (smích)

R: Třičtvrtáky ty kráso a takový ty jakoby plavkový, ne? Ty vole, já jsem to viděla vždycky na zábavách, na těch starých dědcích a teď já jenom ty vole, co to je, tak on to měl ještě takový, jako kdyby to měl jako tři kilometrový kalhoty jako prostě, že to za ním vlálo. Tak široký. Ale tak hlavně, že ty oči má pěkný, na to mě asi uhrál jako no.

V: A pak jste říkala, že jste přespali? Tak to je takový už odvážný jakože jste se odhodlala, když se vám ještě tolik nelíbil?

R: Já jsem totiž měla své dny, takže jsem věděla, že jako nic nebude, no on to věděl taky. Já jsem mu to řekla totiž. Takže jsme jako byli spolu, ale on si ani nic nezkoušel, jako že by nějak, aj když jsme třeba spali, že jo v posteli, že tam byla jedna celá postel, tak se nějak jakoby nelísal ke mně, že prostě radši pomalu na všechno.

V: A jaký měl třeba jakoby vlastnosti, že vás zaujal? Jako jo oči vzhledově teda ale co měl za vlastnosti.

R: On byl hrozně hodný, poslouchal něco jsem mu říkala, vnímal mě, docela jako mluvil, tak jako chytře, jakože ví jako o čem mluví. Ví, že o čem mluvím já a chápe mě, co potřebuji jakoby za chlapa k sobě a tak, takže to mě jakoby zaujalo, protože najít chlapa tady v dnešní době, tedy jakože nic moc, je to tragédie.

V: A co on na váš věk? On chtěl mladší.

R: No, já jsem totiž mu neřekla. Já mu to zatajila. Protože jsem věděla, že bych si se mnou nic nezačal, že jo? Nebo že by jako vůbec nechtěl se sejit ani no takže.

V: A kdy to zjistil?

R: No myslím, že to zjistil na tom třetím rande. Že jsem mu řekla, že mě je 18, no a on jako ježišmarja, že si připadá jak úchyl. A já ne, že jsem dospělá. Jako chvilku se z toho musel oklepat, ale vzal to dobře, jen jeho rodiče moc dobře ne. Spíš vůbec.

V: No a já jsem mu to vysvětlila, jakože jste kecala jako na kolik jste tam psala, že vám je?

R: Hmm, myslím 21 nebo 22. Zas tak velký skok to nebyl. No já mu to vysvětlila tím, že by se semnou jinak nesešel. Protože kdybych tam dala svůj věk, tak oni všichni furt, že jsem moc mladá, tak to ne že jo. A já si myslela, že ti starší chlapi budou chtít tu rodinu brzo. Tak jsem si říkala, tak nemůžu tam dát, že mi je 18let. To si budou myslet, že si něco jen užijeme a nazdar. Tak že jsem chtěla vypadat, tak jakoby trochu vážně a že opravdu chci vážný vztah a na celý život. A vyšlo to.

V: No a co ta jeho rodina mluvíte o ní tak, že z toho nebyla nadšená, tak už je z toho nadšená? Nebo co tam bylo ze začátku za problémy?

R: No oni hlavně ten můj věk řešili, že prostě jakoby jsem asi mladá, že jo na něho a nevěřili tomu, že bychom spolu jako zůstali. Mě se tam ani jako moc nechtělo jezdit, protože to prostředí není úplně ideální. Jako já nejsem žádná fiflenka, že bych potřebovala mít jako naklizeno, ale toto prostě ne. To je příliš. To je vyloženě špeluňka. Prostě to se nedá jako.

V: Jako nějaký nepořádek?

R: Nepořádek a smrad, prostě teď oni tam mají psa. Tak jako budíž pes, že jo? Doma to normálně tak mívají lidi, ale prostě. (nádech) Prostě ona totiž jak má jakoby jednu dceru, kterou měla ale asi v 16 letech. Takže ona už je dávno pryč, že jo? A má ještě jakoby tři další děti a to jsou všechno chlapi, tak prostě tam jakoby žijí. To je prostě, že jo ženská se na to asi může vykašlat prostě později, jakože něco furt uklízet, že jo, už jí to asi nebaví. A teď prostě ona třeba měla jakoby v té době, když jsme se poznali,

(nádech) měla jako raka, prostě rakovinu. Jo a teď já prostě jako jo, jakože bylo mi jí líto, ale toto prostě, jenže ona to potom začala převracet proti jakoby mě. Jo, protože tím, jak ten můj manžel furt byl tady, potom u nás býval, tak ona ho prostě, protože ten její nejmilovanější dítě prostě, takže ona jako byla ublížená, že prostě jsem ho jakoby ukradla. Jo, takže ona mi to jakoby zazlívala, takže já mu teďka jakoby spíš nemám ráda, jo? Protože ona prostě to využívala, tak jakože no a na Vánoce abys tady byl a já říkám, no, to ne, ale tak na Vánoce tady snad budeš se mnou ne? Jako ona, že prostě já už tady nevím jak dlouho tady a takový kecy, prostě, že ho psychicky vydírala. Takže on musel být jednou na Vánoce tady, potom tam a tak.

V: No a jako to bere jako ten váš partner tady toto?

R: No já se přetvařuji a on to neví, že jí nemám ráda, no. Já jsem dobrá herečka já to umím hrát. (smích) Ne , protože já vím, že by ho to mrzelo, že jo? Že prostě jakoby nemám ráda jeho mamku a tak jako jo, ale prostě jako ať se na mě nezlobí. Ale toto je na mě prostě moc, jako tak moje mamka, třeba nás tady neprudí jako jo, ona nedělá nějaký jakoby zlo zbytečný. Jo, že třeba je tady dlouho nebudu, tak teď si tady sednu a budu tady s vámi a takový prostě věci nedělá. A mě to jakoby vadí, prostě toto vydírání, tak prostě máš rodinu, tak teď se starej o tu rodinu a nestarej se prostě jakoby o tu svou bývalou rodinu, že jo? Je to jeho mamka. Samozřejmě vždycky prostě bude jeho mamka, takže v pohodě? Jo, ale tohle už mě vždycky akorát jako vytáčelo.

V: Tak ona má třeba jakoby manžela, nebo někoho tam?

R: Jo má, jenomže jo, no ne jak se to vezme. Oni mají každý svou ledničku, ten má zamknutou, aby ona tam nemohla a jako vůbec si sebe nevšímají. Ta se dívá na televizi v pokoji. Ten se dívá v obýváku.

V: Takže má ale někoho, nějakou malou oporu tam?

R: Vůbec spolu nespí v ložnici, ona spí v tom pokoji, on spí v ložnici. Ta ložnice má totiž prý jakoby plíseň, někde ale neví kde, protože to zkoušeli odsouvat všechno a nikde nic není, jako že by to bylo nějaký mokrá, ale tam prostě cítit plíseň, tak ona tam být nemůže skrz tu její rakovinu. A ještě že má chopen a cosi kdesi, takže vlastně tam prostě být nemůže, protože se jí blbě dýchá a tak dále. No takže spí v pokoji a tak, jako jsou tam vedle sebe, ale vůbec spolu jakoby nejsou, no. On jí má úplně ukradenou, jako jde si nakoupit sám a odjede ani nic neřekne. Tak a já jsem jí říkala, tak proč teda sním furt jako je? Hmm, já nevím, no já že se s ním rozvedu, už se mu to jako řekla (imitace tchyně). Ale nic se neděje, že jo? Tak ten chlap si řekne, no ne, já seru na bábu, nic se neděje, tak prostě nebudu to řešit.

V: Takže no je to těžký, no ale nemůže Vám brát jako vašeho manžela.

R: No nemůže, když teďka už má rodinu, že jo? Třeba když se malý narodil, tak, jak jsem byla prostě v šestinedělí, ještě jsem nebyla ani uzdravená, prostě nic jako a manžel, že už to mamka prostě doma nezvládá. A jestli by tady nemohla přespat? A já úplně, že si děláš ze mě srandu říkám, že neexistuje. Prostě zaprvé já nechci, aby tady někdo spal, protože zaprvé nemáme kde a tady na gauči mi jako někdo chápat nebude. Protože ten je jako nový, tak jak to mít zvalený hnedka, že jo? No, prostě jsem musela něco vymyslet, a prostě já jsem ještě byla neuzdravená a jak mě může sakra někdo otravovat v mém šestinedělí. Jakože teda ještě se budou starat o nějakou ženskou, jako já se o ní umím postarat, říkal, a já říkám, no ale o to nejde, chápeš o ten princip, já nebudu mít soukromí jako a já potřebuju mít soukromí. Já teďka, potřebuju se uzdravit a potřebuju se postarat o můj malý dítě a ne prostě, abych se tady starala ještě o nějakou ženskou, prostě mi ani nepřipadá v úvahu. No ten byl na mě úplně extra naštvaný. Že prostě já ti to jednou vrátím a takový. Já chci pomoci své mamce a já říkám a jak jí s tím pomůžeš, že tady bude spát týdnů jednu noc? Co to vyřeší? Co to vyřeší? Nic to nevyřeší. Pokud má nějaký problémy, co to vyřeší, tak je tam jako a nemusí to řešit tady ještě s námi nějak jako.

V: Nechtěla jste prostě v šestinedělí řešit rozepře mezi tchánem a tchýní, ještě by jste byli za ty zlý před tchánem.

R: No právě.

V: Takže jako nemáte to jednoduchý. A když se na to teda podíváme zpátky, kde jsme skončili, tak jsme byli v těch Valticích. Pak jste tady žili jako v domě, nějak s Vaší mamkou ?

R: A s jejím partnerem teda.

V: A jak to funguje? Jako probíhalo? Prostě jste měli sdílenou domácnost, takže. Bylo to jako v pohodě, nebo každý, že jo chce mít jako svoje, pak už a jaký to bylo, jak to manžel zvládal, protože on přišel do cizího?

R: Já si myslím, že to zvládal dobře, protože jakoby nemusel prakticky nic dělat, že jo? Protože teďko jsme tady dělali s mamkou my. Ale jakoby celkově on ze začátku byl jako fakt hodný i k mamce. Jako on měl mamku rád, mamka ho taky měla ráda prostě, že jako všechno v pohodě, a když se mu něco řekla ať to udělá, tak to udělal a tak. Takže jako my jsme s ním neměli, nebo moje mamka s ním neměla jakoby problém ze začátku a normálně jsme spolu vycházeli. Oni vstávají do práce, že jo? Já jsem ještě chodila, myslím do školy. On pak taky vstával do práce, takže jakoby úplně v pohodě. Nějak jsme se jakoby nepřekázeli tady. Jo, když jsme chtěli být sami, tak jsme byli u mě v pokoji a mamka byly tady dole v obýváku. A takže jako. Nějak jsme se nepřekázeli.

V: A mluvíte o tom v minulém čase už to tak není ty vztahy nebo co se stalo?

R: No myslím si, že už je, tak asi úplně není. Nevím jak jestli z manželovy strany je to jakoby trochu jiný. Myslím si, že asi jo, protože ono to je hlavně tím, že on teďka prostě jak jakoby nic dělá, že mu všechno musím furt říkat a ještě je stokrát a on to stejně neudělá. Tak prostě já si postěžuju kolikrát mamce a ona se naštve a prostě přijde a on ji nemůže říct ne, že jo, protože tchýně, takže prostě pojd' zaťukat hodiny, tak on prostě musí jít a zaťukat hodiny. Jo, takže prostě, když mu to řeknu já, tak ne. Takže on asi ji teďka jakoby úplně už asi tak jakoby rád nemá, nebo já nevím, jak to bere. On to bere tak, že prostě on potřebuje, aby se mu řeklo, co má udělat, jo já zas to беру tak, že musíš, co vidíš a potřebuješ to udělat tak jako ne on to prostě nevidí, no takže, takže mu to musíš říkat. A mamka je právě taková, že ví, že prostě jí neřekne ne. Takže ona vždycky, když přijde, tak se prostě jde makat a on už je jakoby naštvaný, protože nemá ten svůj klid. Nemůže si ležet v klidu na gauči.

PAUZA

V: Tak byla pauza a teďka jsem si vlastně naposledy bavili o tom, že manželovi se nechce jakoby nic dělat doma, že chce mít svoje pohodlí a klid. Tak můžete pokračovat.

R: Takže mamka vždycky právě musela přijít a říct mu prostě pojd' to udělat, pojd' to udělat a ona ho už jakoby tak asi úplně moc ráda nemá, protože ví vlastně co všechno já jí říkám. Říkám jí úplně všechno, protože to je taková moje kamarádka rovnou. Takže ona vlastně ví úplně všechno a jakoby štvě jí to, že jo, že prostě já nemám takového chlapa, abych jakože měla v něm tu oporu, aby mě pomáhal, že ho nic nenapadne, takže jakoby i ji to štvě. Takže proto už ho spíš asi až tak moc ráda nemá. I když jako on je dobrý třeba na to, co dělá. On má rád elektroniku, takže ono jako všechno spraví třeba vysavač spraví mamce a toto, že prostě všechno poradí třeba, co má koupit takový a takový jo, takže on na toto je třeba dobrý. Ale jinak prostě dokopat ho k práci, aby mi pomohl třeba s něčím, nic nevidí, všechno se musí stokrát říkat. Je furt unavený a já jako taky jsem, ale musím se starat o dítě. Takže kolikrát mě všechno bolí? Hlava mě bolí, jak čert prášek nepomáhá a teď ještě toto a taky musíš fungovat. To on ale nechápe. On nic nevidí, on je unavený.

V: Tak asi podle Vašich slov aktuálně procházíte nějakou krizí? Můžete mi ji popsat. Podle ostatních rozhovorů krize vedly k upevnění vztahů a citového pouta. Měli jste už předtím nějaké krize?

R: Prostě já jsem, že jo porodila malého a z minuty na minutu prostě jsem se stala mámou a musela jsem to si všechno prostě přizpůsobit malému. On je prostě na prvním místě, pak dlouho nic, pak jsem někde já zhruba, pak je ostatní všechno. A prostě nejprve prostě malý a to je pro mě jako hlavní. A jsem za to ráda a dělám to ráda, dělám to pro něj a tak dále, ale prostě manžel ne, no on se prostě stal otcem a tak nějak si ale jede furt ten svůj režim, prostě jo, on jde do práce, přijde z práce hrozně unavený, bolí

ho nohy. Takže druhý den, když jdu ven s ním, tak nemůže vůbec jít, protože ho strašně bolí ty nohy. On si potřebuje odpočinout a kolikrát tady prostě spí na gauči. Já tady žehlím a já jsem našťvaná, že vůbec ho vidím, že tady si přede mnou dokáže lehnout a spát, jako protože prostě já tady makám, žehlím tady jako kráva a on prostě si bude ležet a nic nedělat. On si vstává poslední dobou v jedenáct hodin, takže já už mám dávno malého po obědě. Dávno si tady, mám poklizeno toto a prostě čekám jenom, až se vzbudí frajer, abych si třeba mohla jít jenom na záchod. On si hraje na počítači ve dne, v noci furt hraje třeba do dvou do rána, ale pak vstává v těch jedenáct a pak je furt ještě unavený, takže spí přes den na gauči. Tak já mu říkám proč nejdeš spát s námi, ať teda seš vyspaný a můžeš si hrát přes den a nebudeš mi tady chrápat přes den. Ne, on neusne dřív, on neusne dřív než ve dvanáct, v jedenáct, v jednu nebo ve dvě. Říkám ty vole, když jdu prostě spát, tak on jde spát třeba malý hned v osm, pak jde spát třeba v devět, než prostě usne a já stejně od těch devíti jsem v posteli a taky ještě nemůžu spát, tak jsem třeba do dvanácti vzhůru, ale prostě třeba čumím na mobilu, nebo něco si píšu, nebo támhle koukám na malého, jak krásně spí, ale prostě jsem aspoň sakra v té posteli, ale ne on ne prostě on bude dole na počítačích bude tady mlet do tří do rána a nic prostě. Jo a to je pro mě prostě to, co ve mně úplně evokuje, tak ale máš dítě sakra. Ted' třeba se stalo párkrát, jo. To já úplně nesnáším. Je prostě večer a malý třeba když se blbě nakrmí, takže třeba se nakrmí v sedm a v 8 koupat. No tak prostě ho nechám ještě spát, že třeba jdeme koupat až v deset, prostě podle, jak se vzbudí, že jo? A ted' kolikrát prostě on hraje a tu hru ted' zrovna nemůže vypnout, že jo? Že třeba zrovna hraje. A ted' já říkám, píšu mu milion sms, protože na něho nemůžu mluvit, když malý spí, tak mu píšu smsky, ať jakože je zticha, ať se nevrčí furt na ty židy, protože to dělá strašný rachot, tak potom malý se mě furt budí. Ted' on mele do toho nahlas, říkám mluv tam potichu, protože ten malý se mě tady vzbudí, říkám, já tady mám všechno potichu, protože ted'ka prostě on má takový režim, že musí být prostě ticho, aby mohl spát. Takže a ted' prostě už jsem mu třeba psala malý už asi pravděpodobně se za chvíli vzbudí. Připrav se. Naschvál jsem mu to psala asi 5 minut předtím, když jsem si tak jako říkala, že už jeho čas, aby to jako vypl, aby nezapínal tu novou hru, jako jo říkám, protože prostě půjdeme asi koupat, tak ať na to připravený, ať s tím počítá. A ne malý se mě vzbudí tak jak jsem si myslela. A ted' já mu píšu, tak jdeme koupat. A on na mě, že zrovna ted', já ted' nemůžu to vypnout, ještě tři minuty počkej a já říkám, já ti počkám, ale ten malý ti nepočká. On už má hlad a já ho potřebovala nejprve vykoupat, takže dělej a on prostě ne, on to dohraje, takže já jdu nahoru, mezitím si všechno odnesu, protože tady mám dole milion krámu, co musím odnést nahoru. Jdu nahoru, mezitím se tam, že jo, snažím se ho nějak zabavit, protože on už má hlad, tak kráva ted' já ježiš, máme dítě, bude řvát, já tady jako co mám ted' dělat, drásat tady jako neřvi ještě počkej ne, tak tomu nevysvětlíš jo tomu malému děcku, tak já říkám, (manželovo jméno) a když já jsem mu to říkala, říkám, prosím Ty, ale zrovna ty máš dítě, takže prostě buď budeš mít dítě, nebo budeš mít hry. Ale v tom případě se sbal a běž do prdele, protože tady takového chlapa nepotřebuju, aby mi tady říkal, prostě

čekej teď chci, ne, to dítě prostě jednou ty máš mít na prvním místě dítě prostě a ne jakože hry. A že ty a že seš unavený víš, kolikrát mě všechno bolí, mě bolí záda od porodu úplně příšerně mě bolí záda, bolí mě břicho, bolí mě hlava. Když mám svoje dny, tak to je strašně příšerný, prostě všechno mě bolí, bolí mě ruce, nohy. Já všechno ti tady prostě peru, žehlím uklízím, vařím, o malého se starám, co ještě víc chceš? Myslíš si, že až bude malý chodit do školky, co já myslíš si? Že já nebudu chodit do práce a přijdu z práce, co jako asi budu se starat asi o co, o hovno. Tady ti ho strčím a starej se o něho. Ne, já budu muset se starat o toho malého zase, takže já budu z práce unavená, pak přijdu. Doma ještě budu unavenější, protože budu se starat o malého. A jako co si myslíš? Jako že řeknu prostě malému ne polib mě prdel, nebo co? Jako ne prostě budu se muset starat. A je jedno jestli mě bude bolet hlava nebo nebude, jestli mě budou záda vole, jestli se umím rozštěpit? Třeba to vůbec nikoho nezajímá. To dítě prostě má svoje priority a musí se o ně starat. Proto to dítě máme. Je to prostě starost, zodpovědnost. Jak je těžké někoho udržet při životě, to dítě musíš udržet při životě, že musíš poznat, zda je nemocný, teď nevíš, jestli je to nemoc, není to nemoc, musí se to řešit, nemusí se to řešit. Není to blbé, je to život a řeším, co mu mám dát na kapky, jak mu to mám udělat, neublížím mu a takový jo a manžel je prostě v klidu, že on vstane v klidu, v klidu se nají, ještě během dne jedeme třeba nakoupit. Přijdeme z nákupu, malého jsem třeba krmila během, jakože v autě, třeba jsem ho krmila, nebo něco, ale vím, že prostě přijdu dom a on bude mít zase hlad, takže prostě vím, že já budu muset takhle se vším prasknout a ještě prostě udělat rychle jídlo a rychle ho nakrmit místo toho všeho. On třeba jako jo vynese nákup jo, že prostě nestarej se já to udělám. Když mám malého, tak že jako jo udělá. Jo, ale prostě já tady teda krmím, ještě prostě potřebuju třeba do toho čůrat. Sotva jsem si umyla ruce, teď ho krmím a on prostě si v klidu sedne a jde v klidu jíst, má hlad. A já říkám, ty vole, ale já jsem taky ještě nejedla, taky mám hlad, takže buď si teda jako buď teda jako něco udělej, vybal ten nákup, nebo něco, nebo se rychle, ale teda najež a nezdržuj se u toho a ať potom taky můžu já zase jo, že prostě on ho nenapadne jakoby, že teda obstarám toho malého, že on prostě totiž neví, co to všechno obnáší. Jo, takže mě to prostě strašně vytáčí. Vytáčí mě, že mu to musím říkat nakrm ho, přebal ho, udělej toto. Tak snad vidíš, že má hlad. To dítě vidíš, že? Že potřebuje přebalit, že má mokrou plínu, že prostě ne, on to prostě nevidí a mě to strašně vytáčí, takže to je taková naše krize prostě a já nevím, kdy to skončí jako jo. Teď je to takové trošku jakože lepší, že teď mě jako sere míň trochu ten chlap, ale stejně mě furt štve prostě, protože no prostě, on má třeba připomínky, když já mu řeknu, mile, já musím prostě na zkoušku divadla, když seš doma, tak prostě pohlídáš malého. Jsou to tři max čtyři hodiny jako jo. A on mi na to řekne: no, tak to je super, to si ani nezahraju. Říkám, jak to můžeš ty vole říct, vždyť máš dítě, tak snad nejprve prostě obstaráš dítě a ty vole to hraní počká, ale to dítě ti nepočká, to dítě takhle je teď malý a to už takhle malý nebude. Užívej si to právě, že teďka nemusíš nic dělat. On furt totiž čeká, že já se těším spíš až bude chodit a mluvit, to bude sranda a já říkám, ne, nebude, to bude větší starost, než je teď. Zrovna teď totiž se nakrmí a spí. To je

všechno. Jsem tam ještě jako ťuťuňuňu, že jo? A to je všechno, ale prostě to až bude větší, to budeš muset za ním furt lítat, aby něco. Že jo teď ty rohy budeš muset obstarat nějak, teď zásuvky, teď rychle to. Teď děcko budeš sbírat všude možně, podíváš se jenom támhle z okna a děcko bude dávno na druhé straně baráku. To prostě to jako nebude prdel. To bude právě, že ještě horší.

V: A tato krize začala ihned po porodu?

R: Jojo, ve mě to právě utkvělo ještě jakoby víc tím, že prostě já jsem si představovala, že jako prostě půjdu domů. Tak přijdu domů. Tak prostě ten chlap jako bude prostě fakt při ruce jo, naschvál byl měsíc doma. Čtrnáct dnů otcovská a čtrnáct dnů dovolená. On celou dobu spal na gauči, že je unavený. Takže já poraněná žehlila. Já jsem myslela, že už mi ten spodek upadne, protože to bylo takový to táhlo prostě jak jsem dlouho stála. Tak já říkám, ty kokote, já už to nedám a on mě viděl, že já se trápím a neřekl třeba tak to, nech já to udělám. Třeba o žehlení zrovna teda asi ne, že jo? Ale něco jiného prostě ne a říkám, já jsem si myslela, že prostě ten chlap přijde, udělá mě jídlo, aspoň že mamka mě prvních čtrnáct dní vařila, jinak bych jako byla asi hlady, jo. Já jsem myslela, že prostě to bude jako fungovat takhle a on prostě tím si mě jakoby zablokoval, takže mi to jakoby se táhne celou dobu, já se prostě naštvaná na tohle.

V: A zkoušela jste to nějak řešit s partnerem?

R: No zatím si vedu jenom monolog, protože mi přijde, že mě vůbec nevnímá a mluvím si prostě do vzduchu. Jako už je to o něco lepší, ale opravdu jsem si představovala něco jiného, než je u nás. A teda vidím to i ve svém okolí, že se prožívá tato krize. Takže snad i brzy skončí.

V: No to Vám taky přeji a vzájemné pochopení. Vrátime se trochu zpět. Takže jste zjistila, že je to ten pravý? Partner si jako choval to miminko, ale jako ale v čem je ten pravý? V čem? Jak to mám říct jako co, co má co jiného nebo nemá než jiný, že je ten pravý? A po jak dlouhé době jste zjistila, že je to ten pravý?

R: Po dvou a půl roku asi.

V: No tak to je nějaká už jakoby doba, takže to bylo jako jenom ten pohled na to dítě, nebo se to nějak budovalo?

R: Asi pohled na to miminko, já prostě v té době už jsem chtěla tak strašně rodinu. Řekla jsem si, že jo a on byl takový hodný jako na to miminko a takový, jakože to tak jako tak držel tak pěkně a pak jsme se o tom jako bavili. Právě, že bych jako chtěla tu rodinu a on, že jako jo, ale teď ještě ne a říkám, no, ale já už prostě chci, tak jsem ho tak jako spíš dokopala. K tomu a jako mě se líbí, že takhle já nemám ráda moc, když musím všechno vymýšlet sama. V tom vztahu, že kam půjdeme, co budeme dělat a tak dále, ale na druhou stranu se mi líbí, že to koriguji já. V tom případě jo, že prostě si to jakoby všechno vysněný splním, takže půjdeme tam, budeme dělat to, objednej toto,

udělej to a poslouchej už bude valentýn. Tak pozor jo. Že mu to prostě připomínám, aby jako byl v obraze a říkám hele rodina, jo, tuky, ty ťuk a jdeme na to jako jo. Takže prostě se mi líbí, že to koriguji. Takže se mě líbí, že prostě mě jako poslouchá trochu tady v tom, nebo že si jo umím ho tak jako zpracovat, aby to bylo po mém prostě. Jo a to mě jako vyhovuje.

V: Asi takže tak že jako nemohla byste mít nějakého dominantního muže, který by chtěl řídit Vás?

R: Nemohla bych mít asi nějak dominantního muže. Ale u nás to taky úplně vždy není na mě. Takže já jsem dominantní úplně moc jako, nebo hlavně já jsem strašně umanutá, že když není po mém, tak já jsem naštvaná úplně hrozně moc, jako že prostě já to chci mít podle sebe. Jo, třeba viz nábytek. Jo, já říkám, vybrala jsem si ho já a on úplně ne prostě ne, že by to byl náš barák. Jakože jsme si stavěli nový a udělali by jsme tam nový věci, tak bych musela i jakoby dělat kompromisy jemu, ale tím, že je můj a já jsem si to vybrala a platila jsem si to já, tak prostě ty toho kecat nebudeš. Jako líbí se ti to, nebo nelíbí, to mě nezajímá, to je prostě můj styl, já to chci. Kdyby jsme takhle měli třeba stavět spolu, tak už by ty peníze byly dohromady, že jo prostě a teď já úplně ty, jo mě se líbí toto a on ne. Ne, ne mě se líbí toto.

V: A on by si za tím stál?

R: Myslím si, že by si za tím dlouho stál, dokud bych do něho fakt nefrčela, ale třeba to bylo u výběru jména dítěte. Já úplně, že Daniel, no jako jenže ve spojení toho příjmení Daniel *****, prostě mi to zní úplně debilně, jako říkám, tak aspoň Dan *****, aby to bylo kratší. Stejně by jsme mu my říkali Dane, že jo Danečku? A on, že mně se víc líbí to Daniel a já úplně a mně se zase líbí Erik, třeba ale jako já jsem chtěla Erika. Erik *****, říkám, to je úplně nějaký kravaták, ty brd'ó, vidím taštičku, ne jak si jde, právník prostě někde, úplně bomba, jméno jako jo. A teď on jakože vůbec se mu to nelíbí ten Erik. Já říkám, ale mně se nelíbí Daniel. V tom případě já chci Erika a on prostě furt si stál za tím svým. A teď já jsem si říkala, počkej, nebud' blbá, když to druhý bude možná třeba holka, tak ale pak mi nemůže nic říkat, prostě on si vybral Daniela fajn, ale já vyberu to druhý dítě a jestli to bude kluk, tak je to jasný Erik a když to bude holka, tak mě nemůže říct nic a že se mu třeba nelíbí Olivie, to mě nezajímá, já to prostě budu podle sebe, takže jakoby zase jsem taková jakoby, že se mi líbí, že on prostě tak jo stojí si zatím. Ale v tom případě to druhý budu vybírat zase já jako.

V: No a jako souhlasí s tím?

R: S tím jménem ne a to má blbý. Já se ptát nebudu, jestli je ten formulář furt stejný a ten se podepíše najednou, prostě to tam vyberu a napíšu a víc mě nezajímá jako. (smích)

V: A kdy jste tak zjistila, že jako je takový, že se dá zpracovat hezky a Vám to vyhovuje?

R: Tak asi po 3 měsících vztahů. No, dá se hodně dobře zpracovávat. Ze začátku to bylo úplně jednoduchý ho zpracovat. Teď už je to takový trošku těžší tím, jak mě jakoby už asi zná, prokoukl všechno a takový. Tak je to takový těžší, ale dá se furt zpracovat, no.

V: A jako jaká to byla situace? V jaký situaci to bylo?

R: Třeba když se něco stalo, tak já jsem hrála děsně uraženou, že mi to hrozně urazilo a on mě prostě si snažil udobřit a já byla jsem fakt děsně našťvaná jako a on mě prostě musel koupit kytku a říkám, hmm, tak trochu jsem vyměkla, ale ještě furt to není ono, tak jako ono, tak pak ještě něco koupil. (smích) Zase tak jako jsem se tak jako usmiřovala postupně. A pak prostě, třeba když jsem vymýšlela dovolenou. Tak Chorvatsko bylo myslím jednou, tak to jako v pohodě, ale pak jsme si vymyslela Ameriku, protože říkám, já už se tam pak nedostanu prostě a teď, když mám jakoby našetřený prachy a on taky má nějaký prachy, tak prostě můžeme jet. Jenomže pro něho to bylo takové, že neví. Že je to moc peněz, to se mi nechce a já říkám, no ale tam už nikdy nepojedeme, takže se ti chce jako, takže prostě jsem ho tak jako dlouho nutila, až jsem ho vlastně přinutila tím, že jsem zaplatila letenky, takže už prostě nebylo cesty zpět, tak musel taky potom jako. Takže už se s tím pak jsem smířil, ale teďka se tím všude chlubí a nadšený z toho je, že byl v Americe. Tak říkám, ale kdybys nebyl, kdybys nebyl, jako kdyby to nebylo po mým, tak se nikam nedostaneš. On totiž nikdy nikam moc necestoval s jeho rodinou. Oni byli maximálně Chorvatsko, Bulharsko, Rumunsko. To je všechno, jestli Řecko. A já jsem cestovala každý rok. My jsme byli každý rok na letní dovolený, každý rok jsme byli dvakrát na horách, takže my jsme prostě cestovali hrozně moc jako, takže já mám procestovanou skoro celou Evropu a prostě hodně. Takže, takže já jsem na to zvyklá. Jo, a já třeba zas radši omrzím zimní dovolenou a budu radši prostě na letní. Takže, takže já chci hlavně tu letní prostě a je mi jedno, jestli to bude Chorvatsko, nebo jestli to bude tady u Macháče, je mi to jedno, ale prostě chci mít jakoby tu letní u moře prostě, nebo u vody někde. Takže jsem ráda, že jsem ho jakoby takhle dokázala zpracovat, ale kdybych ho fakt nezpracovala, tak já se nikam nedostanu, jako já to taky neuvidím, že jo? Protože já bych tam sama nejela, kdo by tam jel se mnou? Moje mamka o tom vůbec nic neví, že jo? Teď bych to musela všechno zařizovat a mluvit já. Takhle jsem ráda, že aspoň ten můj manžel jel a že jsem ho dokázala tak zpracovat.

V: No a měli jste nějaký jakoby postupem toho vztahu nějaký krize, kdy si, jakoby si fakt uvědomovala, že se prošla nějakou krizí, že se na něj můžeš jakoby spolehnout, že? Taková ta spolehlivost důvěra, třeba co důvěra, nebo to, že tě opravdu chce, když to zjistila, že tě opravdu chce, že jako?

R: On do mně? On prakticky mě říkal, že se do mě zamiloval hnedka jakoby napoprvé, když mě viděl, že jako děsil ho ten věk jo, jakože a pak si říkal, no jako je pěkná, je chytrá a takový to, že jako. No jo, takže ale já jsem mu třeba nikdy nedala najevo, že by mi nemohl nevěřit. Já totiž jakoby, když jsem měla vztahy, tak mě vždycky prostě ti chlapi jakoby bodli do zad. Jo to bylo prostě, ale furt jako a já už jsem z toho byla na nervy jako, takže jsem taky taková byla opatrnější ze začátku v tom vztahu. Ale třeba jeho bývalá přítelkyně ho podvedla. Jo, takže on si prakticky asi tři roky jakoby ode mě udržoval takový jakoby odstup. Jo, byl to ke mně chladný a mě to strašně štválo, tak já jsem říkala, proč seš takový, vždyť já jsem ti nedala nikdy najevo, že prostě nemůžeš být se mnou, že mi nemůžeš věřit. A takový prostě já jsem ti nic neudělala. Naopak, když jsem měl takový intimní problém trochu z jeho strany, že jsme nemohli, tak půl roku jsme neměli nic a já jsem jako nikam nešla, že jo? Za někým jiným, jako proč bych to dělala? Já nejsem taková prostě, že neví. Ne že prostě nevěra u mě neexistuje. Neodpouštím, nazdar jo prostě. Prostě on viděl, že já jsem jakoby furt sním, že jo, že jsem nikam nelezla nic, tak se divím, že prostě ho to jakoby neobměkčilo z jeho strany a že mi jakoby nezačal víc věřit, jo. Mě přijde, že mi tak začal věřit třeba, já nevím tady před dvěma roky jo, že prostě až před tou svatbou, prostě mě jako začal, tak jako brát, jak to říct?

V: Měl nejspíše nějaký blok v tomto ohledu, je to možné?

R: No jo, protože ona prostě mu ublížila, že jo říkal, ale já jsem mu říkala a stokrát říkám, ale já nejsem tvoje bývala, já tě nikdy nebudu podvádět. A hlavně já to nesnáším. Sama bych to nikdy neudělala. Prostě ne, já se radši rozejdu a druhý den se půjdu teda vychrápat s někým jiným, s kým chci. Ale nebudu to dělat za zády jako. Nikdy prostě jo, takže to ne jako, takže jako z mé strany tam jako v něm důvěra byla, protože vím, že prostě on nikam nechodí jakoby chlastat. Jediný, co je jeho neřest, tak kouří prostě, ale jinak prostě nechodí chlastat, není jakoby zlý nějaký, nebo že by se čuměl po babách, jako třeba jenom vidí nějakou. Že jo a ne to on takový prostě není, takže to jako já mu věřím, i když taky bývaly doby, kdy jako jsem si říkala, že bůh ví, jestli takový vůbec do té práce chodí, jestli není někde jinde jako. Že je nějak dlouho pryč a takový, ale pak jsem si říkala, ne u něho to nehrozí, že to bude dobrý, ale on z jeho strany byl takový chladný ke mně no, takže to bylo takový blbý. To trvalo strašně dlouho.

V: No a kdy a kdy sis jakoby řekla, že ne, to prostě nehrozí, aby šel za jinou?

R: Já jsem mu věřila prostě od začátku. Prostě i tak mluvil od začátku, věděla jsem, co se mu stalo a prostě tak

V: Takže nebyli z Vaší strany žádné žárlivé scény? (smích)

R: Ne, ne ze mě ne. Jenom jsem třeba jakoby řekla jako taky, ale spíš ze srandy jsem to myslela jo. Takový to jenom bůh ví, jestli nemáš nějakou jinou, že jo? A takový, ale prostě nebyla jsem jako nějaká, že bych dělala žárlivé scény to vůbec.

V: A Kdy jste si uvědomila, že on Vás jakoby opravdu chce, že jste opravdu ta pravá a kdy jste věděla, že toto pro něj jste? Že si neuděláte rodinu a že prostě nebude za dva roky konec?

R: V tom mě ujistil, protože mě řekl, že kdyby tady nechtěl být, nebo být se mnou, tak by si mě nikdy nevzal ani. Takže prostě mě v tom utvrdil, že prostě, tak jsem jeho prostě pravá. Zůstane se mnou. Ale stejně nikdy nemáš jistotu, prostě se podívám na své rodiče, tak po dvaceti letech prostě to táta vzdal a jako konec. Hmm, takže jakoby furt jsem jakoby opatrná. Prostě jsme se vzali a teď by to měly být naše peníze. Ale furt prostě to mám v sobě. Proto jsem tu rekonstrukci dělala z mých peněz, proto to je jakoby můj barák, takže nechci, aby tady jakoby něco platil. Jo, že prostě je to, že kdyby náhodou někdy tak prostě, že jo, nebudu nic vyplácet, prostě vem si tady počítač a běž jo že prostě.

V: Jako takhle to máte oba nebo jenom vy?

R: Oba. My jsme původně chtěli aj předmanželskou smlouvu si udělat, protože on taky má barák, kde žijí jeho rodiče. A kdyby náhodou, tak tím pádem je jakoby můj, že jo? Taky, protože je to jeho. Jakože vidím to i u našich, že mamka ten dům dostala od svých rodičů a vše se tu snažila platit sama a při rozvodu chtěl taťka vyplatit, ale mamka by neměla z čeho. Takže to bylo taky složitý a nakonec je dům můj. A nechci, aby to tak bylo u nás a ani manžel. Každý máme svoje a prostě bydlíme spolu u mě a vyhovuje nám to. Jsem opatrná, tady kvůli tomu jsme si původně chtěli dát předmanželskou smlouvu, jenže jsme zjistili, že ta předmanželská smlouva je úplně o ničem. Takže jsme si řekli, že prostě buď dáme na dobrý slovo, že prostě já to udělám takhle a kdybychom se rozvedli a on to udělá takhle, že prostě já ti to tady nechám. Já nepotřebuji, jo. Půjdu pryč za mamkou. A nebo prostě si kdyžtak ještě uděláme prostě nějaký jenom papír, si sepíšeme my podepíšeme ho nějaký notář nám to neuvěří a prostě, aby to bylo jakože tak takhle to bude.

V: Trochu mi to ještě přibližte.

R: Protože zase že jo, kdyby třeba nedej bože náhodou se něco stalo, že jo? Dřív prostě tak já bych třeba mohla vypakovat ty ho rodiče, že jo? Z baráku a ten barák je můj, tak táhni, že jo. Protože by byl jakoby můj, že jo, protože to je teďka je napsaný na manžela, takže je to vlastně i moje. Jo, což já bych to nikdy neudělala, pane bože, já bych taková nebyla ježiš marja.

V: Aha, to je zajímavé a vlastně i já na tom něco vidím. Ale asi nepočítáte, že by jste se rozváděli v blízké době? (smích) Nebo třeba, že si nevěříte?

R: No to by asi nebylo to, že si nevěříme. Ale ono se totiž může stát tolik věcí. Proč by třeba sem měl ten člověk se chtít jakoby rozvést, že třeba může být za 30 let aktuální téma, už i třeba ta nevěra z jedné strany, třeba že jo, že se prostě už spolu nebudete jako tak přitahovat třeba, takže tak ten druhý prostě ti nemusí jako říct, jo, tak ty si mi byla nevěrná, tak ti ten barák nenechám a chci bolestný, že jo, ale prostě jo, že jakoby to není, jako že bych mu nevěřila, že třeba nedodrží slovo jo. On třeba říkal, já jsem mu říkala prostě takový blbý věci, že jo? Ale zase a co už jako umřu u porodu, jo, to co budeš jako dělat tady? No bych ten barák nechal tvý mamce, jako to není moje víš, že to prostě tak jakoby řekne jo, že prostě a teď, ale věř tomu, že jo, co když ho bude chtít ta mamka, jakoby nemá potom, kde bydlet, protože ona má sice postaveno s přítelem, ale to je taky je to jeho barák, ne její. Ona tady má věčný břemeno, takže ona tady jakoby stejně furt může být, ale on jí může nějak vypakovat, že jo, prostě zdar jako tady, to je můj barák teďka a cítí se tady jako doma.

V: Děkuju za vysvětlení a přiblížení. A ještě ohledně citů, co by pro Vás znamenalo a jak by Vám bylo, kdyby jste byli ještě bez syna a svatby a on by odešel? Jak moc k němu máte vybudovanou citovou vazbu?

R: No tak by mě to hrozně ranilo, to by mě úplně bodlo zas do zad. To by bylo to stejný, jak ti předtím chlapi. To bych si říkala, co je špatně, já se mu oddám, jakoby se mu otevřu, dám mu celý srdce a on mě zase bodne do toho. Jako proč, to jsem mu jako udělala tak hrozného. Víš, co bych si prostě říkala, tak jde zas chyba ve mně jako. Když už to je po několikátý, že jo, tak bych se říká, tak, kde je ve mně jako chyba? Co jsem zase udělala? Jako jo že prostě. No hrozně bych se cítila, jako bych vůbec prostě nemohla být.

V: Jako byla byste spíš našťvaná a nebo prostě úplně bezradná?

R: Asi našťvaná, já našťvaná. Já bych byla asi našťvaná, protože by mě prostě. Jakoby hlavně už šťvalo to, že prostě už další chlap a zas mě kopne do prdele jako a jako za co? Jako co jsem jako udělala, já mu tady naservíruju barák, kdo má v 18 letech barák jako jo, kdo má v 18 letech auto svoje vlastní jako jo, kde prostě toto najde a já mu to naservíruju všechno, že vlastně má babu, která má všechno, jakoby on nemá prakticky jakoby nic. Že jo ten barák dobře, a tak tam bydlí furt jeho rodiče a já jsem tady vlastně jakoby sama teda. A on i přesto, přes když mu jakoby dám všechno, tak on přes to odejde? Tak jako já nevím, tak vařím peru, žehlím uklízím. Co ještě teda by chtěl?

V: Děkuju moc za velmi pěkný otevřený rozhovor. Vážím si Vaší upřímnosti.